

OBČINA RUŠE

OBČINSKEMU SVETU
OBČINE RUŠE

1. NASLOV GRADIVA ZA OBRAVNAVO NA OBČINSKEM SVETU
Statut Občine Ruše – prva obravnava

2. PREDLAGATELJ GRADIVA
Župan

3. PRIPRAVLJAVEC GRADIVA
- Inštitut za lokalno samoupravo in javna naročila Maribor,
prof. dr. Boštjan Brezovnik, univ. dipl. prav.

4. VSEBINA GRADIVA
– obrazložitev
– predlog statuta

5. POROČEVALEC
Inštitut za lokalno samoupravo in javna naročila Maribor,
prof. dr. Boštjan Brezovnik, univ. dipl. prav.

6. PREDLOG SKLEPA:
Občinski svet Občine Ruše sprejme Statut Občine Ruše v prvi obravnavi.

7. POSTOPEK IN NAČIN SPREJEMA:
– dvofazni
– dvotretjinska večina navzočih članov občinskega sveta

Številka: 007-0002/2017

Datum: 21. 11. 2017

Uroš Razpet, u. d .i. a., MBA
ŽUPAN

PРАВNA PODLAGA: 64. člen Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ (Uradni list RS, št. 94/07-UPB2, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12-ZUJF, 14/15-ZUUJFO, 76/16 - odl.US), Resolucija o normativni dejavnosti (Uradni list RS, št. 95/09)

OBRAZLOŽITEV:

1 Opis stanja

Občinski svet Občine Ruše je v letu 2011 sprejel Statut Občine Ruše (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 25/11, 34/12), s katerim je določil temeljna načela za organizacijo in delovanje občine, oblikovanje in pristojnosti občinskih organov razen glede organov občinske uprave, način sodelovanja občanov pri sprejemanju odločitev v občini in druga vprašanja skupnega pomena v občini, ki jih je določala zakonodaja v času sprejema statuta. Na tem mestu moramo opomniti, da je bil Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ (Uradni list RS, št. 94/2007-UPB2, 76/2008, 79/2009, 51/2010, 40/2012-ZUJF, 14/2015-ZUUJFO, 76/2016 - odl.US) od uveljavitve Statuta Občine Ruše, od leta 2011, večkrat spremenjen, ob navedenem pa je bila spremenjena tudi zakonodaja, ki ureja statutarno ureditev občine. Upošteva navedeno in določilo tretjega odstavka 153. člena Ustave Republike Slovenije /Ustava RS/, ki določa, da morajo biti podzakonski predpisi in drugi splošni akti v skladu z ustavo in zakoni, je uskladitev Statuta Občine Ruše z veljavno zakonodajo nujna.

Ob navedenem moramo opomniti, da je Ministrstvo za javno upravo, Služba za lokalno samoupravo, na podlagi 88.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ opravila pregled usklajenosti Statuta Občine Ruše in Poslovnika Občinskega sveta Občine Ruše z Ustavo RS, Zakonom o lokalni samoupravi /ZLS/, Zakonom o integriteti in preprečevanju korupcije /ZIntPK/ (Uradni list RS, st. 69/11 - uradno prečiščeno besedilo), Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja /ZDIJZ/ (Uradni list RS, st. 51/06 - uradno prečiščeno besedilo, 117/06 -ZDavP-2, 23/14 in 50/14), Resolucijo o normativni dejavnosti (Uradni list RS, st. 95/09), Zakonom o financiranju občin /ZFO-1/(Uradni list RS, 123/06, 57/08, 94/10-ZIU, 36/11, 40/12 -ZUJF in 14/15 - ZUUJFO), Zakonom o samoprisključku /ZSam-1/ (Uradni list RS, st. 87/01), Zakonom o javnih finančah /ZJF/ (Uradni list RS, st. 11 /11 - uradno prečiščeno besedilo, 14/13 - popr. in 101/13), Zakonom o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti /ZSPDSLS/ (Uradni list RS, st. 86/10, 75/12, 47/13- ZDU-1G, 50/14, 90/14 - ZDU-11 in 14/15 - ZUUJFO), ter usklajenosti Poslovnika Nadzornega odbora Občine Ruše z navedeno zakonodajo, v kolikor se nanaša na delovanje nadzornega odbora in Pravilnikom o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine (Uradni list RS, st. 23/09), v mesecu aprilu 2017, pregledala organiziranost občine v skladu z zakonom (dopis št. 037-47/2017/3 z dne 26.9.2017) in ugotovila naslednje neskladnosti:

Služba RS za lokalno samoupravo uvodoma opozarja, da se ponekod v statutu ponavljajo določbe Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ in drugih zakonov. Menijo, da bi bilo treba glede tistih vprašanj, ki so že urejena v zakonu, navesti le, da to ureja zakon, natančneje pa je treba urediti tista vprašanja, glede katerih je v Zakonu o lokalni samoupravi /ZLS/ ali v drugem zakonu določeno, da jih je treba urediti v statutu. Prepisovanje določb zakonov ni priporočljivo zaradi pravne varnosti, saj se zakonodaja spreminja, občine pa sprememb ne spremljajo in statutov ter drugih občinskih predpisov ne uskladijo, kar Služba za lokalno samoupravo pogosto ugotovi pri strokovnih nadzorih. Prav tako služba priporoča, da se v predpisih uporablja istovrstna terminologija.

»Statut Občine Ruše ni v skladu z Ustavo RS z Ustavnim zakonom o spremembah 121., 140. in 143. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/13, 75/16):

- drugi odstavek 2. člena Statuta in peta alineja drugega odstavka 14. člena Statuta sta v neskladju z drugim odstavkom 140. člena Ustave RS, ker določata, da občine lahko opravljajo posamezne naloge iz državne pristojnosti, če država za to zagotovi potrebna sredstva ter da občinski svet daje soglasje k prenosu nalog iz državne pristojnosti na občino.

Statut Občine Ruše ni usklajen z določbami Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 - uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 - ZUJF, 14/15 - ZUUJFO, 76/16 - Odl. US; v nadaljevanju ZLS), ker ne ureja oziroma v nasprotju z zakonom ureja:

- kot splošno opombo v zvezi z 2. členom predlagamo, da se zaradi pravne varnosti izogiba navajanju členov zakonov (ali številke Uradnih listov predpisov), saj se zakonodaja spreminja, občine pa sprememb ne spremljajo in statutih ter drugih občinskih predpisov ne uskladijo, kar Služba za lokalno samoupravo pogosto ugotovi pri strokovnih nadzorih;
- v zvezi s 14. alinejo 14. člena pojasnjujemo, da se tudi za člane nadzornega odbora občine smiselno uporablja določba šestega odstavka 34.a člena ZLS, kot velja za člane občinskega sveta. Člani nadzornega odbora opravljajo svojo funkcijo nepoklicno in imajo pravico do plačila nagrade, ki je določena z aktom, ki ga sprejme občinski svet (npr. Pravilnik o višini in načinu določanja plač župana, članov občinskega sveta, občinske volilne komisije ter nadzornega odbora ter o drugih nadomestilih in povračilih). Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, je organ, ki je pristojen za spremljanje nagrajevanja in ki na podlagi poročil predsednikov vodi evidenco o prisotnosti na sejah, kar je podlaga za izplačilo. Poleg tega pa lahko imajo člani nadzornega odbora pravico do plačila dodatne nagrade, ko opravijo konkreten nadzor. Pri tem je potrebno upoštevati, da tudi za člane nadzornega odbora (kot za občinske funkcionarje) velja splošna omejitev iz ZLS, da letni znesek vseh prejemkov ne sme presežati 7,5 % bruto plače župana;
- sedmi odstavek 18. člena določa, da se za vsako sejo občinskega sveta pošlje vabilo med drugim tudi predsedniku nadzornega odbora občine, kar je v nasprotju z vlogo in položajem nadzornega odbora, saj je nadzorni odbor samostojni organ občine; se je pa predsednik nadzornega odbora dolžan udeležiti seje občinskega sveta, kadar se obravnavajo vprašanja iz njihove pristojnosti oz. njihovega področja dela (npr. poročilo o opravljenem nadzoru), sicer pa se seji občinskega sveta ne udeležuje;
- 20. člen deloma določa 37.a člen ZLS in razlogi za prenehanje mandata člana občinskega sveta se ne ugotovijo le na podlagi pravnomočne sodbe ali pisnega obvestila o odločitvi člana občinskega sveta, kot je navedeno v drugem odstavku 20. člena Statuta, pač pa so razlogi taksativno navedeni v 37.a členu ZLS, zato predlagamo uskladitev, oz. črtanje tistih delov, ki so prepisani iz ZLS-ja, oziroma drugega zakona; predlagamo, da se napiše da navedeno ureja zakon;
- tretji odstavek 27. člena je potrebno popraviti, saj občinska volilna komisija ne izda »potrdila« ampak »poročilo občinske volilne komisije o izidu glasovanja o izvolitvi župana«;
- 29. člen določa 33. člen ZLS, zato predlagamo črtanje;
- določbe 32. in 33. člena se nanašajo na podžupana in so prepisane iz 33.a člena ZLS, zato predlagamo njihovo črtanje;
- 35. člen natančno določa 37.a člen ZLS tako za župana in podžupana, kot za člana občinskega sveta, zato predlagamo uskladitev, oz. črtanje tistih delov člena, ki so prepisani iz ZLS-ja, oz. navedbo, da navedeno ureja zakon;
- v šestem odstavku 38. člena predlagamo uporabo besede žig, kot to določa 10. člen ZLS;
- glede na določbe členov, ki se tičejo nadzornega odbora (39. do 47. člen) pojasnjujemo naslednje; naloge nadzornega odbora določa 32. člen ZLS, zato opozarjamo na napačno določanje pristojnosti nadzornega odbora v smislu razmerja med organi občine. Organi občine: župan, občinski svet in nadzorni odbor niso med seboj v hierarhičnem razmerju, ampak v soodvisnosti. Nadzorni odbor ne pregleduje celotnega proračuna ali celotnih zaključnih računov občine, javnih podjetij, zavodov, itd., ampak le posamezne postavke v njih, poleg tega primeroma pojasnjujemo, da občinski svet ne more nalagati dela nadzornemu odboru, saj je leta samostojni organ občine, ki si sam določa delovne naloge z letnim programom dela. Župan in občinski svet sicer lahko predlagata, vendar nadzorni odbor sam odloči, katere nadzore bo opravil. Pojasnjujemo, da je proračun občine temeljni programski akt občinskega sveta, katerega izključni predlagatelj je župan, zato bi opredeljevanje nadzornega odbora do tega akta bilo poseganje v pristojnosti drugih dveh organov občine. Naj opozorimo, da ima zaključni račun naravo splošnega akta, teh pa nadzorni odbor nima pravice nadzorovati. Pojasnjujemo tudi, da se član nadzornega odbora oz. predsednik nadzornega odbora udeleži seje občinskega

- sveta, kadar je izrecno vabljen k točki dnevnega reda, ki se nanaša na vsebino delovanja nadzornega odbora. V takem primeru se za udeležbo na seji dogovorita župan kot sklicatelj občinskega sveta in predsednik nadzornega odbora. Prav tako so vse postopkovne določbe predmet Poslovnika nadzornega odbora, zato predlagamo, da preverite člene in določbe, ki se nanašajo nanj in jih uvrstite vanj. Glede na 40. člen opozarjamo, da nadzorni odbor opravlja nadzor pri nadzorovanih subjektih, zato ne odtuji dokumentacije, niti ne zahteva kopiranje obsežnih gradiv, pač pa v dogovoru z odgovorno osebo nadzorovanega subjekta določi čas in pooblaščenca osebo, ki bo sodelovala pri nadzoru na sedežu nadzorovanega subjekta (»in situ«). Predlagamo, da preverite določbe členov, ki so prepisane ali vsebovane v Pravilniku o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine (Uradni list RS, št. 23/09) ali v ZLS, in jih črtate;
- v zvezi z 51. členom glej opozorilo navedeno zgoraj pri 14. alineji 14. člena Statuta;
  - 61. člen določa, da župan določi organizacijo, delovno področje ter sestavo organov, ki jih mora občina imeti v skladu s posebnimi zakoni, ki urejajo naloge občine po posameznih področjih javne uprave, kar ni pravilno, saj je to pristojnost občinskega sveta;
  - 76. člen govori o zahtevi za razpis referendum. Predlagamo, da Statut določi tudi možnost elektronskega dajanja pobude, kar sicer omogoča Zakon o referendumu in o ljudski iniciativi (Uradni list RS, št. 26/07 - uradno prečiščeno besedilo);
  - določbe poglavja 9. Premoženje in financiranje občine, ki se nanašajo na ravnanje s premočnim in nepremočnim premoženjem občine ureja Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 86/10, 75/12, 47/13 - ZDU-1G, 50/14, 90/14 - ZDU-1I, 14/15 - ZUUJFO in 76/15) in Uredba, zato predlagamo, da preverite člene (in njihovo skladnost), ki se nanašajo nanj oz. so prepis tega zakona ali drugega zakona, npr. Zakona o javnih financah, Zakon o financiranju občin in jih črtate in navedete da navedeno ureja zakon;
  - v prvem odstavku 106. člena je potrebno dodati tudi splošni akt odredbo;
  - določbe poglavij 11. Varstvo občine v razmerju do države in širših lokalnih skupnosti in 12. Nadzor nad zakonitostjo dela ne sodita v Statut, ker to ureja ZLS, zato predlagamo črtanje;
  - glede na tretji in četrti stavek 116. člena podajamo naslednje pojasnilo: določba je delno v nasprotju z Zakonom o splošnem upravnem postopku, verjetno tudi z Ustavo Republike Slovenije ter ZLS. Pravno-formalno ni bilo nikoli vprašljivo, kaj lahko občina ureja s svojimi predpisi, zato statutarna obveznost, da mora vsak državni organ in nosilec javnega pooblastila obveščati občino o začetku vsakega upravnega postopka, po našem mnenju presega omenjeno pristojnost. Obveznosti organov, ki vodijo upravni postopek, so določene v zakonu, konkretno v zvezi z varovanjem pravnega interesa v 142. in 143. čl. Zakona o splošnem upravnem postopku. V tem smislu morajo občino, tako kot drugo fizično ali pravno osebo, če bi odločitev lahko vplivala na njen pravni položaj, povabiti v postopek. Dejstvo, da se v nekem upravnem postopku uporablja občinski predpis, ne pomeni, da ima občina s tem ex lege legitimacijo za sodelovanje v postopku, še manj da bi bil s tem lahko prizadet njen pravni položaj, ki ji edini daje možnost udeležbe v postopku. Ko občina sodeluje v upravnih postopkih sodeluje kot pravna oseba, ki v tem smislu varuje svoj pravni položaj, ne sodeluje kot varuh javnega interesa, ki je morebiti prepoznan z občinskimi predpisi. Kolikor bi župan na podlagi navedenega zahteval, da se občino v osemdnevem roku od začetka postopka obvešča o posamičnih postopkih, bi tako pozvani organi lahko odrekli to upravičenje, ker nima zakonitega temelja. Končno občina nima zakonite pristojnosti, da se seznanja s postopki, ki ne vplivajo na njen položaj kot pravne osebe, niti da v njih sodeluje. Verjetno bi sicer morali zapisati na prvem mestu, v skladu z Ustavo RS se upravno-procesna razmerja (pravice in obveznosti udeležencev) določajo le z zakoni, zato občine po svojih »željah in potrebah« Zakona o splošnem upravnem postopku ne morejo spreminjati;
  - 117. člen o morebitni obveznosti vstopa v postopek ni v nasprotju z zakonskimi obveznostmi, je pa nepravilno zapisan, saj ne gre za udeležbo župana, ampak občine.

Statut Občine Ruše ni usklajen z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 - uradno prečiščeno besedilo, 117/06 - ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 - odl. US in 102/15 - v nadaljevanju ZDIJZ):

- predlagamo, da se četrti odstavek 11. člena Statuta uskladi z ZDIJZ, ki ureja postopek, ki vsakomur omogoča prost dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja, s katerimi razpolagajo državni organi, organi lokalnih skupnosti, javne agencije, javni skladi in druge osebe javnega prava, nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb. ZDIJZ pri tem ne določa, da morajo prosilci pri tem izkazati pravni interes.

Statut Občine Ruše ni usklajen z Zakonom o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/11 - uradno prečiščeno besedilo - ZIntPK):

- 41. člen Statuta ni usklajen z ZIntPK, ker je v nasprotju z njegovim 37. členom - slednji določa dolžnost izogibanja nasprotju interesov. Vsak član nadzornega odbora je dolžan vseskozi skrbeti za to, da ne pride v nasprotje interesov, v nasprotnem primeru pa mora predsednika in člane nadzornega odbora o tem takoj obvestiti.«

2 Statutarna ureditev občine

Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ vsebuje določila, ki se nanašajo na ureditev lokalne samouprave že v splošnih določbah (kjer je v 7. členu določeno: 'V Sloveniji je zagotovljena lokalna samouprava'), še posebej pa v posebnem podpoglavju z naslovom 'Lokalna samouprava', kjer se na lokalno samoupravo nanaša 7 členov, in sicer:

- 138. člen določa, da prebivalci Slovenije uresničujejo lokalno samoupravo v občinah in drugih lokalnih skupnostih;
- po določbah 139. člena je občina samoupravna lokalna skupnost, katere območje obsega naselje ali več naselij, ki so povezana s skupnimi potrebami in interesi prebivalcev. Občina se ustanovi z zakonom po prej opravljenem referendumu, s katerim se ugotovi volja prebivalcev na določenem območju. Zakon tudi določi območje občine;
- 140. člen opredeljuje delovno področje samoupravnih lokalnih skupnosti. V pristojnost občine spadajo lokalne zadeve, ki jih občina lahko ureja samostojno in ki zadevajo samo prebivalce občine. Država lahko z zakonom prenese na občino opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti, če za to zagotovi tudi potrebna sredstva. V zadevah, ki jih je na organe lokalne skupnosti prenesla država, opravljajo državni organi tudi nadzor nad primernostjo in strokovnostjo njihovega dela;
- 141. člen obravnava mestno občino. Mesto lahko dobi po postopku in ob pogojih, ki jih določa zakon, status mestne občine. Mestna občina opravlja kot svoje tudi z zakonom določene naloge iz državne pristojnosti, ki se nanašajo na razvoj mest;
- 142. člen določa, da se občina financira iz lastnih virov. Občinam, ki zaradi slabše gospodarske razvitosti ne morejo v celoti zagotoviti opravljanja svojih nalog, država v skladu z zakonsko določenimi načeli in merili zagotovi dodatna sredstva;
- v 143. členu je opredeljena pokrajina. Pokrajina je samoupravna lokalna skupnost, ki opravlja lokalne zadeve širšega pomena in z zakonom določene zadeve regionalnega pomena. Pokrajine se ustanovijo z zakonom, s katerim se določi njihovo območje, sedež in ime. Zakon sprejme državni zbor z dvotretjinsko večino glasov navzočih poslancev. V postopku za sprejem zakona mora biti zagotovljeno sodelovanje občin. Država z zakonom prenese na pokrajine opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti, mora pa jim za to zagotoviti potrebna sredstva;
- po določbah 144. člena državni organi nadzorujejo zakonitost dela organov lokalnih skupnosti.

K temu kaže dodati, da je v 4. in 7. alineji 1. odstavka 160. člena Ustave RS določeno, da Ustavno sodišče Republike Slovenije odloča o skladnosti predpisov lokalnih skupnosti z ustavo in zakoni ter o sporih glede pristojnosti med državo in lokalnimi skupnostmi in med samimi lokalnimi skupnostmi.

Na tem mestu moramo opomniti, da so se zadnje ustavne spremembe v Sloveniji (sprejete v juniju 2006) nanašale na spremembo členov, ki urejajo lokalno samoupravo, to je na spremembo 121., 140. in 143. člena, tako da so od teh sprememb dalje podane večje (boljše) možnosti za prenos posameznih nalog iz državne pristojnosti na občine in za ustanovitev pokrajin.

Najpomembnejši zakoni, ki v Sloveniji urejajo področje lokalne samouprave, so:

- Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ (Uradni list RS, št. 94/07-UPB2, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12-ZUJF, 14/15-ZUUJFO, 76/16-odl. US);
- Zakon o lokalnih volitvah /ZLV / (Uradni list RS, št. 94/07-UPB3, 45/08, 83/12);
- Zakon o financiranju občin /ZFO-1 / (Uradni list RS, št. 123/06, 57/08, 36/11, 14/15-ZUUJFO);
- Zakon o ustanovitvi občin ter o določitvi njihovih območij - uradno prečiščeno besedilo /ZUODNO/ (Uradni list RS, št. 108/06-UPB1, 99/10 odl. US, 9/11).

Izmed mednarodnih dokumentov je za področje lokalne samouprave posebej pomembna Evropska listina lokalne samouprave, ki jo je Slovenija ratificirala v letu 1996 (Uradni list RS - mednarodne pogodbe, št. 15/96, Uradni list RS, št. 57/96).

K navedenim zakonom pa je potrebno dodati vse tiste področne zakone, ki vsebujejo določila o delovnem področju in pristojnostih občin na posameznih področjih (kot na primer Zakon o gospodarskih javnih službah, Zakon o varstvu okolja, Zakon o urejanju prostora idr.). Dodajmo, da so zakoni in (državni) podzakonski predpisi, ki se nanašajo na delovanje občin, pregledno navedeni in po vsebini razčlenjeni v katalogu 'Pristojnosti slovenskih občin', ki ga izdaja Inštitut za lokalno samoupravo Maribor in je dostopen na spletni strani: www.lex-localis.info.

2.1 Občina

Na podlagi ustavnih določb veljavni Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ v splošnih določbah določa nekatera načelna izhodišča za urejanje občin v Sloveniji. V teh določbah je občina obravnavana kot temeljna lokalna samoupravna lokalna skupnost, ki v okviru ustave in zakonov samostojno ureja in opravlja svoje zadeve in izvršuje naloge, ki so nanjo prenesene z zakoni. Ustava RS sicer ne določa pravne narave občine, vendar je razumljivo, da občina oziroma druga lokalna skupnost ne more opravljati svojih nalog, če nima ustreznih pravnih pooblastil. Veljavni Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ že v splošnih določbah določa, da so občine osebe javnega prava s pravico posedovati, pridobivati in razpolagati z vsemi vrstami premoženja. Občina je torej tako kot država oseba javnega prava na svojem območju (Kaučič & Grad, 2008: 361-362).

2.2 Vrste občin in ožji deli občine

Po veljavnem Zakonu o lokalni samoupravi /ZLS/ ločimo tri vrste občin: • 'navadne oziroma vaške občine' (v zakonu ni uporabljena ta terminologija), • 'mestne občine' in • 'občine s posebnim statusom'.

Veljavni Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ vsebuje dokaj obsežne določbe o ožjih delih občine - krajevnih, vaških ali četrtnih skupnostih. O notranji členitvi, to je, ali se bodo v občini oblikovali ožji deli občin, odloča občinski svet s statutom (ki določi tudi ime in območje ožjega dela občine), pri tem pa upošteva interes prebivalcev, zgodovinske, gospodarske, upravne, kulturne in druge značilnosti območja.¹

Organ ožjega dela občine je svet, katerega število članov občine določi občinski svet, izvolijo pa ga občani (volilni upravičenci), ki imajo stalno prebivališče na območju ožjega dela občine. Svet opravlja naloge, ki se pretežno nanašajo na prebivalce ožjega dela občine in ki so mu prenesene v izvajanje s statutom občine (podrobneje se te naloge določijo z odlokom). Svet ožjega dela občine ima predsednika, ki ga izmed sebe izvolijo člani sveta ožjega dela občine. Če s statutom niso ustanovljeni ožji deli občine ali če statut določi, da ti deli nimajo sveta, lahko občinski svet ustanovi odbore (krajevne, vaške, četrtne) kot svoja delovna telesa. Pomembno je opozoriti, da se lahko s statutom občine določijo naloge ožjih delov občine, ki imajo svet, in se nanašajo na:

¹ Pobudo za ustanovitev ožjih delov občine ali za spremembo njihovih območij lahko da zbor krajanov ali s statutom določeno število prebivalcev dela občine. Občinski svet pa mora pobudo obvezno obravnavati. Pred ustanovitvijo ožjih delov občine ali pred spremembo njihovih območij mora občinski svet na zborih krajanov ali na referendumu ugotoviti interes prebivalcev posameznih območij v občini, kjer naj bi bili ustanovljeni ožji deli občine.

- urejanje prostora,
- zagotavljanje obveznih lokalnih gospodarskih javnih služb varstva okolja,
- gradnjo in vzdrževanje cest in drugih javnih površin,
- upravljanje s premoženjem, namenjenim za potrebe krajevnega prebivalstva ter
- pospeševanje kulturnih, športnih in drugih društvenih dejavnosti (19.b člen ZLS).

Svet ožjega dela občine lahko občinskemu svetu predlaga odločitve, ki se nanašajo na ožji del občine. Če tako določa statut občine, pa mora občinski svet pred sprejetjem odločitve, ki se nanaša na ožji del občine, pridobiti mnenje sveta ožjega dela občine. Statut občine lahko določi, da so posamezne odločitve sveta ožjega dela občine veljavne, ko da nanje soglasje občinski svet (19.a člen ZLS).

Opozoriti kaže na dejstvo, da so notranje členitve v posameznih občinah zelo različne - ponekod jih sploh ni, drugod pa imajo ožji deli občine pomembne pristojnosti in celo status pravne osebe javnega prava, če tako določa občinski statut. Če je ožji del občine pravna oseba, nastopa v pravnem prometu v okviru nalog, ki so določene s statutom oziroma odlokom občine. Zastopa ga njegov svet (statut občine lahko določi, da ga zastopa predsednik sveta)², za svoje obveznosti pa odgovarja z vsem svojim premoženjem (za obveznosti ožjega dela subsidiarno odgovarja občina). Delovanje ožjega dela občine se financira iz občinskega proračuna, s prostovoljnimi prispevki fizičnih in pravnih oseb, s plačili za storitve, s samoprispevkom in s prihodki od premoženja ožjega dela občine.³ Prihodki in odhodki ožjega dela občine morajo biti zajeti v njegovem finančnem načrtu, ki je sestavni del občinskega proračuna. Zakon tudi določa, da se ožji del občine ne sme zadolževati (Grafenauer & Brezovnik, 2006: 179-180).

2.3 Naloge občine

V 140. členu Ustave RS je določeno, da spadajo v pristojnost občine lokalne zadeve, ki jih občina lahko ureja samostojno in zadevajo samo prebivalce občine. Država lahko z zakonom prenese na občine opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti, če za to zagotovi tudi potrebna sredstva. V zadevah, ki jih je na organe lokalne skupnosti prenesla država, opravljajo državni organi tudi nadzor nad primernostjo in strokovnostjo njihovega dela.

Navedeni člen ustave je bil spremenjen v letu 2006, z njegovimi spremembami pa so dane večje možnosti za prenos posameznih nalog iz državne pristojnosti na občine.⁴ Da je obstajala dokaj ostra ločnica med državno oblastjo in lokalno samoupravo (za razliko od ureditve v evropskih državah, kjer se naloge države in lokalne samouprave na različne načine prepletajo), kaže tudi dejstvo, da občine v Sloveniji v tem trenutku opravljajo samo svoje izvirne naloge in nobenih z države prenesenih nalog oziroma pristojnosti.

Tudi sicer je v teoriji znana ločitev na lastne (izvirne) in prenesene (naložene, delegirane) naloge oziroma delovno področje občin. Lahko rečemo, da je ta delitev odraz zgodovinskega razvoja oziroma teorije, da obstaja določena izvirna in samostojna pravica samoupravnih teles. Pri tem velja, da pridobivajo samoupravne skupnosti (enote, telesa) s prenesenim delovnim področjem celo 'nove'

² Pravni posli, ki jih sklene ožji del občine brez predhodnega soglasja župana, so nični, vendar pa lahko predpis občine, ki je potreben za izvršitev občinskega proračuna, določi, kateri pravni posli in v kateri višini so ti posli, ki jih sklene ožji del občine, veljavni brez predhodnega soglasja župana.

³ Tudi v primeru, če ožji del občine ni pravna oseba, lahko statut občine določi naloge in proračunska sredstva, pri katerih občino zastopa svet ožjega dela občine ali njegov predsednik (tudi tukaj mora dati k sklenitvi pravnega posla soglasje župan, občinski predpis pa lahko določi, v katerih primerih to ni potrebno).

Če ožji del občine ni pravna oseba, način financiranja njegovega delovanja določi občinski statut, sredstva za izvajanje nalog pa se zagotovijo v občinskem proračunu.

⁴ S to spremembo je nekoliko omehčana ustavna koncepcija popolne ločitve občine in države, po kateri občine opravljajo (zgolj) lokalne zadeve, država pa lahko nanje prenese opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti, če za to zagotovi tudi potrebna sredstva. Po prejšnjem ustavnem določilu je bilo namreč za prenos nalog na občino potrebno še soglasje vsake posamezne občine.

pristojnosti, ki so 'dodane' k siceršnjim (konvencionalnim), ki jih imajo kot samoupravne skupnosti. Tako opravlja samoupravna skupnost ene (lastne) naloge v svojem imenu in po svoji odgovornosti, druge, to je prenesene naloge, pa v imenu države in na njen račun. Sicer pa ideja o lastnih in prenesenih pravicah občine prihaja do izraza pri razlikovanju na izvirne in prenesene naloge lokalnih skupnosti, ki je izpeljano v domala vseh evropskih državah - to velja tudi za našo ustavo in zakonodajo.

Veljavni Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ določa (v 21. členu), da občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge), ki jih določi s splošnim aktom občine ali so določene z zakonom. Občina za zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev opravlja zlasti naslednje naloge:

- upravlja občinsko premoženje,
- omogoča pogoje za gospodarski razvoj občine in v skladu z zakonom opravlja naloge s področja gostinstva, turizma in kmetijstva,
- načrtuje prostorski razvoj, v skladu z zakonom opravlja naloge na področju posegov v prostor in graditve objektov ter zagotavlja javno službo gospodarjenja s stavbnimi zemljišči,
- ustvarja pogoje za gradnjo stanovanj in skrbi za povečanje najemnega socialnega sklada stanovanj,
- v okviru svojih pristojnosti ureja, upravlja in skrbi za lokalne javne službe,
- pospešuje službe socialnega skrbstva, za predšolsko varstvo, osnovno varstvo otroka in družine, za socialno ogrožene, invalide in ostarele,
- skrbi za varstvo zraka, tal, vodnih virov, za varstvo pred hrupom, za zbiranje in odlaganje odpadkov in opravlja druge dejavnosti varstva okolja,
- ureja in vzdržuje vodovodne in energetske komunalne objekte,
- ustvarja pogoje za izobraževanje odraslih, ki je pomembno za razvoj občine in za kvalitetno življenje njenih prebivalcev,
- pospešuje vzgojno-izobraževalno, informacijsko-dokumentacijsko, društveno in drugo dejavnost na svojem območju,
- pospešuje razvoj športa in rekreacije,
- pospešuje kulturno-umetniško ustvarjalnost, omogoča dostopnost do kulturnih programov, zagotavlja splošnoizobraževalno knjižnično dejavnost ter v skladu z zakonom skrbi za kulturno dediščino na svojem območju,
- gradi, vzdržuje in ureja lokalne javne ceste, javne poti, rekreacijske in druge javne površine,
- v skladu z zakonom ureja promet v občini ter opravlja naloge občinskega redarstva,
- opravlja nadzorstvo nad krajevnimi prireditvami,
- organizira komunalno-redarstveno službo in skrbi za red v občini,
- skrbi za požarno varnost in organizira reševalno pomoč,
- organizira pomoč in reševanje za primere elementarnih in drugih nesreč,
- organizira opravljanje pokopališke in pogrebne službe,
- določa prekrške in denarne kazni za prekrške, s katerimi se kršijo predpisi občine, in opravlja inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi ureja zadeve iz svoje pristojnosti, če ni z zakonom drugače določeno,
- sprejema statut občine in druge splošne akte,
- organizira občinsko upravo,
- ureja druge lokalne zadeve javnega pomena.

Posebej je treba opozoriti, da so konkretne naloge in pristojnosti občin določene predvsem z zakoni, ki urejajo posamezna področja in z občinskimi statuti. Pregled vseh nalog občin, razporejenih po posameznih organih (občinskem svetu, županu, občinski upravi) je pregledno razviden iz kataloga 'Pristojnosti slovenskih občin' (www.lex-localis.info).

Med nalogami in pristojnostmi občine je treba posebej opozoriti na obveznost občine, da zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih sama določi, in javnih služb, za katere je tako določeno z zakonom (lokalne javne službe). V občini gre predvsem za opravljanje gospodarskih in drugih javnih služb, s

katerimi se zagotavljajo materialne in druge javne dobrine kar opredeljujejo posamezni področni zakoni.

Tako je na primer v 61. členu veljavnega Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ predpisano, da občina zagotavlja opravljanje lokalnih javnih služb:

- neposredno v okviru občinske uprave;
- z ustanavljanjem javnih zavodov in javnih podjetij;
- z dajanjem koncesij;
- na drug način, določen v skladu z zakonom.

Dvoje ali več občin pa lahko zaradi gospodarnejšega in učinkovitejšega zagotavljanja javnih služb skupaj ustanovi javni zavod ali javno podjetje. Veljavni Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ (50.b člen) posebej določa, da se lahko z občinskim predpisom določi, da se za opravljanje posameznih upravnih nalog iz izvirne pristojnosti občine podeli javno pooblastilo javnemu podjetju, javnemu zavodu, javni agenciji, javnem skladu, drugi pravni osebi ali posamezniku, če se s tem omogoči učinkovitejše in smotrnejše opravljanje nalog, zlasti, če se v celoti ali pretežno financirajo s plačili uporabnikov (če je za pridobitev javnega pooblastila več kandidatov, se izbira opravi po javnem natečaju).

Kot smo že navedli, lahko občina poleg 'lastnih' - izvirnih nalog oziroma pristojnosti, opravlja tudi 'prenesene' naloge, to je posamezne naloge iz državne pristojnosti, ki jih (lahko) država z zakonom prenese na občino. Za prenesene naloge zagotavlja država občini tudi ustrezna sredstva za njihovo opravljanje, državni organi pa lahko pri teh nalogah opravljajo tudi nadzor nad primernostjo in strokovnostjo dela.

2.4 Organi občine

Zakon o lokalni samoupravi določa, da so organi občine: občinski svet, župan in nadzorni odbor.

2.4.1 Občinski svet

Osrednji organ lokalne samouprave v občini je občinski svet, ki je najvišji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti občine. Mandat članov občinskega sveta je štiri leta.

V okviru svojih pristojnosti občinski svet:

- sprejema statut občine;
- sprejema odloke in druge občinske akte;
- sprejema prostorske in druge plane razvoja občine;
- sprejema občinski proračun in zaključni račun;
- imenuje in razrešuje člane nadzornega odbora ter člane komisij in odborov občinskega sveta;
- nadzoruje delo župana, podžupana in občinske uprave glede izvrševanja odločitev občinskega sveta;
- imenuje in razrešuje predstavnike občine v sosvetu načelnika upravne enote;
- odloča o pridobitvi in odtujitvi občinskega premoženja, če ni z zakonom drugače določeno;
- imenuje in razrešuje člane sveta za varstvo uporabnikov javnih dobrin;
- odloča o na občino z zakonom prenesenih zadevah iz državne pristojnosti, če zakon ne določa, da o teh zadevah odloča drug občinski organ;
- odloča o drugih zadevah, ki jih določa zakon in statut občine.

Najpomembnejši splošni pravni akt, ki ga sprejme občinski svet, je statut, ki določa temeljna načela za organizacijo in delovanje občine, oblikovanje in pristojnosti občinskih organov (razen glede organov občinske uprave), način sodelovanja občanov pri sprejemanju odločitev v občini in druga vprašanja skupnega pomena v občini.

Poleg statuta ureja občina zadeve iz svoje pristojnosti predvsem z odloki, odredbami, pravilniki in navodili. Med navedenimi akti so najpomembnejši in tudi najpogostejši občinski odloki (več Grafenauer, 2005: 1-22).

Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ sledi ustavnim določbam o objavljanju predpisov in določa, da morajo biti statut in drugi predpisi občine objavljeni v uradnem glasilu, veljati pa začnejo petnajsti dan po objavi, če ni v njih drugače določeno. Pri tem je treba ugotoviti, da nekatere občine objavljajo svoje predpise v Uradnem listu Republike Slovenije, nekatere (oziroma več občin skupaj) pa objavljajo predpise v svojih uradnih glasilih.

Občinski svet šteje od 7 do 45 članov. Število članov občinskega sveta določa statut občine (število članov prvega občinskega sveta po ustanovitvi posamezne občine se določi v zakonu glede na število prebivalcev v občini).

Občinski svet ureja svoje delo s statutom in poslovníkom (slednjega sprejme z dvotretjinsko večino navzočih članov občinskega sveta). Občinski svet lahko veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina članov občinskega sveta, odločitve pa sprejema z večino opredeljenih glasov navzočih članov. Župan ni član občinskega sveta in zato nima pravice glasovanja.

Občinski svet predstavlja župan, ki tudi sklicuje in vodi seje občinskega sveta. Župan lahko za vodenje pooblasti podžupana ali drugega člana občinskega sveta. Župan mora sejo občinskega sveta sklicati najmanj štirikrat letno. Župan mora sklicati sejo občinskega sveta (v 15 dneh), če to zahteva najmanj ¼ članov sveta - če seje ne skliče v roku 7 dni po prejemu pisne zahteve, jo lahko skličejo člani občinskega sveta, ki so zahtevo podali.

Zakon predpisuje nekatere organe, ki jih mora imeti oziroma imenovati občinski svet (kot na primer: • volilno komisijo; • komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja; • štab civilne zaščite...), občinski svet pa lahko imenuje tudi druge komisije in odbore kot svoja delovna telesa (člane imenuje izmed članov občinskega sveta, največ polovico pa tudi izmed drugih občanov, pri čemer pa mora biti predsednik član občinskega sveta), ki obravnavajo zadeve iz pristojnosti občinskega sveta in mu dajejo mnenja in predloge. Gre za fakultativne organe, katerih ustanovitev in število je odvisno od odločitve občinskega sveta v vsaki konkretni občini. Komisije in odbori v okviru svojega delovnega področja obravnavajo zadeve iz pristojnosti občinskega sveta in dajejo občinskemu svetu mnenja in predloge. Največkrat so v občinah ustanovljeni: odbor za komunalno; odbor za finance; odbor za varstvo okolja; odbor za kmetijstvo in gozdarstvo; odbor za družbene dejavnosti; statutarnopravna komisija, komisija za podelitev priznanja idr.

2.4.2 Župan

Temeljne naloge župana so zlasti, da predstavlja in zastopa občino, predlaga občinskemu svetu v sprejem proračun in zaključni račun proračuna, odloke in druge akte iz pristojnosti občinskega sveta ter da skrbi in odgovarja za izvajanje odločitev občinskega sveta. Župan predstavlja občinski svet, sklicuje in vodi seje občinskega sveta, nima pa pravice glasovanja. Župan usmerja in nadzira občinsko upravo, katere delo pa vodi tajnik občine (direktor občinske uprave), ki ga imenuje in razrešuje župan. Tajnik občine je uradnik po zakonu, ki ureja položaj javnih uslužbencev. Župan določi sistemizacijo delovnih mest v občinski upravi in odloča o imenovanju oziroma sklenitvi delovnega razmerja zaposlenih v občinski upravi.

Župan skrbi za objavo statuta, odlokov in drugih splošnih aktov občine. V okviru njegove skrbi za zakonitost dela ima pravico zadržati objavo splošnega akta občinskega sveta⁵, če meni, da je

⁵ Poleg zadržanja objave splošnega akta pa zakon omogoča tudi zadržanje druge odločitve občinskega sveta. Župan zadrži izvajanje odločitve občinskega sveta, če meni, da je nezakonita, ali je v nasprotju s statutom ali drugim splošnim aktom občine, in predlaga občinskemu svetu, da o njej ponovno odloči na prvi naslednji seji, pri čemer mora navesti razloge za zadržanje. Ob zadržanju izvajanja odločitve občinskega sveta župan opozori

neustaven ali nezakonit in predlaga občinskemu svetu, da o njem ponovno odloči na prvi naslednji seji (župan mora navesti razloge za zadržanje). Če občinski svet vztraja pri svoji odločitvi, se splošni akt objavi, župan pa lahko vloži pri ustavnem sodišču zahtevo za oceno njegove skladnosti z ustavo in zakonom.

Občina ima najmanj enega podžupana, ki ga imenuje (pa tudi razreši) župan izmed članov občinskega sveta. Podžupan pomaga županu pri njegovem delu ter opravlja posamezne naloge iz pristojnosti župana, za katere ga župan pooblasti. Podžupan nadomešča župana v primeru njegove odsotnosti ali zadržanosti⁶. V primeru predčasnega prenehanja mandata župana opravlja funkcijo župana do razpisa nadomestnih volitev podžupan.

Dodajmo, da se - enako kot za druge organe v občini - tudi položaj župana, njegove pristojnosti, dolžnosti, pravice, pooblastila, odgovornost idr. podrobneje opredeljujejo v statutu občine. V pomembni meri pa je položaj župana določen že z dejstvom, da ga volijo občani neposredno, s čimer ima pomembno povezovalno vlogo in hkrati 'odgovornost' do volivcev.

Člani občinskega sveta, župan in podžupan občine so občinski funkcionarji, svojo funkcijo pa opravljajo nepoklicno. Po zakonu se župan lahko odloči, da bo funkcijo opravljal poklicno, podžupan pa se lahko v soglasju z županom odloči, da bo funkcijo opravljal poklicno, vendar pa mora tako odločitev sprejeti oziroma potrditi občinski svet. Višino plače župana določa zakon oziroma posebna vladna uredba, odvisna pa je od števila prebivalcev v občini. V primeru nepoklicnega opravljanja funkcije pripada županu 50% plače, ki bi jo dobival, če bi funkcijo opravljal poklicno. V vseh mestnih občinah župani opravljajo funkcijo poklicno, pa tudi v drugih občinah se župani pogosto odločijo za poklicno opravljanje te funkcije.

2.4.3 Nadzorni odbor

Občina je uporabnik proračunskih javnih sredstev, zato je dolžna skrbeti, da se njena sredstva porabljajo pravilno in smotrno. K temu jo zavezujejo predpisi, predvsem Zakon o javnih financah /ZJF/, Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/, Zakon o financiranju občin /ZFO-1/ in podzakonski predpisi kot tudi sam proračun občine. Poleg tega njeni prebivalci kot davkoplačevalci zahtevajo verodostojne informacije o porabi občinskih sredstev. Zato je bilo treba, tako kot na državni ravni, tudi na občinski ravni oblikovati nadzorne organe za preverjanje porabe občinskih proračunskih sredstev. Na podlagi zakonskih določil so se oblikovali nadzorni organi, ki morajo poročati o porabi proračunskih sredstev. Najpomembnejši so: revizorji računskega sodišča, nadzorni odbori občin in revizorji notranje revizijskih služb, ki vsak v mejah svojih pristojnosti preverjajo poslovanje občin in porabo sredstev občinskih proračunov (Korpič, 2005: 137).

V skladu z določili veljavnega Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ je nadzorni odbor najvišji organ nadzora porabe proračunskih sredstev občine. V okviru svoje pristojnosti pa:

- opravlja nadzor nad razpolaganjem s premoženjem občine,
- nadzoruje namenskost in smotrnost porabe proračunskih sredstev,
- nadzoruje finančno poslovanje uporabnikov proračunskih sredstev.

Nadzor pa vsebuje ugotavljanje zakonitosti in pravilnosti poslovanja pristojnih organov, organov in organizacij porabnikov občinskega proračuna in pooblaščenih oseb z občinskimi javnimi sredstvi in občinskim javnim premoženjem in ocenjevanje učinkovitosti in gospodarnosti porabe občinskih proračunskih sredstev.

---

pristojno ministrstvo na nezakonitost take odločitve. Če občinski svet ponovno sprejme enako odločitev, lahko župan začne postopek pri upravnem sodišču.

⁶ Če ima občina več podžupanov, nadomešča župana tisti podžupan, ki ga določi župan, če ga ne določi, pa najstarejši podžupan. V času nadomeščanja opravlja podžupan tekoče naloge iz pristojnosti župana in tiste naloge, za katere ga župan pooblasti.

Na podlagi tako določene pristojnosti se zastavlja več vprašanj. Med prve je šteti, kaj pomenijo posamezni pojmi, kot so: zakonitost, pravilnost, namenskost, smotrnost, gospodarnost, učinkovitost, poslovanje pooblaščenih oseb in drugih. Veljavni Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ ne opredeljuje navedenih pojmov, kar pa lahko povzroča določene nejasnosti in nedosledno uporabo.

Veljavni Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ v osmem odstavku 32. člena določa, da nadzorni odbor v skladu s statutom občine sprejme svoj poslovnik. Vsebine poslovnika ne določa, razen posredno lahko ugotovimo, da morajo biti v poslovniku določene hujše kršitve predpisov ali nepravilnosti, o katerih mora, če jih nadzorni odbor ugotovi pri svojem delu, v roku 15 dni obvestiti pristojno ministrstvo in Računsko sodišče Republike Slovenije (tretji odstavek 32. člena ZLS).

Za statut občine pa Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ natančno določa njegovo vsebino, ki se nanaša na delovanje nadzornega odbora. Poleg tega osmi odstavek 32. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ določa, da statut občine določa naloge nadzornemu odboru. Če upoštevamo, da so naloge ožji pojem od pristojnosti, potem bi bila sprejemljiva razlaga, da gre za konkretizacijo pristojnosti, ne pa za določanje novih nalog nadzornemu odboru.

V statutu mora občina tako določiti:

- naloge, postopke in način dela nadzornega odbora,
- oblikovanje nadzornega odbora,
- načela za organizacijo dela nadzornega odbora,
- predstavljanje nadzornega odbora,
- obveznosti in pravice občinskih organov v zvezi z delom ter priporočili in predlogi nadzornega odbora in
- javnost dela nadzornega odbora.

Če upoštevamo, da je poslovnik akt, v katerem se urejajo način dela določenega organa, potem bi nekatere sestavine statuta sodile v poslovnik. To velja predvsem za način dela in predstavljanje nadzornega odbora. Zato se zastavlja vprašanje, kaj poleg hujših kršitev predpisov in nepravilnosti, o katerih je dolžan nadzorni odbor obveščati pristojno ministrstvo in Računsko sodišče Republike Slovenije, opredeliti v poslovniku nadzornega odbora. V poslovniku se poleg hujših kršitev in nepravilnosti lahko podrobneje uredijo pravice in dolžnosti članov nadzornega odbora, ostale določbe pa kot navedeno sodijo po Zakonu o lokalni samoupravi /ZLS/ v statut občine (Korpič, 2005: 147-148).

2.5 Občinska uprava

Izhajajoč iz določil V. poglavja veljavnega Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ občinska (mestna) uprava izvaja upravne, strokovne, pospeševalne in razvojne naloge ter naloge v zvezi z zagotavljanjem javnih služb iz občinske pristojnosti. Ustanovi jo občinski svet na predlog župana s splošnim aktom, s katerim se določijo njene naloge in notranjo organizacijo. Usmerja in nadzira jo župan, delo pa vodi tajnik občine oziroma direktor občinske uprave, ki ga imenuje in razrešuje župan.

Da bi lahko naredili celovit pregled nalog, ki spadajo v delovno področje občinske uprave, je potrebno predhodno narediti celovit pregled pristojnosti občine, ki jih določajo Ustava, področni zakoni ter splošni akti občine.

V skladu z določilom prvega odstavka 140. člena Ustave RS 'spadajo v pristojnost občine zadeve, ki jih občina lahko ureja samostojno in ki zadevajo samo prebivalce občine'. Omenjena določba poudarja avtonomijo lokalne skupnosti, hkrati pa tudi omejuje zakonodajalca, ki ne sme posegati v zadeve, ki zadevajo samo prebivalce občine. To pomeni, da je občina avtonomna skupnost, ki si v skladu z navedenim določilom Ustave sama določa svoje naloge.

Občina v okviru ustave in zakonov samostojno ureja lokalne zadeve javnega pomena, ki so določene z Zakonom o lokalni samoupravi /ZLS/, s področnimi zakoni ter splošnimi akti občine (statutom, odloki), kot tudi državne naloge, ki jih država prenese nanje. Osnovno merilo za določitev, kaj je občinska pristojnost in kaj spada v pristojnost države, je omenjena ustavna določba, da so to vse lokalne zadeve, ki jih občina lahko ureja samostojno in se nanašajo samo na prebivalce občine. Gre predvsem za tiste zadeve, ki so pretežno usmerjene v določanje oziroma zagotovitev normalnih življenjskih razmer. Temeljno merilo za določanje izvirnih nalog občin je obveznost zagotoviti skupne potrebe in interese prebivalcev. Pomembne izvirne pristojnosti občine so že razmejene oziroma se še razmejujejo oziroma določajo z materialnimi predpisi, ki urejajo posamezna področja družbenega življenja (Šturm et al, 2002: 958-960).

Navedene pristojnosti obsegajo delovno področje občine in njenih organov (občinskega sveta, župana in nadzornega odbora) ter občinske uprave. Slednja izvaja navedene pristojnosti z upravnimi nalogami, ki jih razvrščamo v naslednje vrste:

- **regulativne**, pri katerih gre za neposreden poseg samoupravne lokalne skupnosti (občine) v družbene odnose na teritorialnem območju občine. Občine tako urejajo zadeve iz svoje pristojnosti s splošnimi pravnimi akti, to je odloki, odredbami, pravilniki in navodili. Zadeve iz prenesene pristojnosti pa ureja občina z odloki in drugimi predpisi, določenimi z zakoni. Temeljna načela za organizacijo in delovanje občine, oblikovanje in pristojnosti občinskih organov, razen glede organov občinske uprave, način sodelovanja občanov pri sprejemanju odločitev v občini in druga vprašanja skupnega pomena v občini, ki jih določa zakon, pa vsaka občina določi s statutom občine. Regulativne naloge so pomembne in zahtevne, za njihovo uresničevanje pa je poleg celovitega strokovnega znanja potrebno tudi dobro poznavanje dejanskega stanja, kar pomeni, da se navedena skupina nalog neposredno navezuje na **študijsko-analitične** naloge. Regulativne naloge neposredno sicer izvršuje občinski (mestni) svet občine s sprejemanjem splošnih pravnih aktov, vendar pa je v fazi priprave strokovnih podlag za sprejemanje splošnih pravnih aktov potrebno strokovno sodelovanje občinske (mestne) uprave in župana občine.
- **študijsko-analitične** - občina opravlja študijsko, statistično, evidenčno in analitično funkcijo za svoje potrebe ter za te potrebe pridobiva statistične in evidenčne podatke od pooblaščenih organov za zbiranje statističnih in evidenčnih podatkov. Rezultati izvajanja teh nalog so največkrat razne analize, informacije, elaborati in druga strokovna gradiva, katerih namen je prikazati stanje na nekem področju, opozoriti na morebitno neustreznost pravnega in dejanskega stanja na nekem področju ter podati predloge ukrepov za ureditev in izboljšanje pravnega in s tem posledično tudi dejanskega stanja. V ta sklop sodijo npr. zbiranje, urejanje in analiziranje podatkov ter drugih gradiv o stanju in problemih na posameznih področjih družbenega življenja; dajanje predlogov in mnenj na podlagi opravljenih analiz idr. Študijsko analitične naloge v občini izvaja občinska (mestna) uprava. Tako izvaja študijsko analitične in strokovne naloge za potrebe občinskega sveta, župana in nadzorni odbor občine. Njene ugotovitve in izsledki pa so temelj za sprejemanje splošnih pravnih aktov. Pri tem velja omeniti, da sta "kvaliteta" in "trajnost" pravnih norm odvisni od kvalitete izvedenih študijsko-analitičnih nalog. Odsotnost izvajanja študijsko-analitičnih nalog oz. njihovo nekvalitetno izvajanje vodi v sprejemanje neustreznih splošnih aktov in s tem neustrezno urejanje družbenih odnosov. Posledica slednjega pa je nenehno spreminjanje in dopolnjevanje splošnih pravnih aktov.
- **operativne** - to je predvsem dejavnost izdajanja individualnih in konkretnih upravnih aktov ter opravljanje materialnih dejanj. Med te naloge sodijo npr. odločanje v upravnem postopku, administrativno izvrševanje upravnih aktov in neposredno izvrševanje pravnih predpisov, sklepanje civilnopravnih poslov, dokumentiranje (razne evidence, razvidi, registri, kartoteke, knjigovodske in materialne evidence, izdajanje potrdil), sprejemanje izjav in obvestil, pisarniška, manipulativna in administrativna dela ter vsa druga materialna dejanja in materialno tehnične operacije. Operativne naloge v občini izvaja občinska (mestna) uprava. Tako nudi administrativno pomoč za delo župana, občinskega sveta in nadzornega odbora.

- **kontrolno - nadzorne**, ki pomenijo kontrolo nad tem, kako posamezniki in organizacije spoštujejo veljavne predpise na različnih področjih družbenega življenja. Občinska uprava opravlja nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi občina ureja zadeve iz svoje pristojnosti. Za opravljanje nadzorstva pa se v občini lahko v okviru občinske (mestne) uprave ustanovi občinska inšpekcija. Inšpekcijsko nadzorstvo neposredno opravljajo občinski inšpektorji kot uradne osebe s posebnimi pooblastili in odgovornostmi v skladu z zakonom, ki ureja inšpekcijski nadzor. Inšpekcijsko nadzorstvo je tipična funkcija oblastnega značaja in vključuje: ugotavljanje dejanskega stanja in skladnosti s predpisi, v primeru ugotovljenih neskladnosti pa tudi ugotavljanje možnosti in načinov za odpravo neskladij ter izrekanje oziroma predlaganje sankcij in ukrepov ob ugotovljenih kršitvah. Kontrolne nadzorne naloge v občini izvaja občinska (mestna) uprava.
- **represivne**, pri katerih gre za prisilno-represivno izvrševanje posameznih upravnih funkcij. Represivne naloge so neposredno vezane na kontrolne (nadzorne) naloge, ki jih izvršuje občinska (mestna) uprava. Te naloge so pravzaprav del operativne dejavnosti občinske (mestne) uprave, ki jo označujejo specifične značilnosti oblastnega in prisilnega izvrševanja (npr. pri nadzoru mirujočega prometa v občini, varstvu okolja itn.).

Glede na dejstvo, da pravo ni stalno in se nenehno prilagaja novim družbenim razmeram, kar pomeni, da se državni in občinski predpisi vsakodnevno spreminjajo, se s tem občinam nalagajo vedno nove in nove pristojnosti in obveznosti, je jasno, da je v času nemogoče specificirati vse upravne naloge, ki jih mora izvajati občinska uprava. Smiselno je, da se delovno področje občinske uprave veže na izvajanje upravnih nalog po pristojnostih, ki jih določajo Ustava, zakoni in splošni akti občine. Večji problem pa se pojavi, ko je potrebno delovno področje občinske uprave 'razdeliti' med notranje organizacijske enote občinske uprave in določiti njihovo delovno področje. Temeljnega pomena je, da se znotraj občinske uprave vzpostavi takšna organizacijska struktura, torej sistem medsebojnih povezav (ljudi in sredstev) in stalni načrt delitve nalog, ki bo zagotavljal trajno, nemoteno, kvalitetno ter racionalno izvajanje pristojnosti občine in s tem izvrševanje upravnih in političnih ciljev občine.

Delovno področje in organizacijo občinske uprave določi občinski svet z odlokom, vendar je na tem mestu potrebno opozoriti, da delovno področje občinske uprave, kot že rečeno, narekujejo pristojnosti in naloge občine, ki so ali pa se določajo z zakoni in splošnimi akti občine (Brezovnik, 2005: 149-154).

v skladu z določilom drugega odstavka 49. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ ustanovi občinsko upravo na predlog župana občinski svet s splošnim aktom, s katerim določi njene naloge in notranjo organizacijo. Vsebino akta o notranji organizaciji pa v skladu z določilom tretje alineje prvega odstavka veljavne Uredbe o notranji organizaciji, sistemizaciji, delovnih mestih in nazivih v organih javne uprave in v pravosodnih organih ureja navedena uredba. Vendar pa je potrebno opozoriti, da navedena Uredba določa le izhodišča za notranjo organizacijo organov državne uprave, ne pa tudi izhodišč za organiziranje občinskih uprav.

Na podlagi pravne analogije bi bilo pri organizaciji občinske uprave smiselno uporabiti določila navedene uredbe, ki urejajo notranjo organizacijo organov državne uprave. Tako bi bilo smiselno slediti načelom za določanje notranje organizacije organov državne uprave (Uredba; 7. člen), torej, da mora biti organizacija organa (občinske uprave) prilagojena poslanstvu in nalogam organa ter poslovnim procesom, ki potekajo v organu. Zagotavljati mora: 1. strokovno, učinkovito, racionalno in usklajeno izvrševanje nalog, 2. učinkovit notranji nadzor nad opravljanjem nalog, 3. usmerjenost organa k uporabnikom njegovih storitev in 4. učinkovito sodelovanje z drugimi organi in institucijami. Z notranjo organizacijo se določijo: 1. notranje organizacijske enote, njihova delovna področja in njihova medsebojna razmerja, 2. način vodenja notranjih organizacijskih enot, 3. naloge, pooblastila in odgovornost vodij notranjih organizacijskih enot in 4. način sodelovanja z drugimi organi in institucijami. Pri določitvi notranjih organizacijskih enot pa bi bilo po mojem mnenju smiselno enačiti občinsko upravo z direktoratom, ki se v skladu z določilom 12. člena navedene Uredbe oblikuje za izvajanje upravnih nalog na zaokroženem področju v ministrstvu. V

skladu z določilom 14. člena se v direktoratu lahko za izvajanje nalog na delu delovnega področja oziroma za izvajanje posameznih funkcij oblikuje sektor, če je za področje sistemizirano najmanj 5 delovnih mest v sektorju pa se lahko za izvajanje nalog na ožjem delovnem področju oziroma posameznih funkcij oblikuje oddelek, če je za področje sistemizirano najmanj 5 delovnih mest, v sektorju pa najmanj 10 delovnih mest. V direktoratu, ki ima več kot 80 sistemiziranih delovnih mest, se lahko oblikuje urad, če je za to področje sistemizirano najmanj 30 delovnih mest (Brezovnik, 2005).

2.6 Splošni akti občine

Glede vsebinskih pogojev in omejitev pri urejanju posameznih dejavnosti, razmerij, vprašanj... v splošnih aktih občin ni mogoče mimo nekaterih osnovnih teoretičnih izhodišč oziroma načel. Tako je najprej treba izhajati iz teorije o stopnjah oziroma o hierarhiji pravnih norm, ki je v tem, da pravne norme določajo način nastanka in vsebino drugih pravnih norm, kar pomeni, da obstajajo 'višje' in 'nižje' norme, med njimi pa hierarhično razmerje oziroma razmerje nadrejenosti in podrejenosti. Pravni red je torej celota pravnih norm, ki so med seboj v hierarhični odvisnosti in povezanosti.

Poleg ustave kot 'temeljnega' predpisa največkrat med norme, ki originarno (izvirno) urejajo neko področje oziroma postavljajo pravila ravnanja, štejemo norme, ki jih vsebujejo zakoni. Zakon je temeljna oblika pravnega akta, ki ga izda zakonodajno telo, pri čemer je v formalnem smislu zanj značilno, da ga izda zakonodajni organ, da se sprejme v posebnem (zakonodajnem) postopku in da ima naziv zakon. Z zakoni se urejajo najrazličnejša področja, posebej pa je pomembno, da se lahko pravice in obveznosti državljanov ter drugih oseb določajo samo z zakonom (87. člen Ustave RS).

Med tipične 'odvisne' pravne norme, to je norme, ki so odvisne od višje pravne norme (vendar pa so še vedno abstraktnega in splošnega značaja), pa štejemo tiste pravne norme, ki so vsebovane v drugih splošnih pravnih aktih (podzakonskih predpisih, predpisih oziroma splošnih aktih občin ter splošnih aktih, izdanih za izvrševanje javnih pooblastil). Ta 'odvisnost' pa je pravzaprav dvojna: v formalnem smislu, to je, da mora zakonska norma omogočati posameznemu organu, da lahko izda predpis oziroma splošni akt, in v vsebinskem smislu, ki je v tem, da lahko tak predpis oziroma akt vsebuje le norme, ki so v skladu z ustavnimi in zakonskimi normami ali pa vsaj niso v nasprotju z njimi.

Glede na to, da je današnje srečanje namenjeno predstavitvi delovnih osnutkov splošnih aktov občin, ki jih predpisuje zakonodaja - predvsem statuta in poslovnika občine - bo v nadaljevanju opozorjeno na nekatera vprašanja normativne dejavnosti v občinah.

Uresničevanje nalog in pristojnosti občin zahteva vrsto dejavnosti različnih organov in organizacij v vsaki konkretni občini - to je dejavnosti sprejemanja najrazličnejših odločitev (tudi sprejemanja splošnih aktov), izvrševanja zakonov, podzakonskih predpisov, splošnih aktov in drugih odločitev, vodenja upravnih postopkov in odločanja v konkretnih upravnih zadevah, izvajanja študijsko-analitičnih dejavnosti, opravljanja nadzora nad sprejetimi predpisi in drugimi odločitvami, neposredno (operativno) izvrševanje posameznih dejavnosti za zadovoljevanja interesov in potreb občanov idr.

Uresničevanje ustavnih določb, da je v Sloveniji zagotovljena lokalna samouprava (7. člen Ustave RS), da prebivalci Slovenije uresničujejo lokalno samoupravo v občinah in drugih lokalnih skupnostih (138. člen Ustave RS), da v pristojnost občine spadajo lokalne zadeve, ki jih občina lahko ureja samostojno in ki zadeva samo prebivalce občine (140. člen Ustave RS)... zahteva v občinah - poleg

vseh drugih dejavnosti - urejanje posameznih vprašanj s splošnimi pravnimi akti⁷, to je sprejemanje in izdajanje predpisov, s katerimi se na splošen in abstrakten način urejajo vprašanja, za katera so pristojne občine oziroma njihovi organi. V okviru urejanja lokalnih javnih zadev ima torej občina pravico izdajati predpise, s katerimi normativno ureja pravna razmerja.

Ustava RS vsebuje določbe o teh aktih na posreden način, in sicer:

- ko v poglavju o ustavnosti in zakonitosti (v 153. členu) določa: da morajo biti zakoni, podzakonski predpisi in drugi splošni akti v skladu z ustavo; da morajo biti podzakonski predpisi in drugi splošni akti v skladu s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in z veljavnimi oziroma ratificiranimi mednarodnimi pogodbam; da morajo biti podzakonski predpisi in drugi splošni akti v skladu z ustavo in zakoni;
- ko je v 154. členu določeno, da se državni predpisi objavljajo v državnem uradnem listu, predpisi lokalnih skupnosti pa v uradnem glasilu, ki ga te same določijo;
- ko v prvem odstavku 155. člena določa, da zakoni, drugi predpisi in splošni akti ne morejo imeti učinka za nazaj;
- ko pri pristojnostih ustavnega sodišča (160. člen) določa, da le-to med drugim odloča o skladnosti predpisov lokalnih skupnosti z ustavo in zakoni;
- ko pri pristojnostih ustavnega sodišča določa, da odloča o sporih glede pristojnosti med državo in lokalnimi skupnostmi, in med samimi lokalnimi skupnostmi (160. člen);
- ko v 161. členu določa, da lahko ustavno sodišče protiustavne ali nezakonite predpise ali splošne akte odpravi ali razveljavi;
- ko v 148. členu določa, da morajo biti vsi prihodki in izdatki lokalnih skupnosti za financiranje javne porabe zajeti v njihovih proračunih.

Če sledimo ustavnim določbam, lahko ugotovimo, da kot zbirni izraz (pojem) za vse oblike splošnih aktov v samoupravnih lokalnih skupnostih uporablja izraz 'predpisi lokalnih skupnosti', tako da lahko v občinah govorimo o občinskih predpisih. V Zakonu o lokalni samoupravi /ZLS/ pa je uporabljen predvsem izraz 'splošni akti občine' (ponekod tudi 'statut in drugi splošni akti', 'statut in drugi predpisi', 'odloki in drugi predpisi', 'odloki in drugi občinski akti...'). Posamezne vrste splošnih aktov (predpisov) so opredeljene predvsem v členih 21., 29., 31., 32., 36., 64. in 65. Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/.

Sicer pa je temelj za normativno dejavnost občine podan že v 2. členu Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina v okviru ustave in zakonov samostojno ureja in opravlja svoje zadeve in izvršuje naloge, ki so nanje prenesene z zakoni.

Kot temeljni splošni akt občine je v 64. členu Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ opredeljen statut, v 65. členu istega zakona pa je določeno, da ureja občina zadeve iz svoje pristojnosti z odloki, odredbami, pravilniki in navodili. Dodajmo, da Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ navaja še poslovnik občinskega sveta, poslovnik nadzornega odbora, prostorske plane, občinski proračun in zaključni račun. Slednja sta kot obvezna splošna akta občine predpisana tudi v Zakonu o javnih financah /ZJF/ in v Zakonu o financiranju občin /ZFO-1/.

2.6.1 Obveznosti objave in začetek veljavnosti občinskih splošnih aktov

Pravilno objavljanje predpisov je pogoj za začetek njihove veljavnosti. Zato je to tudi ustavna materija. V Ustavi RS (v 154. členu) je določeno, da začne predpis veljati petnajsti dan po objavi, če ni v njem drugače določeno. Državni predpisi se objavljajo v državnem uradnem listu, predpisi lokalnih skupnosti pa v uradnem glasilu, ki ga same določijo. Navedeno obveznost objave povzema tudi Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ v svojem 66. členu, kjer določa: 'Statut in drugi predpisi občine morajo biti objavljeni, veljati pa začnejo petnajsti dan po objavi, če v njih ni drugače

⁷ S splošnimi pravnimi akti razumemo vse oblike, v katerih so vsebovane (izražene) splošne pravne norme, to je norme, ki na splošen in abstrakten način urejajo posamezna področja in razmerja. Pogosto kot skupen izraz za vse vrste teh pravnih aktov uporabljamo izraz predpisi.

določeno. Statut in drugi predpisi občine se objavijo v uradnem glasilu'.

S tem ko ustava zahteva objavo predpisov občine v uradnem glasilu, ki ga lokalna skupnost (občina) sama določi, je zagotovljena pravna varnost državljanov, saj so vnaprej seznanjeni, v katerem glasilu bodo občinski predpisi objavljeni. Občinski predpis mora torej biti objavljen v uradnem glasilu, ki ga določa splošni akt v občini (praviloma se to določi v statutu)⁸. Objava v drugem glasilu ali v drugi obliki (na svetovnem spletu) ne nadomešča objave v predpisanem uradnem glasilu. Uradna objava v smislu ustavnih in zakonskih določb je samo objava v uradnem glasilu, ki ga občina določi v splošnem aktu⁹.

Dodajmo, da je vsaka občina dolžna - po Zakonu o dostopu do informacij javnega značaja /ZDIJZ/ - imeti katalog informacij javnega značaja, pri vsebini katerega je predpisana tudi povezava na lokalni register predpisov. Poleg tega je v 10. členu navedenega zakona, ki obravnava posredovanje informacij javnega značaja v svetovni splet, posebej določeno, da morajo biti prečiščena besedila občinskih predpisov dostopna na svetovnem spletu, tam pa morajo biti dostopni tudi predlogi predpisov, programov, strategij in drugih podobnih dokumentov.

V okviru začetka veljavnosti predpisa je potrebno opozoriti na institut 'vacatio legis', ki je v tem, da se od dneva objave nekega predpisa pusti občanom čas za seznanitev s tem predpisom. To mora biti določeno ob upoštevanju ustavne določbe, da začne predpis veljati petnajsti dan po objavi, če ni v njem drugače določeno. 'Odstopanje' od temeljnega pravila oziroma usmeritve, da začne predpis veljati petnajsti dan po objavi, kaže uporabljati restriktivno in ob res izjemnih primerih. Dodajmo, da se v občinskih odlokih večkrat dokaj nejasno navaja začetek njihove veljavnosti - kot. npr.: odlok se uporablja takoj, veljaven pa je z dnem objave v uradnem glasilu; ta sklep začne veljati s prvim obračunom cen programov vrtcev za leto...

Večkrat se pri posameznih aktih pojavi vprašanje, ali gre za predpis - splošni pravni akt. Če izhajamo s formalnega stališča, gre za splošni pravni akt tedaj, kadar je tako poimenovan in na predpisan način objavljen. Po materialnem stališču pa gre za splošni akt, kadar vsebuje splošne in abstraktne norme, ki urejajo pravice in obveznosti ali pa vplivajo na pravni položaj naslovnikov - ko torej učinkuje 'navzven' (po materialnem stališču je torej pomembna predvsem vsebina in učinkovanje, ne pa poimenovanje akta). Primeroma lahko opozorimo na nekatere odločitve ustavnega sodišča v zvezi z obravnavano materijo.¹⁰

Posebej kaže opozoriti še na pogosto nespoštovanje ustavne določbe (155. člena ustave), ki prepoveduje povratno (retrogradno) veljavo pravnih aktov. Splošni akti občin v nobenem primeru ne morejo imeti retroaktivne veljavnosti oziroma učinka.¹¹ Tako predpisovanje v občinskih aktih je

⁸ Iz prakse Ustavnega sodišča RS: "Statut občine je v neskladju z Ustavo, če v njem ni določen način objavljanja občinskih predpisov, in ker to vprašanje ni splošno urejeno z drugim predpisom občinske skupščine - Odl. US: U-I-216/93 z dne 14.7.1994.

⁹ Izpodbijana predpisa nista bila objavljena v uradnem glasilu, ki ga določa statut občine, torej v uradnem glasilu, ki ga je občina določila sama. Zato je Ustavno sodišče v tem primeru presodilo, da sta izpodbijana odloka, ki sta bila objavljena v Uradnem listu Republike Slovenije, sicer s tem pridobila status predpisa, vendar pa sta v neskladju z drugim odstavkom 154. člena Ustave, ker nista bila objavljena v uradnem glasilu, ki ga določa 107. člen občine. Ugotovljeno neskladje je občina dolžna odpraviti s pravilno objavo odlokov v roku treh mesecev od objave te odločbe - odl. US: U-I-17/97 (Uradni list RS, št. 35/2000).

¹⁰ Iz prakse Ustavnega sodišča RS:

'Sklep o valorizaciji, s katerim se določa višina davčne obveznosti vsem zavezancem, je splošen akt, ki ga je treba pred veljavnostjo objaviti v uradnem glasilu. Če sklep o valorizaciji ni bil predhodno objavljen na predpisan način, ni začel veljati in se ne sme uporabljati (Odl. US: U-I-43/98, Uradni list RS, št. 17/01).'

'Sklep, ki je po vsebini sprememba oziroma dopolnitev odloka (sklep ureja obvezen najem posode za odpadke...), ne začne veljati in se ne sme uporabljati, ker ni bil objavljen na predpisan način (Odl. US: U-I-78/00, Uradni list RS, št. 54/02).'

Zakonitost aktov organov lokalnih skupnosti, izdanih v obliki predpisa (sklep občinskega sveta o izvzemu parcele iz javnega dobra), če urejajo posamična razmerja, se presoja v upravnem sporu (Odl. US U-I-42/02)'

¹¹ Iz prakse Ustavnega sodišča RS:

protiustavno, iz prakse ustavnega sodišča pa je razvidno, da veljavnost takih aktov za nazaj dosledno odpravlja.¹²

2.6.2 Statut in drugi splošni akti občine

Med pristojnostmi občine je (v 21. členu) predpisano, da občinski svet sprejema statut občine in druge splošne akte. Posebej pa je pri pristojnostih občinskega sveta (v 29. členu) navedeno, da:

- sprejema statut občine,
- sprejema odloke in druge občinske akte,
- sprejema prostorske in druge plane razvoja občine,
- sprejema občinski proračun in zaključni račun.

Temeljna vsebina statuta, ki ga sprejme občinski svet z dvotretjinsko večino vseh članov¹³, je opredeljena v 64. členu Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, po katerem statut določa temeljna načela za organizacijo in delovanje občine, oblikovanje in pristojnosti občinskih organov, razen glede občinske uprave, način sodelovanja občanov pri sprejemanju odločitev v občini in druga vprašanja skupnega pomena v občini, ki jih določa zakon.

Poleg navedene določbe 64. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki opredeljuje vsebino statuta občine, pa Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ na več mestih napotuje, kaj vse je vsebina statutarnih določb. Tako določa, kaj naj bo (nekatera vprašanja morajo biti urejena - npr. število članov občinskega sveta...; nekatera vprašanja pa so lahko urejena - npr. členitev na ožje dele občine...) določeno oziroma predpisano v statutu.

Tako je v Zakonu o lokalni samoupravi /ZLS/ predvideno za urejanje v statutu občine:

- ime in območje ožjega dela občine; • ukinitve ožjega dela ali sprememba območja; • število prebivalcev dela občine, ki lahko da pobudo za ustanovitev ožjega dela (18. člen); • da ožji del občine nima sveta (19. člen); • da mora občinski svet pred sprejemom odločitve, ki se nanaša na ožji del občine, pridobiti mnenje sveta ožjega dela občine; • da so posamezne odločitve sveta ožjega dela občine veljavne, ko da nanje soglasje občinski svet (19. a člen); • naloge, ki so zlasti lahko prenesene v izvajanje ožjemu delu občine - te naloge se podrobneje določijo z odlokom (19. b člen); statut lahko določi, da je ožji del občine pravna oseba javnega prava - v

---

'Prepoved retroaktivnosti je ena od temeljnih konkretizacij ustavnega načela pravne države (2. člen Ustave). Ni pravne varnosti, če ni mogoče zaupati v veljavno pravo in če se ni mogoče zanesti na veljavne predpise. Vsakdo ima pravico zaupati v veljavno pravo in skladno z njim uravnavati svoja ravnanja in pričakovanja. Predpis, ki za nazaj povečuje obveznosti, to zaupanje slabi in s tem zmanjšuje pravno varnost. Retroaktivnost je sicer izjemoma dovoljena, a le zakonu, če določi, da imajo posamezne njegove določbe učinek za nazaj, in to le v primeru, če to zahteva javna korist in če se s tem ne posega v pridobljene pravice (drugi odstavek 155. člena Ustave). Predpis lokalne skupnosti torej v nobenem primeru ne more imeti retroaktivne veljavnosti (Odl. US: U-I-322/96, Uradni list RS, št. 11/97).

¹² Iz prakse Ustavnega sodišča RS:

'Določba občinskega sklepa, na podlagi katere je višina davka od premoženja odvisna od stalnega bivališča davčnega zavezanca, je zaradi svoje arbitrarnosti, v nasprotju z načelom enakosti iz drugega odstavka 14. člena Ustave (Odl. US: U-I-306/97, Uradni list RS, št. 59/99).'

'Občinski sklep, ki določa vrednost točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za čas pred svojo uveljavitvijo, je v nasprotju s prepovedjo povratne veljavnosti pravnih aktov iz 155. člena Ustave (Odl. US: U-I-395/96, Uradni list RS, št. 23/97).'

'V neskladju z ustavnim načelom o prepovedi retroaktivnosti so določbe predpisa lokalne skupnosti, ki so učinkovale pred njihovimi uveljavitvami (Odl. US: U-I-178/00, Uradni list RS, št. 5/03).'

'Predpis lokalne skupnosti, ki je učinkoval za čas pred njegovo uveljavitvijo, je v tem obsegu v neskladju s 155. členom Ustave. Sklep lokalne skupnosti o valorizaciji, ki določa višino davčne obveznosti vsem zavezancem, je splošen akt, ki ga je treba pred veljavnostjo objaviti v uradnem glasilu, ki ga določa lokalna skupnost. Ker sklep o valorizaciji ni bil predhodno objavljen, tako kot to zahteva 154. člen Ustave, ni začel veljati in se ni smel uporabljati (Odl. US: U-I-43/98, Uradni list RS, št. 12/01).'

¹³ V statutu se določijo postopek njegovega sprejemanja oziroma spreminjanja, v statutu pa so tudi temeljne določbe o sprejemanju odlokov in drugih splošnih aktov. V zvezi s številom glasov, ki je potrebno za sprejem neke odločitve v občinskem svetu, je zanimiva odločba ustavnega sodišča U-I-112/00 (Uradni list RS, št. 43/01).

- tem primeru nastopa v pravnem prometu v okviru nalog, ki so določene s statutom občine oziroma z odlokom; • statut občine lahko določi, da zastopa ožji del občine predsednik njegovega sveta...(19. c člen); • način financiranja ožjega dela občine, če ni pravna oseba (19. č člen);
- občinski svet ima komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja; • občinski svet lahko ustanovi komisije in odbore kot svoja delovna telesa; • s statutom ali odlokom se lahko določi, da člane odborov imenujejo in razrešujejo na svojih zborih prebivalci; • s statutom ali odlokom se lahko določi, da imajo krajevni, vaški ali četrtni odbori pravico predlagati občinskemu svetu odločitve, ki se nanašajo na ožji del občine; • če tako določa statut ali odlok, mora občinski svet pred vsako odločitvijo, ki se nanaša na ožji del občine, obvezno pridobiti mnenje odbora (30. člen);
  - komisije in odbori občinskega sveta v okviru svojega delovnega področja v skladu s statutom občine in poslovníkom občinskega sveta obravnavajo zadeve iz pristojnosti občinskega sveta in dajejo občinskemu svetu mnenja in predloge (31. člen);
  - statut občine določa naloge, postopke in načine dela nadzornega odbora, oblikovanje nadzornega odbora, načela za organizacijo dela in predstavljanje, obveznosti in pravice občinskih organov v zvezi z delom ter priporočili in predlogi nadzornega odbora ter javnost dela nadzornega odbora (32. člen);
  - župan sklicuje seje občinskega sveta v skladu z določbami statuta občine in poslovníka občinskega sveta (35. člen);
  - v statutu se določi način zagotavljanja javnosti dela organov občine (36. člen);
  - občinski svet šteje od 7 do 45 članov (38. člen);
  - na narodnostno mešanih območjih, določenih z zakonom, kjer živita italijanska oziroma madžarska narodna skupnost, imata narodni skupnosti v občinskem svetu najmanj enega predstavnika; • s statutom se določi neposredna zastopanost narodnih skupnosti v drugih občinskih organih; • v narodnostno mešanih občinah se ustanovi komisija za narodnostna vprašanja; • na območjih, kjer živi avtohtono naseljena romska skupnost, imajo Romi v občinskem svetu najmanj enega predstavnika (39. člen);
  - občani na zboru v skladu z zakonom ali statutom občine obravnavajo posamezne zadeve, oblikujejo stališča, dajejo predloge, pobude, mnenja in odločajo; župan mora sklicati zbor občanov, če je tako predpisano z zakonom ali statutom občine; • s statutom občine se predpišejo: zadeve, ki jih obravnavajo občani na zboru..., način vložitev zahteve..., način sklica..., število volivcev, ki morajo sodelovati na zboru..., druga vprašanja, pomembna za izvedbo zbora občanov ter za uveljavitev njihovih stališč, predlogov, pobud, mnenj in odločitev (45. člen);
  - občinski svet mora razpisati referendum, če to zahteva najmanj pet odstotkov volivcev v občini in če tako določa zakon ali statut občine (46. člen);
  - statut občine lahko določi, da mora biti pobuda podprta s podpisi določenega števila volivcev... (47. člen);
  - akt o razpisu referenduma se objavi na način, določen s statutom občine za objavo splošnih aktov občine (47. a člen);
  - podrobneje določi postopek za izvedbo referenduma statut občine v skladu z zakonom (47. b člen);
  - organ, na katerega je naslovljena zahteva za izdajo ali razveljavitev splošnega akta ali druge odločitve, je dolžan v roku, ki ga določi statut občine, najkasneje pa v treh mesecih odločiti o zahtevi (48. člen);
  - s splošnimi akti se lahko za položaj tajnika občine določi naziv direktor ali direktorica občinske uprave (49. člen);
  - način in pogoje opravljanja lokalnih javnih služb predpiše občina, če zakon ne določa drugače (62. člen).

Statut občine je temeljni splošni akt občine. Vsebina statuta je opredeljena v 64. členu Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, po katerem statut določa:

- temeljna načela za organizacijo in delovanje občine,

- oblikovanje in pristojnosti občinskih organov razen glede občinske uprave,
- način sodelovanja občanov pri sprejemanju odločitev v občini in
- druga vprašanja skupnega pomena v občini, ki jih določa zakon.

Glede obsega normiranja v statutu je načeloma možnih več pristopov. Po uveljavitvi Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ se je pri nas uveljavil pristop, da se v statutu ureja vse tisto, kar zahtevajo oziroma narekujejo zakonske določbe in kar predstavlja temeljno značilnost organizacije in delovanja neke občine. Poleg materije, ki se mora urediti v občinskem statutu, pa se - zaradi celovitosti normativnega pristopa - v statutu največkrat povzemajo tudi ustrezne zakonske določbe (predvsem Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, Zakona o lokalnih volitvah /ZLV/, Zakona o financiranju občin /ZFO-1/). S tem postane občinski statut pravno zaokrožen in pregleden, vsem, ki se morajo ali želijo seznaniti s kakšnim vprašanjem pravne ureditve v občini, pa ni potrebno zmeraj pogledati še zakonske določbe z obravnavanega področja, saj lahko že iz samega statuta občine razberejo vse temeljne značilnosti organizacije in delovanja. To je posebej dobrodošlo za občane, ki se želijo seznaniti s statutom zaradi svojih možnosti sodelovanja pri upravljanju javnih zadev, pa tudi zaradi uresničevanja svojih pravic in obveznosti v občini. Zaradi celovitosti statuta je zatoj treba v ustreznem (najnujnejšem) obsegu povzeti tudi zakonske določbe. Seveda pa pri tem ne kaže pretiravati, ker bi se v velikem številu in obsegu norm "izgubile" tiste, ki opredeljujejo organizacijo in delovanje konkretne občine.

Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ navaja še druge splošne akte občine. Tako je v 65. členu določeno, da občina ureja zadeve iz svoje pristojnosti z odloki, odredbami, pravilniki in navodili. Zadeve iz prenesene pristojnosti pa občina ureja z odloki in drugimi predpisi, določenimi z zakoni.

Odlok. Odlok je splošni pravni akt, s katerim občina uresničuje večino svojih 'urejevalnih' pristojnosti. V primerjavi z državnimi predpisi je občinski odlok nekakšen občinski zakon, v katerem občina na splošen način ureja zadeve iz svoje pristojnosti. V razmerju do občanov so odloki najpomembnejši splošni akti v občinah, saj se z njimi opredeljujejo pravna razmerja ter pravice in obveznosti občanov na posameznih področjih občinskega urejanja. Z njimi se urejajo tipične lokalne zadeve, ki imajo največkrat svojo urejevalno osnovo v zakonih - zato se v uvodu največkrat tudi navaja zakonska podlaga za njihov sprejem. Odloki so torej najpogostejši splošni akti v občinah, z njimi pa občinski svet na splošen način ureja najpomembnejše zadeve iz svoje pristojnosti, ustanavlja organe občinske uprave in opredeljuje njihovo delovanje, ustanavlja organizacije na področju izvajanja javnih služb... Odloki morajo biti vsebinsko skladni z določbami ustave, zakonov in občinskega statuta.

Poslovník. S poslovnikom občinskega sveta, ki ga ta sprejme z dvotretjinsko večino navzočih članov, se ureja organizacija in delo občinskega sveta, uresničevanje pravic in dolžnosti članov občinskega sveta ter postopek za sprejemanje odlokov in drugih splošnih aktov. Dodajmo, da po 31. členu Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ tudi nadzorni odbor v skladu s statutom sprejme svoj poslovnik.

Pravilnik. S pravilnikom se v procesu uresničevanja statuta ali odlokov podrobneje urejajo oziroma razčlenijo posamezne njihove določbe v skladu z nameni in kriteriji, določenimi v statutu oziroma odlokih.

Odredba. Z odredbo se uredijo določene razmere, določa način ravnanja, določajo ukrepi ali pa uredijo posamezna vprašanja, ki imajo splošen pomen za občino.

Navodilo. Z navodilom se predvsem za izvršitev posameznih določb odloka ali drugega splošnega akta predpiše način ravnanja in dela organov v občini (pri navodilu gre predvsem za ureditev "tehničnih" vprašanj uresničevanja odločitev). Navodilo ima največkrat značaj "internega" akta in ne pravne narave splošnega akta (to velja še posebej, kadar navodilo sprejme župan in velja le za delo občinske uprave ter torej nima zunanjih učinkov) (npr. Odl. US: U-I-230/97).

V proračunu občine (sestavljajo ga splošni del, posebni del in načrt razvojnih programov) so predvideni prihodki in odhodki za posamezne namene za proračunsko leto, v **zaključnem računu** proračuna pa so prikazani predvideni in realizirani prihodki in odhodki za preteklo leto.

V procesu sprejemanja odločitev, ki nimajo značaja splošnih aktov, občinski organi odločajo s sprejemom sklepov. Pri odločanju o upravnih zadevah se izdajajo odločbe in sklepi.

2.7 Neposredne oblike sodelovanja občanov pri odločanju v občini

Neposredne oblike sodelovanja občanov pri odločanju v občini so:

- zbor občanov,
- referendum in
- ljudska iniciativa.

Občani na zboru občanov obravnavajo posamezne zadeve, oblikujejo stališča, dajejo predloge, pobude in mnenja ali odločajo o posameznih vprašanjih. Zbor se lahko skliče za vso občino ali njen posamezen del. Zbor občanov skliče župan občine po potrebi, mora pa ga sklicati, če je to predpisano z zakonom ali statutom občine ali če tako zahteva najmanj pet odstotkov volivcev v občini oziroma njenem posameznem delu.

Na referendumu se občani lahko odločajo o vprašanjih, ki so vsebina splošnih aktov občine, razen o proračunu in zaključnem računu občine ter o splošnih aktih, s katerimi se v skladu z zakonom predpisujejo občinski davki in druge dajatve. Občani lahko odločajo na referendumu o samoprispevkih in tudi o drugih vprašanjih, če tako določa zakon. Referendum se opravi kot naknadni referendum, na katerem občani potrdijo ali zavrnejo sprejeti splošni akt ali njegove posamezne določbe. Občinski svet lahko razpiše referendum na predlog župana ali člana občinskega sveta, mora pa razpisati referendum, če to zahteva najmanj pet odstotkov volivcev v občini in če tako določa zakon ali statut občine. Na osnovi predloga oziroma pobude (zakon točno predpisuje postopanje v primeru podane pobude volivcev, to je predvsem, kako dajejo občani podporo zahtevi za razpis referendumu) za razpis referendumu, kar je treba podati v petnajstih dneh po sprejemu splošnega akta, župan zadrži objavo splošnega akta do odločitve o predlogu ali pobudi oziroma do odločitve na referendumu. Če je sprejeti splošni akt na referendumu potrjen, ga mora župan objaviti skupaj z objavo izida referendumu. Če pa je sprejeti splošni akt na referendumu zavržen, se ne objavi, odločitev volivcev na referendumu pa zavezuje občinski svet do konca njegovega mandata.

Pravico glasovati na referendumu imajo vsi občani, ki imajo pravico voliti člane občinskega sveta. Odločitev je na referendumu sprejeta, če zanjo glasuje večina volivcev, ki so glasovali, posebej pa je predpisano, da je odločitev o uvedbi samoprispevka sprejeta, če je zanjo glasovala večina volivcev.

Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ pa pozna tudi svetovalni referendum. Z njim občinski svet ugotovi voljo občanov pred odločanjem o posameznem vprašanju. Odločitev volivcev na takem referendumu (pravno) ne zavezuje občinskih organov.

V 48. členu Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ je določeno, da lahko najmanj pet odstotkov volivcev v občini zahteva izdajo ali razveljavitev splošnega akta ali druge odločitve iz pristojnosti občinskega sveta oziroma drugih občinskih organov. Organ, na katerega je naslovljena zahteva, je dolžan v roku, ki ga določi statut občine, najkasneje pa v treh mesecih odločiti o zahtevi.

2.8 Premoženje in financiranje občine

Po ustavnih in zakonskih določbah se občine financirajo iz lastnih virov, občinam, ki zaradi slabše gospodarske razvitosti ne morejo v celoti zagotoviti izvajanja z zakonom določenih nalog, pa zagotovi dodatna sredstva država.

Občina predstavlja samostojno gospodarsko enoto, katere osnova je njeno lastno premoženje, ki ga sestavljajo: nepremične stvari, premične stvari, denarna sredstva, pravice. Pri nepremičnem premoženju je poleg zemljišč in stavb pomembno predvsem lastništvo infrastrukturnih objektov.

Prihodki in izdatki za posamezne namene financiranja javne porabe občine morajo biti zajeti v proračunu občine, ki ga sestavljata bilanca prihodkov (v njej so izkazani vsi prihodki po virih in vrstah) in odhodkov (prikazani so v skupnih zneskih po posameznih namenih) ter račun financiranja (v tem se izkaže odplačevanje dolgov in zadolževanje občine). Med odhodki proračuna se predvidi tudi tekoča proračunska rezerva za financiranje namenov, ki jih ni bilo mogoče predvideti ali zanje ni bilo predvidenih dovolj sredstev. Po preteku leta sprejme občinski svet zaključni račun proračuna za preteklo leto, sprejema pa tudi premoženjsko bilanco občine na dan 31. decembra leta, za katerega se sprejema zaključni račun.

Občina se za izvrševanje občinskega proračuna v tekočem proračunskem letu lahko zadolži samo s črpanjem posojil doma, za investicije, predvidene v občinskem proračunu. Ob tem moramo opomniti, da se občina, ki je vključena v sistem enotnega zakladniškega računa države, lahko zadolži le pri upravljavcu sredstev enotnega zakladniškega računa države ali pri državnem proračunu. Za sredstva sofinanciranja investicije iz proračuna Evropske unije pa se občina lahko zadolži največ do višine odobrenih sredstev in največ za obdobje do prejema teh sredstev. Obseg zadolževanja občine za izvrševanje občinskega proračuna v posameznem proračunskem letu se določi v odloku, s katerim se sprejme občinski proračun, razen obseg zadolževanja za investicije, katerih financiranje se zagotavlja iz proračuna Evropske unije (10. člen ZFO-1). Kot je določeno z Zakonom o financiranju občin /ZFO-1/ se občina lahko v tekočem proračunskem letu zadolži, če odplačilo obveznosti iz naslova posojil (glavnice in obresti), finančnih najemov in blagovnih kreditov (obrokov) ter potencialnih obveznosti iz naslova izdanih poroštev za izpolnitev obveznosti posrednih proračunskih uporabnikov in javnih podjetij, katerih ustanoviteljica je občina, v posameznem letu odplačila ne preseže 8 % realiziranih prihodkov iz bilance prihodkov in odhodkov občinskega proračuna v letu pred letom zadolževanja, zmanjšanih za prejete donacije, transferne prihodke iz državnega proračuna za investicije in prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije ter prihodke režijskih obratov (10. b člen ZFO-1).

Lokalne zadeve javnega pomena financira občina iz lastnih virov, sredstev države in zadolževanja (8. člen ZLS). Lastni viri občine so davki in druge dajatve ter dohodki od njenega premoženja. Država zagotavlja občinam, ki ne morejo financirati lokalnih zadev javnega pomena v primerni višini iz lastnih virov, dodatna sredstva. Občina pa lahko pridobi od države tudi posebna dodatna sredstva za posamezne investicije.

Zaradi zagotovitve približno enakih možnosti vsem občinam pozna zakon institut ti. 'primerne porabe' - to je višine sredstev ki so nujno potrebna za financiranje opravljanja ustavnih in zakonskih nalog občine. Primerno porabo na prebivalca določi Državni zbor Republike Slovenije ob sprejemu vsakoletnega državnega proračuna za posamezno proračunsko leto. Navedeni znesek se množi s številom prebivalcev v občini in tako dobi celotni znesek primerne porabe. Po zakonskih določbah se tako izračunana primerna poraba korigira (zakon predpisuje ustrezno 'formulo' za izračun) z upoštevanjem nekaterih danosti posamezne občine, kot na primer: površino občine na prebivalca; dolžino lokalnih cest; deležem prebivalcev, mlajših od 15 let in starejših od 65 let; dejstvom, da gre za mestno občino. Občine, ki s svojimi dohodki ne dosežejo izračunanega zneska primerne porabe, imajo pravico do 'finančne izravnave' (do višine primerne porabe), ki se zagotovi v državnem proračunu.

2.9 Sodelovanje in povezovanje med občinami

Ugotovimo lahko, da pozna zakonodaja več oblik in vrst povezovanja in sodelovanja med občinami. Zakon predvideva ustanavljanje skupnih organov (organov skupne občinske uprave - kot npr. za opravljanje inšpekcijskega nadzorstva), skladov, javnih zavodov (npr. vrtcev, ki jih ustanovi več

občin...), javnih podjetij (ko več občin ustanovi javno podjetje za izvajanje gospodarskih javnih služb...), pa tudi povezovanje v (interesne) zveze in združenja občin.

Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ posebej opredeljuje interesne zveze (lahko so enonamenske ali večnamenske), ki jih lahko ustanovita dve ali več občin zaradi skupnega urejanja in izvajanja posameznih upravnih nalog ter zaradi izvajanja skupnih razvojnih in investicijskih programov. Interesna zveza se ustanovi z aktom o ustanovitvi, ki ga sprejmejo občinski sveti občin ustanoviteljic. Akt o ustanovitvi zveze predložijo ustanoviteljice v hrambo ministrstvu, pristojnemu za lokalno samoupravo, ki ta akt prevzame v hrambo z odločbo, katere izrek in akt o ustanovitvi zveze objavijo župani občin ustanoviteljic v Uradnem listu Republike Slovenije. Z dnem objave pridobi zveza status osebe javnega prava. Temeljni organ interesne zveze je svet¹⁴, ki ga sestavljajo župani občin ustanoviteljic ter z aktom o ustanovitvi zveze določeno število predstavnikov občinskih svetov občin ustanoviteljic¹⁵.

Zakon opredeljuje tudi povezovanje med občinami z namenom predstavljanja in uveljavljanja lokalne samouprave ter usklajevanja in skupnega zagotavljanja svojih interesov (npr. v razmerju do državnih organov - državnega zbora, vlade; v razmerju do organov EU in Sveta Evrope; v razmerju do podobnih združenj v drugih državah...) - v ta namen se ustanovi združenje. Z aktom o ustanovitvi združenja določijo ustanoviteljice ime in sedež združenja, cilje in naloge združenja, pravice, obveznosti in odgovornosti združenja v pravnem prometu, zastopanje združenja, pravice in obveznosti članic, način včlanjevanja oziroma prenehanja članstva, organe združenja, financiranje združenja, nadzor nad poslovanjem in prenehanje¹⁶. Združenje občin je pravna oseba javnega prava s pravicami, obveznostmi in odgovornostmi, ki jih določata zakon in akt o ustanovitvi. Združenje predstavlja interese svojih članic pred državnimi organi, kadar ti oblikujejo ali sprejemajo zakone, ali druge predpise, s katerimi se določajo naloge, pravice, obveznosti in odgovornosti občin, ali se s predpisi kako drugače posega v njihove koristi. Združenje lahko pridobi lastnost reprezentativnosti - to pridobi združenje, v katerega je včlanjenih najmanj 30% občin (odločbo o tem izda ministrstvo, pristojno za lokalno samoupravo). V tem trenutku delujeta v Sloveniji dve združenji, in sicer: Skupnost občin Slovenije in Združenje občin Slovenije.

3. Cilji, načela in pogloblitve rešitve statuta

Cilj sprejema statuta je celovita statutarna ureditev Občine Ruše s katero se določijo in uredijo temeljna načela za organizacijo in delovanje občine, oblikovanje in pristojnosti občinskih organov razen glede organov občinske uprave, način sodelovanja občanov pri sprejemanju odločitev v občini in druga vprašanja skupnega pomena v občini, ki jih določa veljavna zakonodaja (64. člen ZLS).

Pri pripravi statuta je bilo upoštevano načelo zakonitosti: osnutek statuta je pripravljen ob spoštovanju določila tretjega odstavka 153. člena Ustave RS, ki določa, da morajo biti podzakonski predpisi in drugi splošni akti v skladu z ustavo in zakoni.

¹⁴ Z aktom o ustanovitvi zveze se določi ime in sedež zveze, naloge, ki jih bodo ustanoviteljice urejale in izvajale v zvezi, začetek delovanja in prenehanje zveze, pristojnosti, sestavo, organizacijo in način odločanja sveta, zagotavljanje sredstev za delovanje in izvajanje nalog zveze, zastopanje zveze, pravice, obveznosti in odgovornosti ustanoviteljic ter načela urejanja medsebojnih premoženjskih in drugih razmerij.

Akt o ustanovitvi zveze predložijo ustanoviteljice v hrambo ministrstvu, pristojnemu za lokalno samoupravo. Zahtevi za hrambo akta o ustanovitvi zveze priložijo župani občin ustanoviteljic sklepe občinskih svetov, s katerimi je bil akt sprejet. Ministrstvo prevzame akt v hrambo z odločbo, katere izrek in akt o ustanovitvi zveze objavijo župani občin ustanoviteljic v Uradnem listu Republike Slovenije. Z dnem objave pridobi zveza status osebe javnega prava.

¹⁵ Vsaka od ustanoviteljic mora imeti vsaj dva člana sveta in nobena ne more imeti več kot polovice članov sveta.

¹⁶ Akt o ustanovitvi združenja predložijo ustanoviteljice v hrambo ministrstvu, pristojnemu za lokalno samoupravo, priložijo pa sklepe občinskih svetov o članstvu v združenju in statut združenja. Ministrstvo izda odločbo o hrambi. Akt o ustanovitvi združenja, statut združenja in izrek odločbe o hrambi objavi združenje v Uradnem listu Republike Slovenije - z dnem objave pridobi združenje status pravne osebe javnega prava.

4. Normativna usklajenost osnutka statuta

Besedilo statuta je vsebinsko usklajeno z določili veljavnega Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ in zakonodajo, ki ureja statutarno ureditev občine.

5. Poročilo o sodelovanju javnosti pri pripravi osnutka statuta

Zaradi večje legitimnosti sprejetih splošnih občine in vključitve občanov, njihovih organizacij, strokovne in druge javnosti v pripravo predlogov splošnih aktov občine bo osnutek statuta v skladu z določili Dodatnega protokola k evropski listini lokalne samouprave o pravici do sodelovanja pri vprašanjih lokalne oblasti (Uradni list RS - Mednarodne pogodbe, št 2/11), Smernic za sodelovanje s strokovno in z drugimi zainteresiranimi javnostmi, ki so sestavni del Resolucije o normativni dejavnosti (Uradni list RS, 95/09), 10. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja /ZDIJZ/ in določili Uredbe o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 24/16), je bil osnutek statuta objavljen na spletni strani občine, v katalogih informacij javnega značaja sedem sedem (7) dni pred sejo občinskega sveta, na kateri je bila izvedena splošna razprava, s pozivom javnosti, da v roku trideset (30) dni na način, določen z objavo sporoči morebitne pripombe in predloge. V času javne razprave občina ni prejela pripomb na pripravljeno besedilo osnutka Statuta Občine Ruše.

6. Finančne posledice

Ker se bo s sprejemom Statuta Občine Ruše uredila temeljna načela za organizacijo in delovanje občine, oblikovanje in pristojnosti občinskih organov, način sodelovanja občanov pri sprejemanju odločitev v občini in druga vprašanja skupnega pomena v občini, ne bodo nastale dodatne finančne posledice za občinski proračun.

7. Druge posledice, ki jih bo imelo sprejetje odloka

Sprejem statuta ne bo imel drugih posledic.

8. Predlog

Izhajajoč iz gornjih navedb predlagam Občinskemu svetu Občine Ruše, da sprejme s predpisi usklajeni predlog Statuta Občine Ruše.

Na podlagi 64. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ (Uradni list RS, št. 94/2007-UPB2, 76/2008, 79/2009, 51/2010, 40/2012-ZUJF, 14/15-ZUUJFO, 76/2016 - odl. US) je Občinski svet Občine Ruše (navesti ime občine) na svoji ... redni seji dne ... sprejel

Obrazložitev:

V skladu s 64. členom Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ občina sprejme svoj statut, ki določa temeljna načela za organizacijo in delovanje občine, oblikovanje in pristojnosti občinskih organov razen glede organov občinske uprave, način sodelovanja občanov pri sprejemanju odločitev v občini in druga vprašanja skupnega pomena v občini, ki jih določa zakon. Statut sprejme občinski svet z dvotretjinsko večino vseh članov.

Statut Občine Ruše

1. člen

(vsebina statuta)

Ta statut ureja:

- 1 Status občine ter uresničevanje lokalne samouprave v občini;
- 2 Naloge občine;
- 3 Organizacijo občine:
  - 3.2 Občinski svet,
  - 3.3 Župana,
  - 3.4 Nadzorni odbor občine,
  - 3.5 Druge organe občine,
- 4 Krajevni odbori,
- 5 Neposredno sodelovanje občanov pri odločanju v občini:
  - 5.1 Zbor občanov,
  - 5.2 Referendum o splošnem aktu občine,
  - 5.3 Svetovalni referendum,
- 6.5 Ljudsko iniciativo,
- 6 Občinske javne službe,
- 7 Sodelovanje občine z drugimi občinami,
- 8 Premoženje in financiranje občine,
- 9 Splošne in posamične akte občine in druge določbe, pomembne za delovanje občine,
- 10 Varstvo občine, pravic posameznikov in organizacij.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila 64. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina sprejme svoj statut, ki določa temeljna načela za organizacijo in delovanje občine, oblikovanje in pristojnosti občinskih organov razen glede organov občinske uprave, način sodelovanja občanov pri sprejemanju odločitev v občini in druga vprašanja skupnega pomena v občini, ki jih določa zakon. Statut sprejme občinski svet z dvotretjinsko večino vseh članov.

1 Status občine ter uresničevanje lokalne samouprave v občini

2. člen

(območje, ime in sedež občine)

- (1) Občina Ruše (v nadaljevanju: občina) je samoupravna lokalna skupnost, ustanovljena z zakonom na območju naslednjih naselij: Bezena, Bistrica ob Dravi, Fala, Lobnica, Log, Ruše in Smolnik.
- (2) Sedež občine je v Rušah, Trg vstaje 11.
- (3) Občina je pravna oseba javnega prava s pravico posedovati, pridobivati in razpolagati z vsemi vrstami premoženja.
- (4) Občino predstavlja in zastopa župan oziroma županja (v nadaljnjem besedilu: župan).
- (5) Območje, ime in sedež občine se lahko spremeni z zakonom po postopku, ki ga določa zakon.
- (6) Območja in imena naselij v občini se v skladu z zakonom spremenijo z občinskim odlokom.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila 2. člena Zakona o ustanovitvi občin ter o določitvi njihovih območij /ZUODNO/, ki določa, da se v Republiki Sloveniji ustanovi občina Ruše, ki obsega območja naslednjih naselij: Bezena, Bistrica ob Dravi, Fala, Lobnica, Log, Ruše in Smolnik. Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila 2. člena Zakona o ustanovitvi občin ter o določitvi njihovih območij /ZUODNO/, ki določa, da je sedež Občine Ruše v Rušah.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila 7. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da so občine osebe javnega prava s pravico posedovati, pridobivati in razpolagati z vsemi vrstami premoženja.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da župan predstavlja in zastopa občino.

Besedilo petega odstavka je oblikovano na podlagi določila 12. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da območje občine obsega območje naselja ali več naselij, ki so povezane s skupnimi potrebami in interesi prebivalcev. Območje občine je določeno z zakonom o ustanovitvi občine. Območje občine se lahko spremeni oziroma nova občina se lahko ustanovi po opravljenem referendumu, s katerim se ugotovi volja prebivalcev. Z zakonom, s katerim se ustanovi nova občina, se določi njeno območje, ime in sedež, število članov prvega občinskega sveta in druge zadeve, pomembne za konstituiranje občine. Ob navedenem je v 9. členu Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ določeno, da ima občina svoje ime, ki ga določi zakon. Zakon pa določi tudi sedež občine. O imenu in sedežu občine oziroma njuni spremembi se ugotavlja volja prebivalcev naselij, vključenih v občino, z referendumom. Ime občine se določi po imenu središčnega ali drugega naselja v občini ali po krajinskem imenu. Ime občine je lahko sestavljeno iz imen več naselij v občini. Ime občine se mora razlikovati od imen drugih občin. Kot sedež občine se praviloma določi središčno naselje. Pri določitvi imena in sedeža občine je treba upoštevati zgodovinske in prometne vidike ter ustaljene splošne krajinske oznake.

Besedilo šestega odstavka je oblikovano na podlagi določila 7. člena Zakona o določanju območij ter o imenovanju in označevanju naselij, ulic in stavb /ZDOIONUS/, ki določa, da lahko občina z odlokom spremeni območja naselij tako, da določi območje novega naselja oziroma odloči o izločitvi dela naselja in priključitvi tega dela naselja sosednjemu naselju.

3. člen (naloge občine)

(1) Občina v okviru ustave in zakona samostojno ureja in opravlja naloge, določene v zakonu ter naloge, določene s predpisi občine.

(2) Če zakon tako določa, lahko občina opravlja posamezne naloge iz državne pristojnosti. Za opravljanje nalog iz državne pristojnosti mora država občini zagotoviti potrebna sredstva.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila 2. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina v okviru ustave in zakonov samostojno ureja in opravlja svoje zadeve in izvršuje naloge, ki so nanjo prenesene z zakoni. Kot je določeno z 21. členom Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge), ki jih določi s splošnim aktom občine ali so določene z zakonom. Zakon določa, da občina za zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev opravlja zlasti naslednje naloge:

- upravlja občinsko premoženje,
- omogoča pogoje za gospodarski razvoj občine in v skladu z zakonom opravlja naloge s področja gostinstva, turizma in kmetijstva,
- načrtuje prostorski razvoj, v skladu z zakonom opravlja naloge na področju posegov v prostor in graditve objektov ter zagotavlja javno službo gospodarjenja s stavbnimi zemljišči,

- ustvarja pogoje za gradnjo stanovanj in skrbi za povečanje najemnega socialnega sklada stanovanj,
- v okviru svojih pristojnosti ureja, upravlja in skrbi za lokalne javne službe,
- pospešuje službe socialnega skrbstva, za predšolsko varstvo, osnovno varstvo otroka in družine, za socialno ogrožene, invalide in ostarele,
- skrbi za varstvo zraka, tal, vodnih virov, za varstvo pred hrupom, za zbiranje in odlaganje odpadkov in opravlja druge dejavnosti varstva okolja,
- ureja in vzdržuje vodovodne in energetske komunalne objekte,
- ustvarja pogoje za izobraževanje odraslih, ki je pomembno za razvoj občine in za kvaliteto življenja njenih prebivalcev,
- pospešuje vzgojno-izobraževalno, informacijsko-dokumentacijsko, društveno in drugo dejavnost na svojem območju,
- pospešuje razvoj športa in rekreacije,
- pospešuje kulturno-umetniško ustvarjalnost, omogoča dostopnost do kulturnih programov, zagotavlja splošnoizobraževalno knjižnično dejavnost ter v skladu z zakonom skrbi za kulturno dediščino na svojem območju,
- gradi, vzdržuje in ureja lokalne javne ceste, javne poti, rekreacijske in druge javne površine v skladu z zakonom ureja promet v občini ter opravlja naloge občinskega redarstva,
- opravlja nadzorstvo nad krajevnimi prireditvami,
- organizira komunalno-redarstveno službo in skrbi za red v občini,
- skrbi za požarno varnost in organizira reševalno pomoč,
- organizira pomoč in reševanje za primere elementarnih in drugih nesreč,
- lahko podeljuje denarne pomoči in simbolične nagrade ob posebnih priložnostih ali obletnicah občanov,
- organizira opravljanje pokopališke in pogrebne službe,
- določa prekrške in denarne kazni za prekrške, s katerimi se kršijo predpisi občine, in opravlja inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi ureja zadeve iz svoje pristojnosti, če ni z zakonom drugače določeno,
- sprejema statut občine in druge splošne akte,
- organizira občinsko upravo,
- ureja druge lokalne zadeve javnega pomena.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila 24. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko država z zakonom prenese na občino opravljanje nalog iz državne pristojnosti, ki se lahko racionalneje in učinkoviteje opravljajo v občini, če za to zagotovi tudi potrebna sredstva. Z zakonom se lahko določi, da se opravljanje posameznih nalog prenese na vse občine, na mestne občine, na občine na določenem območju ali na posamezno občino.

4. člen (uradno glasilo občine)

- (1) Statut, odloki in drugi predpisi občine morajo biti objavljeni v Uradnem glasilu slovenskih občin in pričnejo veljati petnajsti (15) dan po objavi, če ni v njih drugače določeno.
- (2) V Uradnem glasilu slovenskih občin se objavljajo tudi drugi akti, za katere tako določi občinski svet.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 66. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da morajo biti statut in drugi predpisi občine objavljeni, veljati pa začnejo petnajsti dan po objavi, če ni v njih drugače določeno. Statut in drugi predpisi občine se objavijo v uradnem glasilu.

5. člen (uresničevanje lokalne samouprave)

(1) Občanke in občani (v nadaljnjem besedilu: občani) odločajo o zadevah iz občinske pristojnosti preko župana in občinskega sveta ter neposredno sodelujejo pri sprejemanju odločitev občinskih organov na zborih občanov, z referendumom in ljudsko iniciativo.

(2) Občani kot posamezniki in njihove organizacije sodelujejo pri oblikovanju razvojnih načrtov občine, proračunov in drugih splošnih aktov občine z dajanjem predlogov, pripomb in mnenj v javni razpravi na način in v rokih, ki jih določi župan. Javna razprava o posameznem predlogu ne sme trajati manj kot trideset (30) dni.

(3) Na podlagi odločitve organov občine se v posamezne oblike odločanja in v javno razpravo vključijo tudi osebe, ki imajo v občini začasno prebivališče, na podlagi zakona pa tudi osebe, ki so lastniki zemljišč in drugih nepremičnin na območju občine.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi 11. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občani v občinah odločajo o zadevah lokalne samouprave preko svetov, sestavljenih iz članov, ki jih volijo svobodno in tajno na podlagi neposredne, enake in splošne volilne pravice in neposredno - na svojih zborih, z referendumom in preko ljudske iniciative (drugi in tretji odstavek 11. člena ZLS).

Drugi odstavek temelji na dveh dokumentih, in sicer Dodatnem protokolu k Evropski listini lokalne samouprave o pravici do sodelovanja pri vprašanjih lokalne oblasti (Uradni list RS - Mednarodne pogodbe, št. 2/2011) kot ratificirani mednarodni pogodbi in Resoluciji o normativni dejavnosti (Uradni list RS, št. 95/2009), predvsem njenim ciljem uveljavljanja državljske participacije. Upošteva tudi vodila za sprejemanje participatornega proračuna.

Z besedilom tretjega odstavka je določeno, da se lahko na podlagi odločitve organov občine v posamezne oblike odločanja in v javno razpravo iz drugega odstavka tega člena vključijo tudi osebe, ki imajo v občini začasno prebivališče. Osebe, ki so lastniki zemljišč in drugih nepremičnin na območju občin so upravičene glasovati na referendumu o samoprispevku za izgradnjo lokalne javne infrastrukture (9. člen. Zakona o samoprispevku /ZSam-1/).

6. člen

(grb, zastava in praznik občine)

(1) Občina ima svoj grb, zastavo in praznik občine.

(2) Občina ima žig, ki je okrogle oblike. Žig ima v zunanem krogu na zgornji polovici napis: Občina Ruše, v zunanem krogu na spodnji polovici pa naziv organa občine - Občinski svet; Župan; Nadzorni odbor; Občinska uprava, Občinska volilna komisija. V sredini žiga je grb občine.

(3) Obliko, vsebino in uporabo grba in zastave občine podrobneje določa odlok. Velikosti, uporabo in hrambo žigov določi župan s sklepom.

(4) Praznik občine se praznuje 21. junija.

(5) Za prispevek k razvoju in prepoznavnosti občine podeljuje občina zaslužnim občanom, organizacijam in drugim občinska priznanja in nagrade v skladu s posebnim odlokom.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega in drugega odstavka 10. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da imajo samoupravne lokalne skupnosti (občine) pravico do uporabe lastnega grba in zastave. Grb in zastava se morata razlikovati od grba in zastave Republike Slovenije, tujih držav in narodov ter drugih samoupravnih lokalnih skupnosti. Grb in zastavo določi samoupravna lokalna skupnost (občina) s predpisom.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 10. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da samoupravne lokalne skupnosti (občine) uporabljajo žig, ki mora vsebovati označbo in ime samoupravne lokalne skupnosti (občine).

S tretjim odstavkom je določen občinski predpis in pristojni organ, ki podrobneje uredi obliko, vsebino in uporabo grba in zastave občine in velikosti, uporabo in hrambo žigov.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila devetnajste alineje drugega odstavka 21. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko občina podeljuje simbolične nagrade ob posebnih priložnostih ali obletnicah občanov.

2 Naloge občine

7. člen (naloge občine)

(1) Občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge), določene z zakonom, zlasti pa:

1. sprejema prostorske akte, ki omogočajo in pospešujejo razvoj občine,
2. pridobiva in razpolaga z vsemi vrstami premoženja ter ureja način in pogoje upravljanja z občinskim premoženjem,
3. ustvarja pogoje za gradnjo stanovanj in skrbi za povečanje najemnega socialnega sklada stanovanj,
4. zagotavlja javne vrtce in druge oblike predšolskega varstva,
5. gradi in vzdržuje objekte javnih vrtcev, osnovnih šol, splošne knjižnice, zdravstvenega doma, ambulant, športne dvorane,
6. zagotavlja obvezne in izbirne lokalne gospodarske javne službe v skladu z zakonom,
7. gradi in vzdržuje komunalno infrastrukturo,
8. zagotavlja splošno izobraževalno knjižnično dejavnost,
9. skrbi za varstvo zraka, tal, vodnih virov, za varstvo pred hrupom,
10. gradi in vzdržuje ter upravlja:
  - občinske ceste, ulice in javne poti,
  - površine za pešce in kolesarje,
  - igrišča za šport in rekreacijo ter otroška igrišča,
  - javne parkirne prostore, parke, trge in druge javne površine ter
11. zagotavlja varnost v cestnem prometu na občinskih cestah in ureja promet v občini,
12. skrbi za požarno varnost in varnost občanov v primeru elementarnih in drugih nesreč.

(2) Občina opravlja naloge, določene s tem statutom in podrobneje z odlokom, in sicer:

- ustvarja pogoje za glasbeno izobraževanje ter izobraževanje odraslih,
- pospešuje društveno dejavnost na področju skrbi za socialno ogrožene, invalide in ostarele,
- podeljuje denarne pomoči in simbolične nagrade ob posebnih priložnostih ali obletnicah občanov,
- pospešuje društveno dejavnost na področju kulture, športa, turizma.

Obrazložitev:

Besedilo tega člena naj vsebuje v prvem odstavku poudarjene naloge konkretne občine, ki sicer izhajajo iz zakonskih pristojnosti občine. Primer so naloge na stanovanjskem področju, ki so močno odvisne od potreb in interesov konkretne občine. Če v občini ni potrebe po socialnih stanovanjih, teh nalog občina ne bo »zlasti« zagotavljala. Enako velja za zagotavljanje muzejske ali arhivske javne službe. Praviloma se naj ne navajajo načini izvajanja nalog (normativno ureja, sprejema odloke, sprejema proračun) niti povzetek vseh nalog iz posameznega zakona. Ne prepisuje se okvirnih delovnih področij iz 21. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ niti ne vseh nalog iz kataloga pristojnosti slovenskih občin. Prav te zadnje se pogosto spreminjajo, odvezemajo in dodajajo. Zato bi taka določba lahko bila v nasprotju z zakonom.

V drugem odstavku naj se navedejo naloge, za katere občina sicer ni neposredno pristojna po zakonu, torej ne gre za obvezne naloge, pa jih občina na podlagi statuta in podrobnejše ureditve z odlokom izvaja. Primer je že navedena javna služba na področju muzejske in arhivske dejavnosti. Tak primer so tudi občinske socialne pomoči, enkratni dodatek družinam ob rojstvu otroka in podobno.

3 Organizacija občine

3.1 Skupne določbe

8. člen (organi občine)

(1) Organi občine so:

- občinski svet,
- župan in
- nadzorni odbor.

(2) Občina ima občinsko volilno komisijo kot samostojni občinski organ, ki v skladu z zakonom o lokalnih volitvah in drugimi predpisi ter splošnimi akti občine skrbi za izvedbo volitev in referendumov ter varstvo zakonitosti volilnih postopkov.

(3) Občina ima lahko tudi druge organe, katerih ustanovitev in naloge določa zakon.

(4) Volitve oziroma imenovanja organov občine oziroma članov občinskih organov se izvajajo v skladu z zakonom, tem statutom in poslovnikom občinskega sveta.

(5) Člani občinskega sveta, župan in podžupan so občinski funkcionarji.

(6) Razloge in postopek za predčasno prenehanje mandata člana občinskega sveta in župana, potrditev mandata nadomestnega člana oziroma nadomestne volitve ureja zakon.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila 28. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da so organi občine občinski svet, župan in nadzorni odbor.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 38. člena Zakona o lokalnih volitvah /ZLV/, ki določa, da občinsko volilno komisijo imenuje občinski svet. V skladu z določilom 41. člena Zakona o lokalnih volitvah /ZLV/ občinska volilna komisija:

- skrbi za zakonitost volitev v občinski svet;
- potrjuje posamične kandidature oziroma liste kandidatov in sestavlja sezname kandidatov oziroma list kandidatov;
- določa volišča;
- imenuje volilne odbore;
- ugotavlja rezultate glasovanja in razglasi, kateri člani občinskega sveta so izvoljeni, ter daje poročila o izidu volitev;
- opravlja in vodi neposredno tehnično delo v zvezi z volitvami;
- opravlja druge naloge, ki jih določa Zakon o lokalnih volitvah /ZLV/.

Z besedilom tretjega odstavka je določeno, da ima občina tudi druge organe, katerih ustanovitev in naloge določa zakon. V skladu z veljavno zakonodajo mora občina npr. imeti:

- svet za varstvo pravic najemnikov neprofitnih stanovanj (na podlagi določila prvega odstavka 136. člena Stanovanjskega zakona /SZ-1/ (Uradni list RS, št. 69/2003, 18/2004, 47/2006, 57/2008, 90/2009 Odl. US: U-I-128/08-18, 62/2010-ZUPJS 56/2011, 40/2012-ZUJF));
- komisijo za varstvo uporabnikov javnih dobrin (na podlagi določila 14. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ (Uradni list RS, št. 32/1993, 30/1998-ZZLPP0, 127/2006-ZJZP, 38/2010-ZUKN), 57/2011);
- enote civilne zaščite (na podlagi določila tretjega odstavka 76. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ (Uradni list RS, št. 51/2006-UPB1, 97/2010) itn.

Z besedilom četrtega odstavka je določeno, da se volitve oziroma imenovanja organov občine oziroma članov občinskih organov izvajajo v skladu z zakonom in statutom.

Besedilo petega odstavka je oblikovano na podlagi določila 34. a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da so člani občinskega sveta, župan in podžupan občinski funkcionarji.

9. člen

(javnost dela)

(1) Način zagotavljanja javnosti dela občinskih organov, razloge in postopke izključitve javnosti s sej organov občine, pravice javnosti ter zagotovitev varstva osebnih podatkov, dokumentov in gradiv, ki vsebujejo podatke, ki so v skladu z zakonom, drugim predpisom ali splošnim aktom občine oziroma druge javne ali zasebno pravne osebe zaupne narave oziroma državna, vojaška ali uradna tajnost, določajo zakon, ta statut, poslovnik občinskega sveta in poslovnik nadzornega odbora.

(2) Javnost dela občinskih organov občine se praviloma zagotavlja z obveščanjem javnosti o njihovem delu, z objavljanjem informacij javnega značaja, določenih z zakonom, na spletni strani občine ter v Katalogu informacij javnega značaja, z zagotavljanjem sodelovanja občanov pri pripravi splošnih aktov občine, z uradnim objavljanjem splošnih aktov občine, z objavljanjem sklicev sej občinskega sveta in gradiva za točke dnevnega reda teh sej, z omogočanjem navzočnosti občanov in predstavnikov sredstev javnega obveščanja na sejah občinskih organov. Podrobneje določa način zagotavljanja javnosti dela posameznega občinskega organa njegov poslovnik.

Obrazložitev:

V skladu z določilom drugega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, se v statutu občine določi način zagotavljanja javnosti dela organov občine. Tako je z besedilom prvega odstavka določeno, da je delo organov občine javno.

Z besedilom drugega odstavka je določeno, da se javnost dela zagotavlja z obveščanjem javnosti o delu občinskih organov, predvsem pa z uradnim objavljanjem splošnih aktov občine, z navzočnostjo občanov in predstavnikov sredstev javnega obveščanja na javnih sejah občinskih organov, z vpogledom v dokumentacijo in gradiva, ki so podlaga za odločanje občinskih organov. Predpisi občine morajo biti v skladu z določilom 154. člena Ustave Republike Slovenije /Ustava RS/, objavljeni preden začnejo veljati. Predpisi lokalne skupnosti se objavljajo v uradnem glasilu, ki ga te same določijo. Vsebinsko enako določilo zasledimo tudi v 66. členu Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da morajo biti statut in drugi predpisi občine objavljeni, veljati pa začnejo petnajsti dan po objavi, če ni v njih drugače določeno. Statut in drugi predpisi občine se objavijo v uradnem glasilu.

10. člen

(neposredne sodelovanje občanov pri odločanju v občini)

Občani sodelujejo pri odločanju na zborih občanov, z referendumom in z ljudsko iniciativo.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 44. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da so neposredne oblike sodelovanja občanov pri odločanju v občini zbor občanov, referendum in ljudska iniciativa.

11. člen

(občinska uprava)

(1) Občina ima občinsko upravo, ki v skladu z zakonom, statutom in splošnimi akti občine opravlja upravne, strokovne, pospeševalne in razvojne naloge ter naloge v zvezi z zagotavljanjem javnih služb iz občinske pristojnosti.

(2) Občinsko upravo na predlog župana ustanovi občinski svet z odlokom, s katerim določi tudi njeno notranjo organizacijo in delovno področje.

(3) Posamezne naloge občinske uprave opravlja organ skupne občinske uprave, ki ga je na predlog župana soustanovil občinski svet s posebnim odlokom, s katerim so določene njegove naloge, usmerjanje, nadzorovanje, vodenje in organizacija.

(3) Občinska uprava opravlja strokovna, organizacijska in administrativna opravila za vse občinske organe.

(4) Občinsko upravo vodi direktor oziroma direktorica občinske uprave (v nadaljnjem besedilu: direktor občinske uprave), usmerja in nadzoruje pa jo župan.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 49. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinska uprava opravlja upravne, strokovne, pospeševalne in razvojne naloge ter naloge v zvezi z zagotavljanjem javnih služb iz občinske pristojnosti.

Z besedilom drugega odstavka je določeno, da občinska uprava opravlja strokovna, organizacijska in administrativna opravila za občinske organe.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 49. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinsko upravo ustanovi občinski svet na predlog župana s splošnim aktom (odlokom), s katerim določi njene naloge in notranjo organizacijo.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 49. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinsko upravo usmerja in nadzira župan, delo občinske uprave pa vodi tajnik občine, ki ga imenuje in razrešuje župan. Tajnik občine je uradnik po zakonu, ki ureja položaj javnih uslužbencev. S splošnimi akti občine (statutom občine) pa se lahko za položaj tajnika občine določi naziv direktor ali direktorica občinske uprave.

3.2 Občinski svet

12. člen (občinski svet)

(1) Občinski svet Občine Ruše šteje osemnajst (18) članic oziroma članov (v nadaljnjem besedilu: član).

(2) Volitve članov občinskega sveta se opravijo v skladu z zakonom, ki ureja lokalne volitve.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 38. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet šteje od 7 do 45 članov.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila 9. člena Zakona o lokalnih volitvah /ZLV/, ki določa, da se člani občinskih svetov volijo po večinskem načelu (večinske volitve) ali proporcionalnem načelu (proporcionalne volitve). Če šteje občinski svet manj kot 12 članov, se člani občinskega sveta volijo po večinskem načelu. Če pa šteje občinski svet 12 ali več članov, pa se člani volijo po proporcionalnem načelu. V skladu z 19. členom Zakona o lokalnih volitvah /ZLV/, se za večinske volitve članov občinskega sveta v občini oblikujejo volilne enote. Za proporcionalne volitve pa se lahko oblikujejo volilne enote. Če občinski svet ne šteje več kot sedem članov, se lahko vsi člani občinskega sveta volijo v občini kot eni volilni enoti.

13. člen (konstituiranje občinskega sveta)

(1) Občinski svet se konstituira na prvi seji po volitvah, na kateri je potrjenih več kot polovica mandatov članov občinskega sveta. Konstituiranje občinskega sveta določata zakon in poslovnik občinskega sveta.

(2) S konstituiranjem novoizvoljenega občinskega sveta preneha mandat prejšnjim članom občinskega sveta. S konstituiranjem preneha tudi članstvo v odborih in komisijah občinskega sveta.

(3) Če je bil član občinskega sveta, ki mu je v skladu s prejšnjim odstavkom tega člena prenehal mandat, kot predstavnik občine imenovan v organ javnega zavoda, javnega podjetja ali sklada, katerega ustanoviteljica je občina, mu to članstvo preneha v skladu z ustanovitvenim aktom javnega zavoda, javnega podjetja ali sklada.

Obrazložitev:

Besedilo člena je oblikovano v skladu s 15. b členom Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki se uporablja neposredno za izvedbo prve, to je konstitutive seje novoizvoljenega občinskega sveta. Na podlagi določila prvega odstavka 41. člena se mandatna doba članov občinskega sveta začne s

potekom mandatne dobe prejšnjih članov sveta, traja pa do prve seje novoizvoljenega sveta. Konec mandatne dobe pomeni tudi konec članstva v vseh odborih in komisijah, v katere so kot člani imenovani poleg članov občinskega sveta drugi občani. Vendar pa konec mandata člana občinskega sveta nima za posledico prenehanje članstva v organih upravljanja pravnih oseb javnega prava, katerih ustanoviteljica je občina. V te organe imenuje občinski svet predstavnike ustanovitelja, to je občine.

14. člen

(nezdružljivost funkcije člana občinskega sveta)

- (1) Nezdružljivost funkcije člana občinskega sveta z drugimi funkcijami in delom določa zakon.
- (2) Podžupan, ki v primeru predčasnega prenehanja mandata župana opravlja funkcijo župana, v tem času ne opravlja funkcije člana občinskega sveta.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 37. b člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da funkcija župana ni združljiva s funkcijo člana občinskega sveta in podžupana, članstvom v nadzornem odboru in z delom v občinski upravi ter z drugimi funkcijami, za katere tako določa zakon. Funkcija člana občinskega sveta in podžupana ni združljiva s funkcijo župana, članstvom v nadzornem odboru in z delom v občinski upravi ter z drugimi funkcijami, za katere tako določa zakon. Funkcija člana občinskega sveta in podžupana tudi ni združljiva s funkcijo načelnika upravne enote, kot tudi ne z delom v državni upravi na delovnih mestnih, na katerih javni uslužbenci izvršujejo pooblastila v zvezi z nadzorstvom nad zakonitostjo oziroma nad primernostjo in strokovnostjo dela organov občine.«

V skladu z zakonom sta funkciji župana in člana občinskega sveta nezdružljivi. Ker podžupan, ki v primeru predčasnega prenehanja mandata župana opravlja funkcijo župana, v tem času »vstopi« v funkcijo župana, ki je nezdružljiva s funkcijo člana občinskega sveta, funkcije člana občinskega sveta ne sme opravljati.

15. člen

(pristojnosti občinskega sveta)

- (1) Občinski svet je najvišji organ odločanja o vseh zadevah iz pristojnosti občine.
- (2) Pristojnosti občinskega sveta določa zakon in ta statut.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 29. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ V skladu z 29. členom Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ v okviru svojih pristojnosti občinski svet:

- sprejema statut občine,
- sprejema odloke in druge občinske akte,
- sprejema prostorske in druge plane razvoja občine,
- sprejema občinski proračun in zaključni račun,
- imenuje in razrešuje člane nadzornega odbora ter člane komisij in odborov občinskega sveta,
- nadzoruje delo župana, podžupana in občinske uprave glede izvrševanja odločitev občinskega sveta,
- odloča o pridobitvi in odtujitvi občinskega premoženja, če ni z Zakonom o lokalni samoupravi /ZLS/ drugače določeno,
- imenuje in razrešuje člane sveta za varstvo uporabnikov javnih dobrin,
- odloča o drugih zadevah, ki jih določa zakon in statut občine.

16. člen

(seje občinskega sveta)

- (1) Občinski svet dela in odloča na sejah.
- (2) Seje občinskega sveta sklicuje in vodi župan v skladu z zakonom.

- (3) Župan sklicuje seje občinskega sveta v skladu z določbami tega statuta in poslovnika občinskega sveta po programu dela občinskega sveta ter glede na potrebe odločanja na občinskem svetu.
- (4) Podžupan lahko opravi sklic seje na podlagi posamičnega pooblastila župana, če je župan odsoten ali zadržan, sklic seje občinskega sveta pa je v skladu s prejšnjim odstavkom načrtovan ali je nujen.
- (5) Dnevni red seje občinskega sveta predlaga župan. Podžupan in najstarejši član občinskega sveta predlagata dnevni red seje, kadar sta v skladu s tem statutom sklicatelja.
- (6) Strokovno pripravo gradiv, organizacijsko in administrativno delo za potrebe občinskega sveta ter pomoč pri pripravi, sklicevanju in vodenju sej zagotavlja občinska uprava.
- (7) Sklicevanje, vodenje sej občinskega sveta, določanje dnevnega reda in njegovo sprejemanje ter druge zadeve, pomembne za delo občinskega sveta podrobneje ureja poslovnik občinskega sveta.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano v skladu z določbami 35. in 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki se uporabljata neposredno, podrobneje pa je sklicevanje in vodenje sej občinskega sveta urejeno s poslovníkom občinskega sveta. 35. člen Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ določa, da občinski svet sprejema odločitve na svoji seji z večino opredeljenih glasov navzočih članov. Svet lahko veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina članov občinskega sveta. Seje občinskega sveta sklicuje in vodi župan. Župan lahko za vodenje seje občinskega sveta pooblasti podžupana ali drugega člana občinskega sveta. Če nastopijo razlogi, da župan ne more voditi že sklicane seje občinskega sveta, jo vodi podžupan, če pa tudi ta ne more voditi seje, jo vodi najstarejši član občinskega sveta. Župan sklicuje seje občinskega sveta v skladu z določbami statuta občine in poslovnika občinskega sveta, mora pa jih sklicati najmanj štirikrat letno. Župan mora sklicati sejo občinskega sveta, če to zahteva najmanj četrtnina članov občinskega sveta, seja pa mora biti v petnajstih dneh potem, ko je bila podana pisna zahteva za sklic seje. Če župan seje občinskega sveta ne skliče v roku sedmih dni po prejemu pisne zahteve, jo lahko skličejo člani občinskega sveta, ki so zahtevo podali. Zahtevi za sklic seje občinskega sveta mora biti priložen dnevni red. Župan mora dati na dnevni red predlagane točke, predlagan dnevni red pa lahko dopolni še z novimi točkami. Strokovno in administrativno delo za potrebe občinskega sveta opravlja občinska uprava. Ob navedenem moramo opomniti na določila 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom, ki ga sprejema z dvotretjinsko večino navzočih članov. V statutu občine se določi način zagotavljanja javnosti dela organov občine.

**17. člen
(pravice člana občinskega sveta)**

- (1) Član občinskega sveta ima pravico udeleževati se sej občinskega sveta in odločati o vseh zadevah iz pristojnosti občinskega sveta.
- (2) Vsak član občinskega sveta lahko predlaga občinskemu svetu v sprejem odloke in druge akte iz njegove pristojnosti, razen proračuna in zaključnega računa proračuna in drugih aktov, za katere je v zakonu ali v statutu občine določeno, da jih sprejme občinski svet na predlog župana.
- (3) Župan mora predloge članov občinskega sveta iz prejšnjega odstavka dati na dnevni red, ko so pripravljene tako, kot je določeno v poslovníku občinskega sveta.
- (4) Na vsaki seji občinskega sveta mora biti predvidena točka za vprašanja in odgovore na vprašanja, ki jih postavljajo člani sveta županu in občinski upravi. Na seji se odgovarja na vsa vprašanja, ki so bila oddana do začetka seje, ter na ustna vprašanja, dana na sami seji sveta. Če zahteva odgovor na vprašanje podrobnejši pregled dokumentacije oziroma proučitev, lahko župan ali direktor občinske uprave odgovorita na naslednji seji.

Obrazložitev:

Z določilom prvega odstavka je določeno, da občinski svet dela in odloča na sejah.

Drugi odstavek je oblikovan na podlagi določila drugega odstavka 31. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da komisije in odbori občinskega sveta ter vsak član občinskega sveta lahko predlagajo občinskemu svetu v sprejem odloke in druge akte iz njegove pristojnosti, razen

proračuna in zaključnega računa proračuna in drugih aktov, za katere je v zakonu ali v statutu občine določeno, da jih sprejme občinski svet na predlog župana.

Z besedilom tretjega odstavka je določeno, da mora župan predloge komisij in odborov občinskega sveta ter predloge članov občinskega sveta iz prejšnjega odstavka dati na dnevni red, ko so pripravljene tako, kot je določeno v poslovniku občinskega sveta.

Z besedilom četrtega odstavka je kot način izvajanja nadzorne funkcije občinskega sveta določena obvezna točka dnevnega reda vprašanja in odgovori na vprašanja članov občinskega sveta, ki jih ti postavljajo županu in občinski upravi.

18. člen

(odločanje občinskega sveta)

(1) Občinski svet veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina njegovih članov, odločitve pa sprejema z večino opredeljenih glasov navzočih članov, razen če zakon določa drugačno večino.

(2) Občinski svet sprejema odločitve z javnim glasovanjem. Tajno se glasuje v primeru, ko je tako določeno z zakonom ali če tako sklene občinski svet.

(3) Način dela in odločanja, razmerja do drugih občinskih organov ter druga vprašanja delovanja občinskega sveta se določijo s poslovníkom občinskega sveta, ki ga sprejme občinski svet z dvotretjinsko večino glasov navzočih članov.

Obrazložitev:

Podlaga za prvi odstavek tega člena je besedilo prvega odstavka 35. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet sprejema odločitve na svoji seji z večino opredeljenih glasov navzočih članov. Svet lahko veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina članov občinskega sveta. Na tem mestu moramo opomniti še na določilo prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet sprejema poslovnik z dvotretjinsko večino navzočih članov ter določilo tretjega odstavka 64. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet sprejema statut z dvotretjinsko večino vseh članov.

Z določilom drugega odstavka se določa način sprejemanja odločitev na seji občinskega sveta.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom, ki ga sprejme z dvotretjinsko večino navzočih članov.

19. člen

(izvrševanje odločitev občinskega sveta)

(1) Za izvrševanje odločitev občinskega sveta je odgovoren župan.

(2) Župan usmerja in nadzoruje delo občinske uprave glede izvrševanja odločitev občinskega sveta.

(3) Občinsko upravo vodi direktor občinske uprave.

(4) Župan in direktor občinske uprave poročata občinskemu svetu o izvrševanju njegovih odločitev na vsaki redni seji.

Obrazložitev:

Z besedilom je v skladu z določili 33. in 49. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ določeno, da župan in občinska uprava izvršujeta odločitve občinskega sveta. Na tem mestu moramo opomniti na določilo šestega odstavka 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da župan zadrži izvajanje odločitve občinskega sveta, če meni, da je nezakonita, ali je v nasprotju s statutom ali drugim splošnim aktom občine, in predlaga občinskemu svetu, da o njej ponovno odloči na prvi naslednji seji, pri čemer mora navesti razloge za zadržanje. Ob zadržanju izvajanja odločitve občinskega sveta župan opozori pristojno ministrstvo na nezakonitost take odločitve. Če občinski svet ponovno sprejme enako odločitev, lahko župan začne postopek pri upravnem sodišču.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 49. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da delo občinske uprave vodi tajnik občine.

Besedilo četrtega odstavka vzpostavlja dolžnost poročanja o izvršenih oziroma neizvršenih sklepih občinskega sveta oziroma o načinu izvrševanja odločitev občinskega sveta na vsaki seji občinskega sveta.

20. člen

(komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja)

- (1) Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja Občinskega sveta Občine Ruše ima pet (5) članov, ki jih izmed svojih članov imenuje občinski svet praviloma na svoji prvi seji.
- (2) Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja je delovno telo občinskega sveta, pristojno za pripravo odločitev občinskega sveta, ki se nanašajo na predčasno prenehanje mandatov občinskih funkcionarjev, potrditev mandatov nadomestnih članov občinskega sveta, odločanje o morebitnih pritožbah na izvolitev župana na nadomestnih volitvah ter druga mandatna vprašanja, imenovanje in razrešitve članov nadzornega odbora, občinske volilne komisije in drugih občinskih organov, imenovanja in razrešitve članov odborov in komisij občinskega sveta, imenovanja in razrešitve predstavnikov občine v organih pravnih oseb javnega prava, ki jih je občina ustanovila.
- (3) Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja predlaga občinskemu svetu v sprejem pravilnike, s katerimi so urejene svetniške skupine in zagotavljanje sredstev za njihovo delo, sejnine članov občinskega sveta, članov nadzornega odbora in jih izvršuje.
- (4) Predsednik komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja izdaja posamične akte s področja pravic in obveznosti iz delovnih razmerij občinskih funkcionarjev in materialnih pravic iz dela in v zvezi z delom ter druge akte komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.
- (5) Postopek določanja kandidatov in imenovanja članov komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja je določeno s poslovníkom občinskega sveta, ki podrobneje ureja tudi delo komisije.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 30. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da ima občinski svet komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja. Z besedilom nadaljnjih odstavkov pa so določene naloge komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.

21. člen

(stalna delovna telesa občinskega sveta)

- (1) Stalna delovna telesa občinskega sveta so:
  1. odbor za javne finance,
  2. odbor za gospodarske dejavnosti,
  3. odbor za negospodarske dejavnosti,
  4. odbor za varstvo okolja in urejanje prostora,
  5. statutarno pravna komisija.
- (2) Odbori in komisija iz prejšnjega odstavka štejejo od tri (3) do pet (5) članov. Število članov posameznega odbora in komisije določi občinski svet z aktom o imenovanju članov.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi drugega odstavka 30. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko občinski svet ustanovi tudi komisije in odbore kot svoja delovna telesa. Stalna delovna telesa občinskega sveta so praviloma oblikovana po področjih pristojnosti občine. Pristojnosti in naloge slovenskih občin so določene z več kot 150 zakoni s področja javnih financ, gospodarskih in negospodarskih dejavnosti ter varstva okolja in urejanja prostora. Pregled pristojnosti in nalog občin je podan v katalogu "Pristojnosti slovenskih občin".

Drugi odstavek določa število članov posameznega delovnega telesa v razponu. Primerno je, da občinski svet ob določanju organizacije svojega dela upošteva svojo politično strukturo, programske prioritete ter ob imenovanju članov posameznega delovnega telesa, ob upoštevanju drugega odstavka 30. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, določi število članov.

22. člen

(pristojnosti komisij in odborov občinskega sveta)

- (1) Komisije in odbori občinskega sveta v okviru svojega delovnega področja, določenega s poslovníkom občinskega sveta, obravnavajo zadeve iz pristojnosti občinskega sveta in dajejo občinskemu svetu mnenja in predloge.
- (2) Komisije in odbori občinskega sveta lahko predlagajo občinskemu svetu v sprejem splošne in druge akte iz njegove pristojnosti, razen proračuna in zaključnega računa proračuna in drugih aktov, za katere je v zakonu ali v statutu občine določeno, da jih sprejme občinski svet na predlog župana.
- (3) Komisije in odbori občinskega sveta, vsak na svojem področju dela, so dolžni oblikovati mnenja glede pripravljajočih se zakonov in drugih predpisov, ki jih sprejemajo državni organi, in se tičejo koristi občine. Na tej podlagi oblikuje občinski svet svoje mnenje, ki ga pošlje državnemu zboru.
- (4) Podrobneje določa način dela komisij in odborov občinskega sveta poslovnik občinskega sveta.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 31. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da komisije in odbori občinskega sveta v okviru svojega delovnega področja v skladu s statutom občine in poslovníkom občinskega sveta obravnavajo zadeve iz pristojnosti občinskega sveta in dajejo občinskemu svetu mnenja in predloge.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 31. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko komisije in odbori predlagajo občinskemu svetu v sprejem odloke in druge akte iz njegove pristojnosti, razen proračuna in zaključnega računa proračuna, in drugih aktov, za katere je v zakonu ali v statutu občine določeno, da jih sprejme občinski svet na predlog župana.

Z besedilom tretjega odstavka je določena obveznost delovnih teles, ki so dolžna za potrebe občinskega sveta oblikovati mnenje glede predlogov zakonov in drugih državnih predpisov, ki jih sprejema Državni zbor RS in se tičejo koristi občine. Na tej podlagi oblikuje občinski svet svoje mnenje, ki ga pošlje državnemu zboru. Obveznost državnih organov, da pridobijo mnenja občinskih svetov (občin) določa 94. člen Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ in 145. člen Poslovnika Državnega zbora.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom, ki ga sprejema z dvotretjinsko večino navzočih članov.

23. člen

(ustanovitev občasnih delovnih teles)

Občasna delovna telesa ustanovi občinski svet s sklepom, s katerim določi njihovo sestavo in naloge.

Besedilo je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 30. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko občinski svet ustanovi komisije in odbore kot svoja posvetovalna telesa. Člane komisij in odborov imenuje izmed članov občinskega sveta, lahko pa tudi izmed drugih občanov, vendar največ polovico članov. Delovno telo občinskega sveta vodi član občinskega sveta. Članstvo v komisiji ali odboru občinskega sveta pa ni združljivo s članstvom v nadzornem odboru občine ali z delom v občinski upravi.

3.3 Župan

24. člen

(pristojnosti župana)

- (1) Župan predstavlja in zastopa občino, predstavlja občinski svet, ga sklicuje in vodi seje občinskega sveta, nima pa pravice glasovanja.
- (2) Poleg tega župan predvsem:

- predlaga občinskemu svetu v sprejem proračun občine in zaključni račun proračuna, odloke in druge akte iz pristojnosti občinskega sveta,
- izvršuje občinski proračun ter pooblašča druge osebe za izvajanje posameznih nalog izvrševanja občinskega proračuna,
- skrbi za izvajanje splošnih aktov občine in drugih odločitev občinskega sveta,
- predlaga ustanovitev organov občinske uprave in organov skupne občinske uprave, ureditev njihovega delovnega področja, notranjo organizacijo občinske uprave,
- določa sistemizacijo delovnih mest v občinski upravi, odloča o imenovanju javnih uslužbencev v nazive ter o sklenitvi delovnega razmerja zaposlenih v občinski upravi in odloča o drugih pravicah in obveznostih javnih uslužbencev iz delovnega razmerja,
- imenuje in razrešuje direktorja občinske uprave in vodjo organa skupne občinske uprave skupaj z drugimi župani občin ustanoviteljic,
- usmerja in nadzoruje delo občinske uprave in organov skupne občinske uprave,
- opravlja druge naloge, ki jih določa zakon in ta statut.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega in drugega odstavka 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določata, da župan predstavlja in zastopa občino ter da župan predstavlja občinski svet, ga sklicuje in vodi seje občinskega sveta, nima pa pravice glasovanja.

Z besedilom drugega odstavka so določene pristojnosti župana. Tako župan:

- *predlaga občinskemu svetu v sprejem proračun občine in zaključni račun proračuna, odloke in druge akte iz pristojnosti občinskega sveta (na podlagi določila 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/),*
- *izvršuje občinski proračun ter pooblašča druge osebe za izvajanje posameznih nalog izvrševanja občinskega proračuna (v skladu z določilom prvega odstavka 4. člena Zakona o javnih financah /ZJF/ je župan odgovoren občinskemu svetu za izvrševanje občinskega proračuna),*
- *skrbi za izvajanje splošnih aktov občine in drugih odločitev občinskega sveta (na podlagi določila tretjega odstavka 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/),*
- *skrbi za objavo statuta, odlokov in drugih splošnih aktov občine (na podlagi določila četrtega odstavka 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/),*
- *predlaga ustanovitev organov občinske uprave in njihovega delovnega področja, naloge in notranjo organizacijo občinske uprave, določa sistemizacijo delovnih mest v občinski upravi, odloča o imenovanju javnih uslužbencev v nazive ter o sklenitvi delovnega razmerja zaposlenih v občinski upravi in odloča o drugih pravicah in obveznostih javnih uslužbencev iz delovnega razmerja (na podlagi določila drugega odstavka 49. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/),*
- *imenuje in razrešuje tajnika občine (direktorja občinske uprave) in vodjo organa skupne občinske uprave skupaj z drugimi župani občin ustanoviteljic (na podlagi določila tretjega odstavka 49. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/),*
- *usmerja in nadzoruje delo občinske uprave in organov skupne občinske uprave (na podlagi določila tretjega odstavka 49. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/),*
- *sprejme načrt ravnanja z nepremičnim premoženjem občine pod določeno vrednostjo (četrti odstavek 11. člena Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti /ZSPDSLS/),*
- *sprejme načrt ravnanja s premičnim premoženjem občine (peti odstavek 13. člena Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti /ZSPDSLS/),*
- *opravlja druge naloge, ki jih določa zakon in ta statut.*

25. člen

(objave splošnih aktov)

(1) Župan skrbi za objavo statuta, odlokov in drugih splošnih aktov občine v uradnem glasilu občine, določenem s tem statutom.

(2) Objavo splošnih aktov, razen proračuna občine, zaključnega računa proračuna in splošnih aktov, s katerimi se v skladu z zakonom predpisujejo občinski davki in druge dajatve, ki se lahko objavijo takoj po sprejemu, opravi župan najprej po poteku petnajst dni po sprejemu.

(3) Če župan meni, da je kakšen splošni akt ali njegov del neustaven ali nezakonit, in uveljavi svojo pravico do zadržanja objave, mora o tem najpozneje v 8 dneh po sprejemu pisno obvestiti občinski svet, navesti razloge za zadržanje in predlagati občinskemu svetu, da o njem ponovno odloči na prvi naslednji redni seji.

(4) Če občinski svet vztraja pri svoji odločitvi, mora župan tak splošni akt objaviti.

Obrazložitev:

Besedilo prvega in drugega odstavka je oblikovano na podlagi 33. člena in 46. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določata, da župan skrbi za objavo statuta, odlokov in drugih splošnih aktov občine ter da lahko občani odločajo na referendumu o vprašanjih, ki so vsebina splošnih aktov občine, razen o proračunu in zaključnem računu občine ter o splošnih aktih, s katerimi se v skladu z zakonom predpisujejo občinski davki in druge dajatve.« in »Predlog za razpis referendum je treba vložiti oziroma občinski svet pisno seznaniti s pobudo volivcem za vložitev zahteve za razpis referendum v petnajstih dneh po sprejemu splošnega akta. V skladu navedenim župan ne sme objaviti splošnih aktov občine prej kot šestnajsti dan po sprejemu na občinskem svetu. Ta obveznost pa ne velja za predpise, določene v 46. členu Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/.

Besedilo tretjega in četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila šestega odstavka 33. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da župan zadrži izvajanje odločitve občinskega sveta, če meni, da je nezakonita, ali je v nasprotju s statutom ali drugim splošnim aktom občine, in predlaga občinskemu svetu, da o njej ponovno odloči na prvi naslednji seji, pri čemer mora navesti razloge za zadržanje. Ob zadržanju izvajanja odločitve občinskega sveta župan opozori pristojno ministrstvo na nezakonitost take odločitve. Če občinski svet ponovno sprejme enako odločitev, lahko župan začne postopek pri upravnem sodišču.

**26. člen
(podžupan)**

(1) Podžupana imenuje župan izmed članov občinskega sveta najpozneje v petinštiridesetih (45) dneh po konstitutivni seji občinskega sveta.

(2) Na prvi seji občinskega sveta po imenovanju podžupana obvesti župan o tem občinski svet, pri čemer ga seznaniti tudi s pooblastili, ki jih je dal podžupanu ter nalogami, pri katerih mu pomaga.

(3) Ne glede na pooblastila in naloge podžupana iz prejšnjega odstavka, podžupan na podlagi zakona nadomešča župana v primeru njegove odsotnosti ali zadržanosti ter v tem času poleg svojih opravlja še tekoče naloge iz pristojnosti župana.

(4) V času opravljanja funkcije župana zaradi predčasnega prenehanja mandata župana podžupan nima pravice glasovati za odločitve občinskega sveta.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 33. a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da ima občina najmanj enega podžupana, ki ga izmed članov občinskega sveta imenuje župan, ki ga lahko tudi razreši.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 33. a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da podžupan pomaga županu pri njegovem delu ter opravlja posamezne naloge iz pristojnosti župana, za katere ga župan pooblasti.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila četrtega odstavka 33. a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da podžupan nadomešča župana v primeru njegove odsotnosti ali zadržanosti. Če ima občina več podžupanov, nadomešča župana tisti podžupan, ki ga določi župan, če ga ne določi, pa najstarejši podžupan. V času nadomeščanja opravlja podžupan tekoče naloge iz pristojnosti župana in tiste naloge, za katere ga župan pooblasti.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 33. a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da v primeru predčasne prenehanja mandata župana opravlja funkcijo župana do nastopa mandata novo izvoljenega župana podžupan. Če ima občina več podžupanov pa tisti podžupan, ki ga določi župan razen, če je župan razrešen. Če župan ne določi, kateri podžupan bo začasno opravljal funkcijo župana oziroma, če je razrešen, odloči občinski svet, kateri izmed članov občinskega sveta bo opravljal to funkcijo.

27. člen

(komisije in drugi strokovni organi občine)

- (1) Župan imenuje komisije in druge strokovne organe občine, če je tako določeno v zakonu ali drugem predpisu.
- (2) Župan lahko ustanovi komisije in druga delovna telesa kot strokovna in posvetovalna telesa za proučevanje posameznih zadev iz svoje pristojnosti.

Obrazložitev:

Z besedilom prvega odstavka je določeno, da lahko tudi župan imenuje komisije in druge strokovne organe občine, če je tako določeno v zakonu ali drugem predpisu. Tako je npr. z Zakonom o cestah /ZCes-1/ (Uradni list RS, št. 109/2010, 48/2012, 86/2014-Odl. US) v 35. členu določeno, da župan imenuje komisijo za vzpostavitev avtobusnega postajališča na vozišču občinske ceste.

Z besedilom drugega odstavka je določeno, da lahko župan ustanovi komisije in druga delovna telesa kot strokovna in posvetovalna telesa za proučevanje posameznih zadev iz svoje pristojnosti.

3.4 Nadzorni odbor občine

28. člen

(nadzorni odbor občine)

- (1) Nadzorni odbor občine je najvišji organ nadzora javne porabe v občini s pristojnostmi, določenimi z zakonom.
- (2) Nadzorni odbor v okviru svojih pristojnosti ugotavlja zakonitost in pravilnost poslovanja neposrednih in posrednih uporabnikov občinskega proračuna s sredstvi občinskega proračuna in občinskim premoženjem ter ocenjuje učinkovitost in gospodarnost porabe sredstev občinskega proračuna ter upravljanja z občinskim finančnim oziroma stvarnim premoženjem.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 32. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da je nadzorni odbor najvišji organ nadzora javne porabe v občini.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi drugega odstavka 32. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da nadzor vsebuje ugotavljanje zakonitosti in pravilnosti poslovanja pristojnih organov, organov in organizacij porabnikov občinskega proračuna in pooblaščenih oseb z občinskimi javnimi sredstvi in občinskim javnim premoženjem in ocenjevanje učinkovitosti in gospodarnosti porabe občinskih proračunskih sredstev.

29. člen

(imenovanje članov nadzornega odbora)

- (1) Nadzorni odbor ima pet (5) članov. Člane nadzornega odbora imenuje občinski svet izmed občanov najkasneje v 45 dneh po svoji prvi seji. Člani nadzornega odbora morajo imeti najmanj VI. stopnjo strokovne izobrazbe in primerne izkušnje s finančno-računovodskega ali pravnega področja.
- (2) Kandidatno listo za člane nadzornega odbora občine predlaga občinskemu svetu Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja na podlagi predlogov kandidatov, ki jih po javnem pozivu predlagajo občani, njihove organizacije, neodvisne liste in politične stranke v občini.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 32. a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da člane nadzornega odbora imenuje občinski svet. Občinski svet imenuje člane nadzornega odbora najkasneje v 45 dneh po svoji prvi seji.

30. člen**(konstituiranje nadzornega odbora)**

(1) Prvo sejo nadzornega odbora občine najpozneje v petnajstih dneh (15) po imenovanju članov skliče župan. Nadzorni odbor se konstituira, če je na prvi seji navzočih večina članov.

(2) Člani nadzornega odbora izvolijo izmed sebe predsednika nadzornega odbora.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila osmega odstavka 32. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da statut občine določa naloge, postopke in načine dela nadzornega odbora, oblikovanja nadzornega odbora, načela za organizacijo dela in predstavljanje nadzornega odbora, obveznosti in pravice občinskih organov v zvezi z delom ter priporočili in predlogi nadzornega odbora ter javnost dela nadzornega odbora.

31. člen**(delovanje nadzornega odbora)**

(1) Nadzorni odbor sprejema poročila o opravljenih nadzorih, postopkovne ter organizacijske odločitve na seji, na kateri je navzočih večina članov nadzornega odbora, z večino opredeljenih glasov navzočih članov.

(2) Predsednik predstavlja nadzorni odbor, sklicuje in vodi njegove seje, koordinira izvajanje letnega nadzornega programa in opravlja druge naloge, ki jih določa ta statut in poslovnik nadzornega odbora.

(3) Podrobneje ureja delo nadzornega odbora njegov poslovnik, ki ga sprejme nadzorni odbor z večino glasov vseh članov. Poslovnik nadzornega odbora je splošni akt občine in začne veljati petnajsti dan po objavi v uradnem glasilu občine.

(4) Nadzorni odbor za seje uporablja prostore občine, nadzore pa opravlja na sedežih nadzorovanih oseb.

(5) Nadzorni odbor za svoja pisanja uporablja svoj žig.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila osmega odstavka 32. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da statut občine določa naloge, postopke in načine dela nadzornega odbora, oblikovanje nadzornega odbora, načela za organizacijo dela in predstavljanje nadzornega odbora, obveznosti in pravice občinskih organov v zvezi z delom ter priporočili in predlogi nadzornega odbora ter javnost dela nadzornega odbora.

32. člen**(program dela nadzornega odbora)**

(1) Nadzorni odbor samostojno določa svoj program dela, ki vsebuje letni nadzorni program in predlog finančnega načrta. Z letnim nadzornim programom in njegovimi dopolnitvami in spremembami mora nadzorni odbor seznaniti občinski svet in župana. Predlog finančnega načrta predloži nadzorni odbor županu v postopku priprave predloga občinskega proračuna.

(2) Nadzorni odbor lahko začne postopek nadzora le, če je tak nadzor določen v letnem nadzornem programu. Če nadzorni odbor želi izvesti nadzor, ki ni vključen v nadzorni program, mora najprej dopolniti nadzorni program.

(3) Nadzorni odbor začne izvedbo nadzora z izdajo sklepa, s katerim določi obseg nadzora in čas, v katerem bo potekal ter pooblastila člana nadzornega odbora, ki bo nadzor vodil. Sklep se vroči zastopniku oziroma pooblaščenim osebam neposrednega, posrednega uporabnika občinskega proračuna ali druge pravne osebe, ki upravlja z občinskim premoženjem, pri katerem bo nadzorni odbor izvedel nadzor (v nadaljnjem besedilu: nadzorovana oseba). O izdaji sklepa se obvesti župana.

(4) Nadzorni odbor samostojno ocenjuje uspešnost izvajanja letnega nadzornega programa, sprejme poročilo in zaključni račun finančnega načrta nadzornega odbora.

(5) S posameznimi poročili o izvedenih nadzorih seznanja nadzorni odbor občinski svet in župana, ko vsebujejo vse predpisane sestavine, so vročena nadzorovani osebi in so dokončna. Predsednik ali od njega pooblaščen član nadzornega odbora se mora udeležiti seje občinskega sveta, ko obravnava njegova poročila.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila osmega odstavka 32. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da statut občine določa naloge, postopke in načine dela nadzornega odbora, oblikovanje nadzornega odbora, načela za organizacijo dela in predstavljanje nadzornega odbora, obveznosti in pravice občinskih organov v zvezi z delom ter priporočili in predlogi nadzornega odbora ter javnost dela nadzornega odbora.

**33. člen
(predmet nadzora)**

(1) Nadzorni odbor opravlja naloge iz svoje pristojnosti in izvaja nadzor na podlagi preverjanj poslovnih poročil in zaključnih računov, pogodb, finančnih dokumentov in po potrebi druge dokumentacije končanih oziroma opravljenih dejanj, ki vplivajo na zakonito, pravilno, učinkovito in gospodarno poslovanje neposrednih in posrednih uporabnikov občinskega proračuna ali upravljanje z občinskim finančnim oziroma stvarnim premoženjem.

(2) Nadzorni odbor ne sme opravljati svojih pristojnosti na način, s katerim bi omejeval samostojnost občinskih organov in organov posrednih uporabnikov občinskega proračuna.

(3) V postopku nadzora so odgovorni in nadzorovane osebe dolžni nadzornemu odboru predložiti na vpogled vso potrebno dokumentacijo, sodelovati v postopku nadzora, odgovoriti na ugotovitve in dajati pojasnila. V postopku nadzora lahko pooblaščen član nadzornega odbora pregleda dokumentacijo na lokaciji nadzorovane osebe.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 32. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da nadzorni odbor v okviru svoje pristojnosti:

- *opravlja nadzor nad razpolaganjem s premoženjem občine,*
- *nadzoruje namenskost in smotrnost porabe proračunskih sredstev,*
- *nadzoruje finančno poslovanje uporabnikov proračunskih sredstev.*

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila 5. člena Pravilnika o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine (Uradni list RS, št. 23/2009), s katerim je določeno, da sta obvezni sestavini uvoda poročila nadzornega odbora tudi datum in številka sklepa o izvedbi nadzora.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila četrtega odstavka 32. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da ima vsak član nadzornega odbora pravico zahtevati in dobiti podatke od občine, ki so mu potrebni pri opravljanju njegovih nalog, če teh podatkov na njegov predlog ne zahteva nadzorni odbor.

**34. člen
(izločitev člana nadzornega odbora)**

(1) Član nadzornega odbora se izloči iz nadzora in odločanja na seji v primeru, če so podane okoliščine, ki vzbujajo dvom o njegovi nepristranskosti ali videz nasprotja interesov. Odločitev o izločitvi sporoči predsedniku nadzornega odbora pisno.

(2) Šteje se, da so podane okoliščine iz prejšnjega odstavka, če:

- je odgovorna oseba, zakonit zastopnik, prokurist ali pooblaščenec nadzorovane osebe s članom nadzornega odbora v krvnem sorodstvu v ravni vrsti ali v stranski vrsti do vštetega četrtega kolena ali če je z njo v zakonski ali zunajzakonski skupnosti ali v svaštvu do vštetega drugega kolena, četudi je zakonska zveza ali zunajzakonska skupnost prenehala,
- je član nadzornega odbora skrbnik, posvojitelj, posvojenec ali rejnik odgovorne osebe, zakonitega zastopnika, prokurista ali pooblaščenca nadzorovane osebe,
- če je član nadzornega odbora udeležen ali je sodeloval v postopku, ki je predmet nadzora.

(3) Izločitev člana nadzornega odbora lahko zahteva tudi nadzorovana oseba in drug član nadzornega odbora. Zahtevo za izločitev mora vložiti pri nadzornem odboru. V zahtevi je potrebno navesti okoliščine, na katere opira svojo zahtevo za izločitev. O izločitvi odloči nadzorni odbor z večino glasov vseh članov.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila osmega odstavka 32. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da statut občine določa naloge, postopke in načine dela nadzornega odbora, oblikovanje nadzornega odbora, načela za organizacijo dela in predstavljanje nadzornega odbora, obveznosti in pravice občinskih organov v zvezi z delom ter priporočili in predlogi nadzornega odbora ter javnost dela nadzornega odbora. Z besedilom so tako določeni pogoji za izločitev člana nadzornega odbora v primeru, ko so podane okoliščine, ki vzbujajo dvom o njegovi nepristranskosti ali videz nasprotja interesov (37. člen Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije /ZIntPKI/).

35. člen

(osnutek poročila nadzornega odbora)

(1) Za posamezen nadzor je pristojen član nadzornega odbora, ki je določen s sklepom o izvedbi nadzora (v nadaljevanju: nadzornik). Nadzornik pripravi osnutek poročila o nadzoru in ga posreduje predsedniku nadzornega odbora. Osnutek poročila o nadzoru mora vsebovati enake sestavine kot poročilo o nadzoru razen odzivnega poročila nadzorovane osebe.

(2) Osnutek poročila obravnava nadzorni odbor na seji. Vsak član se mora o osnutku poročila izjaviti, na koncu izjavo poda še predsednik nadzornega odbora. Po podanih izjavah nadzorni odbor sprejme osnutek poročila o nadzoru.

(3) Če osnutek poročila o nadzoru ni sprejet, je dolžan nadzorni odbor sprejeti usmeritve za njegovo spremembo ali dopolnitev. Usmeritve mora upoštevati nadzornik in osnutek poročila o nadzoru dopolniti.

(4) Nadzorni odbor pošlje nadzorovani osebi osnutek poročila o nadzoru najpozneje v roku osmih (8) dni po sprejemu.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila šestega odstavka 32. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da nadzorni odbor izdela o svojih ugotovitvah, ocenah in mnenjih poročilo s priporočili in predlogi. Občinski svet, župan ter organi porabnikov občinskih proračunskih sredstev so dolžni obravnavati poročilo nadzornega odbora ter upoštevati njegova priporočila in predloge v skladu s svojimi pristojnostmi. Na tem mestu moramo opomniti, da je minister, pristojen za lokalno samoupravo, v soglasju z ministrom, pristojnim za finance, na podlagi določila sedmega odstavka 32. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ izdal Pravilnik o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine (Uradni list RS, št. 23/2009). Z navedenim pravilnikom so določene obvezne sestavine poročila nadzornega odbora občine o ugotovitvah, ocenah in mnenjih pri opravljanju nadzora nad razpolaganjem s premoženjem občine, namenskostjo in smotrnostjo porabe proračunskih sredstev ter nadzoru nad finančnim poslovanjem uporabnikov proračunskih sredstev.

36. člen

(odzivno poročilo)

(1) Nadzorovana oseba ima pravico v roku petnajstih (15) dni od prejema osnutka poročila o nadzoru odgovoriti na posamezne navedbe (odzivno poročilo).

(2) Odzivno poročilo vsebuje mnenja, pripombe in pojasnila za vsako posamezno ugotovitev iz osnutka poročila, pri kateri se ugotovijo kršitve predpisov. Če nadzorovana oseba razpolaga z listinskimi dokazi, jih priloži odzivnemu poročilu.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila 11. in 12. člena Pravilnika o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine, ki določata, da nadzorni odbor pošlje osnutek poročila v pregled nadzorovanemu organu, ki v roku, določenem v aktu občine (statutu), odgovori na posamezne navedbe (odzivno poročilo). Odzivno poročilo pa vsebuje mnenja, pripombe in pojasnila nadzorovanega organa za vsako posamezno ugotovitev iz osnutka poročila, pri kateri se

ugotovijo kršitve predpisov. Če nadzorovani organ razpolaga z listinskimi dokazi, jih predloži odzivnemu poročilu.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila 13. člena Pravilnika o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine, ki določa, da nadzorni odbor na podlagi osnutka poročila in odzivnega poročila nadzorovanega organa pripravi poročilo s priporočili in predlogi. Poročilo je dokončni akt odbora in mora biti v naslovu poročila kot tako navedeno. Poročilo se izpolni na obrazcu, ki je priloga Pravilnika o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine.

37. člen

(vsebina poročila nadzornega odbora)

- (1) Po preteku roka iz prejšnjega člena sprejme nadzorni odbor poročilo o nadzoru, ki ga pošlje nadzorovani osebi, občinskemu svetu in županu, po potrebi pa tudi računskemu sodišču in pristojnemu ministrstvu. Dokončno poročilo nadzornega odbora občine se objavi v katalogu informacij javnega značaja na spletni strani občine.
- (2) Poročilo o nadzoru mora vsebovati obvezne sestavine v skladu z zakonom in pravilnikom o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine, ki ga izda pristojni minister.
- (3) V ugotovitvah se navede popolno in verodostojno dejansko stanje, ki je bilo ugotovljeno v nadzoru in na katerem temeljijo ocene, mnenje, priporočila oziroma predlogi.
- (4) Z ocenami nadzorni odbor presodi, kateri predpisi so bili kršeni (pravilnost poslovanja) in/ali je bilo poslovanje nadzorovane osebe smotrno glede na ugotovitve in ocene v nadzoru.
- (5) V mnenju se izrazi, ali je bilo poslovanje nadzorovane osebe pravilno in/ali smotrno.
- (6) Nepravilno poslovanje je takrat, če je nadzorovana oseba poslovala v nasprotju s predpisi, proračunom in drugimi akti (pogodbo, kolektivno pogodbo in drugimi splošnimi ter posamičnimi akti), ki bi jih morala upoštevati pri svojem poslovanju.
- (7) Nesmotrno poslovanje je negospodarno in/ali neučinkovito in /ali neuspešno.
- (8) Negospodarno poslovanje je tisto poslovanje, ko bi nadzorovana oseba enake učinke lahko dosegla pri manjših stroških.
- (9) Neučinkovito poslovanje je tisto, ko bi pri enakih stroških lahko nadzorovana oseba dosegla večje učinke.
- (10) Neuspešno poslovanje je tisto, ko se niso uresničili cilji poslovanja nadzorovane osebe.
- (11) Priporočila vsebujejo predloge za izboljšanje pravilnosti poslovanja oziroma smotrnosti (za gospodarnejšo, učinkovitejšo in uspešnejšo porabo sredstev javnih financ). S priporočili oziroma predlogi nadzorni odbor praviloma svetuje, kako nadzorovana oseba izboljša poslovanje tako, da nakaže le poti za izboljšanje.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določil Pravilnika o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine, ki določa obvezne sestavine poročila nadzornega odbora občine o ugotovitvah, ocenah in mnenjih pri opravljanju nadzora nad razpolaganjem s premoženjem občine, namenskostjo in smotrnostjo porabe proračunskih sredstev ter nadzoru nad finančnim poslovanjem uporabnikov proračunskih sredstev. Na tem mestu moramo opomniti, da se dokončno poročilo nadzornega odbora občine, v skladu z določilom 10. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja /ZDIJZ/ objavi v katalogu informacij javnega značaja na spletni strani občine.

38. člen

(postopanje nadzornega odbora)

- (1) Če je nadzorni odbor ugotovil hujšo kršitev predpisov ali nepravilnosti pri poslovanju občine, ki so opredeljene v poslovniku nadzornega odbora, mora o teh kršitvah v petnajstih (15) dneh od dokončnosti poročila obvestiti pristojno ministrstvo in Računsko sodišče Republike Slovenije.
- (2) V primeru, da nadzorni odbor ugotovi, da obstaja utemeljen sum, da je nadzorovana oseba ali odgovorna oseba storila prekršek ali kaznivo dejanje, je dolžan svoje ugotovitve posredovati pristojnemu organu pregona.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 32. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da mora nadzorni odbor, če v okviru svoje pristojnosti ugotovi hujšo kršitev predpisov ali nepravilnosti pri poslovanju občine, ki so opredeljene v poslovníku, o teh kršitvah v roku petnajstih dni obvestiti pristojno ministrstvo in Računsko sodišče Republike Slovenije.

Z drugim odstavkom je določena obveznost nadzornega odbora, ki mora ob ugotovitvi, da obstaja utemeljen sum, da je nadzorovana oseba ali odgovorna oseba storila prekršek ali kaznivo dejanje, je dolžan svoje ugotovitve posredovati pristojnemu organu pregona. Navedeno besedilo je oblikovano na podlagi določila 145. člena Zakona o kazenskem postopku /ZKP/ (Uradni list RS, št. 32/2012-UPB8, 47/2013, 87/2014), ki določa, da so vsi državni organi in organizacije z javnimi pooblastili dolžni naznaniti kazniva dejanja, za katera se storilec preganja po uradni dolžnosti, če so o njih obveščeni, ali če kako drugače zvedo zanje. Obenem z ovadbo morajo organi in navedene organizacije navesti dokaze, za katere vedo, in poskrbeti, da se ohranijo sledovi kaznivega dejanja in predmeti, na katerih ali s katerimi je bilo kaznivo dejanje storjeno, ter druga dokazila.

39. člen

(obravnavo poročila nadzornega odbora)

- (1) Nadzorovane osebe so dolžne spoštovati mnenja, priporočila in predloge nadzornega odbora.
- (2) Občinski svet, župan in organi porabnikov občinskih proračunskih sredstev so dolžni obravnavati poročila nadzornega odbora in v skladu s svojimi pristojnostmi upoštevati priporočila in predloge nadzornega odbora.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila šestega odstavka 32. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da so občinski svet, župan ter organi porabnikov občinskih proračunskih sredstev dolžni obravnavati poročilo nadzornega odbora ter upoštevati njegova priporočila in predloge v skladu s svojimi pristojnostmi.

40. člen

(javnost dela nadzornega odbora)

- (1) Način zagotavljanja javnosti dela in način omejitve javnosti dela nadzornega odbora določi nadzorni odbor s svojim poslovníkom.
- (2) Za obveščanje javnosti o delu nadzornega odbora je pristojen predsednik nadzornega odbora oziroma oseba, ki jo on pooblasti.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila petega odstavka 32. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da je delo nadzornega odbora javno. Nadzorni odbor je pri svojem delu dolžan varovati osebne podatke ter državne, uradne in poslovne skrivnosti, ki so tako opredeljene z zakonom, drugim predpisom ali z akti občinskega sveta in organizacij uporabnikov proračunskih sredstev in spoštovati dostojanstvo, dobro ime in integriteto posameznikov. Upoštevano je tudi, da poročilo nadzornega odbora o posameznem nadzoru, ki ga opravi, postane informacija javnega značaja šele, ko je dokončno.

41. člen

(strokovna in administrativna pomoč za delo nadzornega odbora)

- (1) Strokovno in administrativno pomoč za delo nadzornega odbora zagotavljata župan in občinska uprava.
- (2) Župan določi javnega uslužbenca v občinski upravi, ki pomaga pri pripravi in vodenju sej ter pisanju in odpravi zapisnikov in drugih pisanj nadzornega odbora, organiziranju izvajanja nadzorov, arhiviranje gradiva, sprejemanje in urejanje pošte ter za opravljanje drugih opravil, potrebnih za nemotena administrativna tehnična dela nadzornega odbora.
- (3) Za posamezne posebne strokovne naloge nadzora lahko poda izvid in mnenje izvedenec, ki ga na predlog nadzornega odbora imenuje občinski svet.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila četrtega odstavka 32. a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da strokovno in administrativno pomoč za delo nadzornega odbora zagotavljata župan in občinska uprava. Posamezne posebne strokovne naloge nadzora lahko opravi izvedenec, ki ga na predlog nadzornega odbora imenuje občinski svet.

42. člen**(sredstva za delo nadzornega odbora)**

Sredstva za delo nadzornega odbora se zagotavljajo v občinskem proračunu na posebni proračunski postavki, na podlagi letnega programa dela in finančnega načrta nadzornega odbora. Za porabo sredstev župan določi skrbnika.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila devetega odstavka 2. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da lahko neposredni uporabniki (občinskega) proračuna (v skladu z določilom 3. člena Zakona o javnih financah /ZJF/ so neposredni uporabniki občinski organi) prevzemajo obveznosti in izplačujejo sredstva proračuna v breme proračuna tekočega leta samo za namen ter do višine, ki sta določena s proračunom, in če so za to izpolnjeni vsi z ustavo, zakoni in drugimi predpisi določeni pogoji, če s tem zakonom ni drugače določeno.

43. člen**(plačilo za opravljanje dela članov nadzornega odbora)**

Predsednik in člani nadzornega odbora imajo pravico do plačila za opravljanje dela v skladu z aktom občinskega sveta - pravilnikom o plačah občinskih funkcionarjev in nagradah članov delovnih teles občinskega sveta ter članov volilnih drugih občinskih organov ter o povračilih stroškov, ki ga je sprejel občinski svet. Izvedencu in drugim strokovnjakom pripada plačilo, ki se določi s podjemno pogodbo ali avtorsko pogodbo, ki jo sklene župan. Za delo izvedenca se plačilo določi na podlagi pravilnika o tarifi za sodne izvedence.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 32. a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da člani nadzornega odbora opravljajo svoje naloge nepoklicno. Ob tem moramo opomniti, da občinski svet v skladu z določilom sedmega odstavka 34. a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ s svojim aktom določi merila za izplačilo sejin za člane občinskih svetov, za člane delovnih teles občinskega sveta in člane drugih občinskih organov.

3.5 Drugi organi občine**44. člen****(drugi organi občine)**

Organizacijo, delovno področje ter sestavo organov, ki jih mora občina imeti v skladu s posebnimi zakoni, ki urejajo naloge občine na posameznih področjih javne uprave, določi župan oziroma občinski svet na podlagi zakona s sklepom o ustanovitvi in imenovanju članov posameznega organa.

Obrazložitev:

Z besedilom je določeno, da organizacijo, delovno področje ter sestavo organov, ki jih mora občina imeti v skladu s posebnimi zakoni, ki urejajo naloge občine na posameznih področjih javne uprave, določi župan oziroma občinski svet na podlagi zakona s sklepom o ustanovitvi in imenovanju članov posameznega organa.

45. člen**(poveljnik in štab civilne zaščite)**

- (1) Občina ima poveljnika in štab civilne zaščite občine, ki izvajata operativno strokovno vodenje civilne zaščite in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč v skladu s sprejetimi načrti.
- (2) Poveljnik in poverjeniki za civilno zaščito so za svoje delo odgovorni županu.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 98. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/, ki določa, da župan za operativno-strokovno vodenje zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah imenuje poveljnika civilne zaščite občine ter sektorske in krajevne poveljnike in štabe civilne zaščite.

4 Krajevni odbori**46. člen
(krajevni odbori)**

(1) Zaradi zagotovitve sodelovanja občanov pri opravljanju javnih zadev, ustanovi občinski svet na območju posameznih naselij v občini z odlokom krajevne odbore kot svoja posvetovalna telesa. Z odlokom se določi organizacija in način dela krajevnih odborov.

(2) Člane krajevnih odborov imenuje in razrešuje na predlog komisije občinskega sveta za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja občinski svet izmed prebivalcev posameznega naselja v občini.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 30. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko občinski svet kot svoja posvetovalna telesa z odlokom ustanovi krajevne, vaške ali četrtne odbore. Člane teh odborov imenuje in razrešuje občinski svet. Imenuje jih izmed prebivalcev posameznih ožjih delov občine, če v občini niso ustanovljeni ožji deli, pa izmed prebivalcev posameznih območij občine, določenih z odlokom. S statutom občine ali odlokom se lahko določi, da člane teh odborov imenujejo in razrešujejo na svojih zborih prebivalci ožjih delov oziroma z odlokom določenih območij občine. S statutom občine ali odlokom občine se lahko določi, da ima krajevni, vaški ali četrtni odbor pravico občinskemu svetu predlagati odločitve, ki se nanašajo na ožji del občine. Če tako določa statut občine ali odlok, mora občinski svet pred vsako odločitvijo, ki se nanaša na ožji del občine, obvezno pridobiti mnenje krajevnega, vaškega oziroma četrtne odbora.

5 Neposredno sodelovanje občanov pri odločanju v občini**5.1 Zbor občanov****47. člen
(zbor občanov)**

(1) Občani na zboru občanov:

- obravnavajo pobude in predloge za spremembo območja občine, njenega imena ali sedeža in oblikujejo mnenja,
- obravnavajo pobude in predloge za ustanovitev ali ukinitvev ožjih delov občine oziroma za spremembo njihovih območij,
- predlagajo, obravnavajo in oblikujejo stališča o spremembah območij naselij, imen naselij ter imen ulic,
- dajejo predloge občinskemu organu v zvezi s pripravo programov razvoja občine, gospodarjenja s prostorom ter varovanja življenjskega okolja,
- oblikujejo stališča v zvezi z večjimi posegi v prostor, kot so gradnja energetskih objektov, odlagališč odpadkov in nevarnih stvari,
- obravnavajo in oblikujejo mnenja, stališča ter odločajo o zadevah, za katere je tako določeno z zakonom, s tem statutom ali odlokom občine ter o zadevah, za katere tako sklene občinski svet ali župan.

(2) Odločitve, predloge, pobude, stališča in mnenja zbora občanov so občinski organi, v katerih pristojnost posamezna zadeva spada, dolžni obravnavati in pri izvajanju svojih nalog upoštevati. Če pristojni občinski organ meni, da predlogov, pobud, stališč, mnenj in odločitev zbora občanov ni

mogoče upoštevati, je občanom dolžan na primeren način in v primernem roku svoje mnenje predstaviti in utemeljiti.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prve alineje četrtega odstavka 45. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se s statutom predpišejo zadeve, ki jih obravnavajo občani na zboru občanov, o njih oblikujejo svoja stališča, dajejo predloge, pobude in mnenja ali o njih odločajo.

Z besedilom drugega odstavka je določena dolžnost občinskih organov obravnavati odločitve, predloge, pobude, stališča in mnenja zbora občanov.

48. člen

(sklic zbora občanov)

- (1) Zbor občanov skliče župan za vso občino ali za njen posamezen del na lastno pobudo ali na pobudo občinskega sveta.
- (2) Sklic zbora občanov mora vsebovati območje, za katerega se sklicuje zbor občanov, kraj in čas zbora občanov ter predlog dnevnega reda.
- (3) Sklic zbora občanov je treba objaviti na krajevno običajen način in na spletni strani občine

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 45. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se zbor občanov lahko skliče za vso občino ali za njen posamezni del.

49. člen

(zahteva občanov za sklic zbora)

- (1) Župan mora sklicati zbor občanov, če je tako predpisano z zakonom ali statutom občine ali če tako zahteva najmanj pet odstotkov volivcev v občini. Zbor občanov za del občine pa na zahtevo najmanj pet odstotkov volivcev tega dela.
- (2) Zahteva volivcev za sklic zbora občanov mora vsebovati pisno obrazložen predlog zadeve, ki naj jo zbor obravnava. Zahtevi je treba priložiti seznam volivcev, ki so zahtevo podprli. Seznam mora vsebovati ime in priimek volivca, datum rojstva in naslov stalnega prebivališča ter njihove podpise. Župan lahko zahtevo s sklepom zavrne, če ugotovi, da zahteve ni podprlo zadostno število volivcev. Sklep z obrazložitvijo se vroči pobudniku zahteve ali prvemu podpisanemu volivcu na seznamu. Župan skliče zbor občanov najkasneje v tridesetih (30) dneh po prejemu pravilno vložene zahteve.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 45. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da mora župan sklicati zbor občanov, če je tako predpisano z zakonom ali statutom občine ali če tako zahteva najmanj pet odstotkov volivcev v občini oziroma v njenem posameznem delu, lahko pa ga skliče na lastno pobudo, na pobudo občinskega sveta ali sveta ožjega dela občine.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila druge alineje četrtega odstavka 45. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se s statutom občine predpiše način vložitve zahteve in postopek odločanja o sklicu zbora občanov, če sklic zahtevajo volivci.

50. člen

(vodenje zbora občanov)

- (1) Zbor občanov vodi župan ali od njega pooblaščen podžupan. Župan lahko zboru občanov predlaga imenovanje predsedstva zbora, ki naj zbor vodi.

(2) Zbor občanov veljavno sprejema svoje odločitve, predloge, pobude, stališča in mnenja, če na zboru sodeluje najmanj pet (5) odstotkov volivcev z območja občine, za katero je zbor sklican. Odločitev zbora občanov je sprejeta, če zanjo glasuje najmanj polovica volivcev, ki so glasovali.

(3) Javni uslužbenec, ki ga določi direktor občinske uprave, ugotovi sklepčnost zbora občanov, koliko volivcev je glasovalo za njegove odločitve ter vodi zapisnik o odločitvah zbora. Z zapisnikom zbora občanov direktor občinske uprave seznani občinski svet in župana ter ga na krajevno običajen način objavi.

Obrazložitev:

Z besedilom prvega odstavka je določen način vodenja zbora občanov.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila četrte alineje četrtega odstavka 45. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se s statutom predpiše število volivcev, ki morajo sodelovati na zboru, da so stališča, predlogi, pobude in mnenja ali odločitve veljavno sprejete.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila šeste alineje četrtega odstavka 45. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se s statutom uredijo druga vprašanja, pomembna za izvedbo zbora občanov ter za uveljavljanje njihovih stališč, predlogov, pobud, mnenj in odločitev.

5.2 Referendum o splošnem aktu občine

51. člen

(referendum o splošnem aktu občine)

(1) Občani lahko odločajo na referendumu o vprašanjih, ki so vsebina splošnih aktov občine, ki jih sprejema občinski svet, razen o proračunu in zaključnem računu občine ter o splošnih aktih, s katerimi se v skladu z zakonom predpisujejo občinski davki in druge dajatve.

(2) Občinski svet lahko o splošnem aktu iz prejšnjega odstavka razpiše referendum na predlog župana ali člana občinskega sveta.

(3) Občinski svet mora razpisati referendum, če to zahteva najmanj pet (5) odstotkov volivcev v občini in če tako določa zakon ali statut občine.

(4) Naknadni referendum o splošnem aktu občine ureja zakon.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 46. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa da lahko občani odločajo na referendumu o vprašanjih, ki so vsebina splošnih aktov občine, razen o proračunu in zaključnem računu občine ter o splošnih aktih, s katerimi se v skladu z zakonom predpisujejo občinski davki in druge dajatve. Referendum se opravi kot naknadni referendum, na katerem občani potrdijo ali zavrnejo sprejeti splošni akt občine ali njegove posamezne določbe.

Besedilo drugega in tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 46. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko občinski svet razpiše referendum na predlog župana ali člana občinskega sveta. Občinski svet mora razpisati referendum, če to zahteva najmanj pet odstotkov volivcev v občini in če tako določa zakon ali statut občine. Zakon v celoti ureja predlog, ravnanje s pobudo volivcem za razpis referenduma, podpis zahteve in razpis referenduma. Določbe zakona se uporabljajo neposredno.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določil 46. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki ureja naknadni referendum o splošnem aktu občine.

5.3 Svetovalni referendum

52. člen
(svetovalni referendum)

- (1) Občinski svet lahko pred odločanjem o posameznih vprašanjih iz svoje pristojnosti razpiše svetovalni referendum.
- (2) Svetovalni referendum se razpiše za vso občino ali za njen del.
- (3) Svetovalni referendum se izvede v skladu z določbami tega zakona, ki urejajo referendum o splošnem aktu občine in zakonom, ki ureja referendum in ljudsko iniciativo.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 46. b člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko občinski svet, da ugotovi voljo občanov, pred odločanjem o posameznih vprašanjih iz svoje pristojnosti razpiše tudi svetovalni referendum. Svetovalni referendum se razpiše za vso občino ali za njen del. Odločitev volivcev na svetovalnem referendumu ne zavezuje občinskih organov.

5.4 Drugi referendumi

53. člen
(referendum o samoprispevku in drugih vprašanjih)

- (1) Občani lahko odločajo na referendumu o samoprispevkih in tudi o drugih vprašanjih, če tako določa zakon.
- (2) Referendum iz prejšnjega odstavka se opravi v skladu z določbami zakona, ki ureja naknadni referendum, če z zakonom, ki določa in ureja referendum, ni drugače določeno.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 46. a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko občani odločajo na referendumu tudi o drugih vprašanjih, če tako določa zakon. Na tem mestu moramo opomniti na določilo 2. člena Zakona o samoprispevku /ZSam-1/ (Uradni list RS, št. 87/2001). Referendum se opravi v skladu z določbami Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ in Zakona o referendumu in ljudski iniciativi /ZRLI/, če z zakonom, ki določa in ureja referendum, ni drugače določeno.

5.5 Ljudska iniciativa

54. člen
(ljudska iniciativa)

- (1) Najmanj pet (5) odstotkov volivcev v občini lahko zahteva izdajo ali razveljavitev splošnega akta ali druge odločitve iz pristojnosti občinskega sveta oziroma drugih občinskih organov.
- (2) Glede pobude volivcem za vložitev zahteve iz prejšnjega odstavka in postopka s pobudo se primerno uporabljajo določbe tega statuta o številu volivcev, ki morajo podpreti pobudo za vložitev zahteve za razpis referendumu o splošnem aktu in zakona, s katerimi je urejen postopek s pobudo volivcem za razpis referendumu o splošnem aktu občine.
- (3) Če se zahteva nanaša na razveljavitev splošnega akta občine ali drugo odločitev občinskega sveta, mora občinski svet obravnavo zahteve uvrstiti na prvo naslednjo sejo, o njej pa odločiti najkasneje v treh mesecih od dne pravilno vložene zahteve.
- (4) Če se zahteva nanaša na odločitve drugih občinskih organov, morajo ti o njej odločiti najkasneje v enem mesecu od dne pravilno vložene zahteve.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 48. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko najmanj pet odstotkov volivcev v občini zahteva izdajo ali razveljavitev splošnega akta ali druge odločitve iz pristojnosti občinskega sveta oziroma drugih občinskih organov.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 48. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se glede pobude volivcem za vložitev zahteve za izdajo ali razveljavitev splošnega akta ali druge odločitve iz pristojnosti občinskega sveta oziroma drugih odločitev občinskih organov primerno uporabljajo določbe 47. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/.

Besedilo tretjega in četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 48. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da je organ, na katerega je naslovljena zahteva za izdajo ali razveljavitev splošnega akta ali druge odločitve iz pristojnosti občinskega sveta oziroma drugih občinskih organov, dolžan v roku, ki ga določi statut občine, najkasneje v treh mesecih odločiti o zahtevi.

55. člen

(sredstva za neposredno sodelovanje občanov pri odločanju v občini)

Sredstva za neposredno sodelovanje občanov pri odločanju v občini na zborih občanov in referendumih ter njihovo izvedbo se zagotovijo v občinskem proračunu.

Obrazložitev:

Z besedilom je določeno, da se sredstva za neposredno sodelovanje občanov pri odločanju v občini na zborih občanov in referendumih ter njihovo izvedbo se zagotovijo v občinskem proračunu.

6 Občinske javne službe

56. člen

(občinske javne službe)

(1) Občina zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih v skladu z zakonom določi sama, in javnih služb, za katere je tako določeno z zakonom.

(2) Občina lahko določi kot gospodarsko javno službo tudi druge dejavnosti, ki so pogoj za izvrševanje nalog iz njene pristojnosti ali so takšne dejavnosti pogoj za izvrševanje gospodarskih, socialnih ali ekoloških funkcij občine.

(3) Izvajanje občinskih javnih služb uredi občina z odlokom v skladu z zakonom.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 61. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih v skladu z zakonom določi s svojim splošnim aktom, in javnih služb, za katere je tako določeno z zakonom.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila 61. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina zagotavlja opravljanje javnih služb:

- *neposredno v okviru občinske uprave,*
- *z ustanavljanjem javnih zavodov in javnih podjetij,*
- *z dajanjem koncesij,*
- *na drug način, določen v skladu z zakonom.*

Oblike izvajalcev javnih služb na področju negospodarstva (šole, vrtci, zdravstveni domovi, knjižnice) določajo zakoni, ki te javne službe urejajo.

57. člen

(izvajalci javnih služb)

(1) Režijski obrat in pravne osebe javnega prava, ki izvajajo občinske javne službe, ustanavlja občina z odlokom ob upoštevanju pogojev, določenih z zakonom.

(2) Občina lahko za opravljanje javnih služb v skladu z zakonom in občinskim odlokom podeli koncesijo.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 6. člena Zakona o gospodarskih javnih službah /ZGJS/, ki določa, da lokalna skupnost (občina) zagotavlja gospodarske javne službe v naslednjih oblikah:

- v režijskem obratu, kadar bi bilo zaradi majhnega obsega ali značilnosti službe neekonomično ali neracionalno ustanoviti javno podjetje ali podeliti koncesijo,
- v javnem gospodarskem zavodu, kadar gre za opravljanje ene ali več gospodarskih javnih služb, ki jih zaradi njihove narave ni mogoče opravljati kot profitne oziroma če to ni njihov cilj,
- v javnem podjetju, kadar gre za opravljanje ene ali več gospodarskih javnih služb večjega obsega ali kadar to narekuje narava monopolne dejavnosti, ki je določena kot gospodarska javna služba, gre pa za dejavnost, ki jo je mogoče opravljati kot profitno,
- z dajanjem koncesij.

7 Sodelovanje občine z drugimi občinami

58. člen (medobčinsko sodelovanje)

(1) Občina kot soustanoviteljica zagotavlja lokalne gospodarske javne službe po javnem podjetju. Za izvrševanje ustanoviteljskih pravic in za usklajevanje odločitev občin v zvezi z zagotavljanjem javnih služb, ki jih izvaja javno podjetje, občinski sveti udeleženih občin ustanovijo skupni organ, ki ga sestavljajo župani občin ustanoviteljic.

(2) Občina lahko za skupno opravljanje nalog občinske uprave v skladu z zakonom z odlokom soustanovi organ skupne občinske uprave.

(3) Občina sodeluje z lokalnimi skupnostmi drugih držav ter z mednarodnimi organizacijami lokalnih skupnosti.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila 61. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko dvoje ali več občin zaradi gospodarnejšega in učinkovitejšega zagotavljanja javnih služb skupaj ustanovi javni zavod ali javno podjetje.

Besedilo petega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 49.a člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se občine lahko odločijo, da ustanovijo enega ali več organov skupne občinske uprave.

Besedilo šestega odstavka je oblikovano na podlagi določila 6. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki ureja pravico do sodelovanja občine z lokalnimi skupnostmi drugih držav in z mednarodnimi organizacijami.

59. člen (izvrševanje ustanoviteljskih pravic)

(1) V aktu o ustanovitvi skupnega organa za izvrševanje ustanoviteljskih pravic in za usklajevanje odločitev občin v zvezi z zagotavljanjem javnih služb, ki jih izvajajo pravne osebe javnega prava, ki jih je občina ustanovila skupaj z drugimi občinami se določijo njegove naloge, organizacija dela in način sprejemanja odločitev, način financiranja in delitve stroškov za delo skupnega organa.

(2) Župan mora občinskemu svetu poročati o delu skupnega organa iz prejšnjega odstavka najmanj enkrat letno.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila četrtega odstavka 61. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da za izvrševanje ustanoviteljskih pravic občin v skladu z aktom o ustanovitvi in statutom javnega zavoda ali javnega ter za usklajevanje odločitev občin v zvezi z zagotavljanjem javnih služb občinski sveti udeleženih občin ustanovijo skupni organ, ki ga sestavljajo župani. Akt o ustanovitvi skupnega organa mora določati njegove naloge, organizacijo dela in način sprejemanja odločitev, financiranje in delitev stroškov med občinami.

8 Premoženje in financiranje občine

60. člen (premoženje občine)

- (1) Upravljanje in razpolaganje s premoženjem občine se izvede po postopku in na način, ki ga določa zakon in predpisi, ki veljajo za upravljanje in razpolaganje z državnim premoženjem.
- (2) Za neodplačno pridobitev premoženja je treba predhodno pridobiti soglasje občinskega sveta, če bi takšno premoženje povzročilo večje stroške ali če je pridobitev povezana s pogoji, ki pomenijo obveznost občine.

Obrazložitev:

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 1. člena Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti /ZSPDSLS/, ki ureja ravnanje s stvarnim premoženjem države in stvarnim premoženjem samoupravnih lokalnih skupnosti.

Z besedilom drugega odstavka je določeno, da je za neodplačno pridobitev premoženja treba predhodno pridobiti soglasje občinskega sveta, če bi takšno premoženje povzročilo večje stroške ali če je pridobitev povezana s pogoji, ki pomenijo obveznost občine.

61. člen (prihodki občine)

- (1) Občina pridobiva prihodke iz lastnih virov, davkov, taks, pristojbin in drugih dajatev v skladu z zakonom.
- (2) Občina je pod pogoji, določenimi z zakonom, upravičena do sredstev finančne izravnave in drugih sredstev sofinanciranja iz državnega proračuna.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 52. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina financira lokalne zadeve javnega pomena iz lastnih virov, sredstev države in iz zadolžitve.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 52. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da država zagotavlja občinam, ki ne morejo financirati lokalnih zadev javnega pomena v primerni višini iz lastnih virov, dodatna sredstva. Višino in način zagotavljanja dodatnih sredstev določa zakon.

62. člen (proračun občine)

- (1) Prihodki in drugi prejemki ter odhodki in drugi izdatki občine so zajeti v proračunu občine, ki ga sprejme občinski svet po postopku, določenem v poslovniku občinskega sveta.
- (2) Občinski svet mora sprejeti proračun občine v roku, ki omogoča njegovo uveljavitev s 1. januarjem leta, za katerega se sprejema.
- (3) Za pripravo in predložitev proračuna občine občinskemu svetu v sprejem v skladu z zakonom je odgovoren župan.
- (4) Proračun občine sestavljajo splošni del, posebni del, načrt razvojnih programov ter obrazložitev.
- (5) Predlogi za povečanje izdatkov proračuna morajo vsebovati predlog za povečanje prejemkov proračuna ali za zmanjšanje drugih izdatkov v isti višini, pri čemer povečani izdatki ne smejo biti v breme proračunske rezerve, splošne proračunske rezervacije ali v breme dodatnega zadolževanja.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila 57. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da morajo biti prihodki in izdatki za posamezne namene financiranja javne porabe občine zajeti v proračunu občine, ki ga ta sprejme v skladu z zakonom.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 29. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da mora občinski svet sprejeti proračun v roku, ki omogoča uveljavitev proračuna s 1. januarjem leta, za katero se sprejema proračun.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 13. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da župan predloži občinskemu svetu predlog občinskega proračuna z obrazložitvami.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 10. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da proračun sestavljajo splošni del, posebni del in načrt razvojnih programov.

Besedilo petega odstavka je oblikovano na podlagi določila 30. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da morajo predlogi za povečanje izdatkov proračuna obsegati predloge za povečanje prejemkov proračuna ali za zmanjšanje drugih izdatkov proračuna v isti višini, pri čemer ti ne smejo biti v breme proračunske rezerve ali splošne proračunske rezervacije ali v breme dodatnega zadolževanja.

63. člen

(izvrševanje proračuna občine)

- (1) Za izvrševanje proračuna je župan odgovoren občinskemu svetu.
- (2) V okviru izvrševanja proračuna ima župan pooblastila, določena z zakonom, predpisi, izdanimi na podlagi zakona, odlokom o proračunu občine ali drugim splošnim aktom občine.
- (3) Župan mora zagotoviti izvajanje nalog notranjega finančnega nadzora v skladu z zakonom in predpisom ministra, pristojnega za finance, izdanim na podlagi zakona.
- (4) Župan je odredbodajalec za sredstva proračuna. Za izvrševanje proračuna občine lahko župan pooblasti podžupana in posamezne delavce občinske uprave.
- (5) Župan v mesecu juliju poroča občinskemu svetu o izvrševanju proračuna za tekoče leto. Poročilo vsebuje podatke in informacije, ki jih določa zakon, ki ureja sistem javnih financ.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 4. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da je župan za izvrševanje občinskega proračuna odgovoren občinskemu svetu.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 5. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da se v odloku, s katerim se sprejme občinski proračun, določijo posebna pooblastila županu pri izvrševanju proračuna za posamezno leto.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 100. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da je predstojnik neposrednega in posrednega uporabnika odgovoren za vzpostavitev in delovanje ustreznega sistema finančnega poslovanja in kontrol ter notranjega revidiranja.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila 65. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da je predstojnik neposrednega uporabnika pristojen za prevzemanje obveznosti, verifikacijo obveznosti, izdajo odredbe za plačilo v breme proračunskih sredstev organa, ki ga vodi, in ugotavljanje pravice izterjave ter izdajanje nalogov za izterjavo v korist proračunskih sredstev. Predstojnik neposrednega uporabnika odgovarja za zakonitost, namenskost, učinkovitost in gospodarnost razpolaganja s proračunskimi sredstvi. Predstojnik neposrednega uporabnika lahko s pooblastilom prenese posamezna upravičenja na druge osebe. Oseba, ki je pooblaščenca za izdajo odredb za plačilo, je odredbodajalec.

64. člen

(odlok o proračunu občine)

- (1) Proračun občine sprejme občinski svet z odlokom.

(2) Odlok o proračunu občine določa ukrepe za zagotavljanje likvidnosti proračuna, prerazporejanje sredstev, začasno zadržanje izvrševanja proračuna, ukrepe za zagotavljanje proračunskega ravnovesja ter druge ukrepe in posebna pooblastila za izvrševanje proračuna.

(3) V odloku o proračunu se določi obseg zadolževanja proračuna in obseg predvidenih poroštev ter drugi elementi, ki jih določa zakon.

(4) Rebalans proračuna predlaga župan, če v teku proračunskega leta ni možno uravnovesiti proračuna občine. Rebalans proračuna sprejme občinski svet z odlokom.

(5) Župan predlaga spremembe proračuna občine pred začetkom leta, na katerega se sprejeti proračun nanaša. Spremembe in dopolnitve proračuna sprejme občinski svet z odlokom.

Obrazložitev:

Besedilo prvega, drugega in tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 5. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, se v odloku, s katerim se sprejme občinski proračun, določijo tudi obseg zadolževanja in vseh predvidenih poroštev občine in drugi elementi, ki jih določa ta zakon, ter posebna pooblastila županu pri izvrševanju proračuna za posamezno leto.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila petega odstavka 40. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da mora župan najkasneje 15 dni pred iztekom roka za začasno zadržanje izvrševanja proračuna, če se proračun med izvajanjem ukrepov začasnega zadržanja ne more uravnovesiti, predlagati rebalans proračuna.

65. člen

(začasno financiranje)

(1) Če proračun občine ni sprejet pred začetkom leta, na katero se nanaša, se financiranje občine začasno nadaljuje na podlagi zadnjega sprejetega proračuna in za iste namene. V obdobju začasnega financiranja se smejo uporabiti sredstva do višine sorazmerno porabljenih sredstev v enakem obdobju v proračunu za preteklo leto.

(2) Župan sprejme sklep o začasnem financiranju v skladu z zakonom. Sklep velja največ tri mesece in se lahko na županov predlog s sklepom občinskega sveta podaljša še za tri mesece.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 32. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da se financiranje začasno nadaljuje na podlagi proračuna za preteklo leto in za iste programe kot v preteklem letu, če proračun ni sprejet pred začetkom leta. Odločitev o začasnem financiranju občine sprejme župan in o tem obvesti občinski svet ter nadzorni odbor. Odločitev o začasnem financiranju se objavi v uradnem glasilu občine (drugi odstavek 33. člena Zakona o javnih financah /ZJF/).

66. člen

(uporaba sredstev proračuna)

Sredstva proračuna občine se smejo uporabljati, če so izpolnjeni vsi z zakonom ali drugim aktom določeni pogoji, le za namene in v višini, določeni s proračunom.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da se sredstva proračuna uporabljajo za financiranje funkcij občinskih organov, za izvajanje njihovih nalog in druge namene, ki so opredeljeni z ustavo, zakoni ali občinskimi predpisi ter v višini, ki je nujna za delovanje in izvajanje njihovih nalog in programov.

67. člen

(prerazporejanje proračunskih sredstev)

(1) Proračunskih sredstev ni mogoče prerazporejati, razen pod pogoji in na način, določen z zakonom ali odlokom o proračunu občine.

(2) Če se med letom spremeni delovno področje proračunskega uporabnika, župan sorazmerno poveča ali zmanjša obseg sredstev za njegovo delo oziroma, če se uporabnik ukine in njegovega dela

ne prevzame drug uporabnik proračuna, na katerega se sredstva prerazporedijo, prenese sredstva v proračunsko rezervo.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 38. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da proračunskih sredstev ni mogoče prerazporejati, razen pod pogoji in na način, ki jih določa Zakon o javnih financah /ZJF/ in odlok, s katerim se sprejme občinski proračun, upošteva strukturo predloga proračuna.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega in drugega odstavka 47. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da se obseg sredstev za delovanje neposrednega uporabnika sorazmerno poveča, če se med letom spremeni delovno področje oziroma pristojnost neposrednega uporabnika. O povečanju ali zmanjšanju sredstev odloča župan. Če pa se neposredni uporabnik med letom ukine in njegovih nalog ne prevzame drug neposredni uporabnik, se neporabljeni sredstva prenesejo v splošno proračunsko rezervacijo.

68. člen
(zaključni račun proračuna)

- (1) Župan predloži predlog zaključnega računa občinskega proračuna občinskemu svetu v sprejem do 15. aprila tekočega leta.
- (2) Župan o sprejetem zaključnem računu občinskega proračuna obvesti ministrstvo, pristojno za finance, v 30 dneh po sprejemu.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 98. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da neposredni uporabnik občinskega proračuna pripravi zaključni račun svojega finančnega načrta in letno poročilo za preteklo leto in ga predloži županu do 28. februarja tekočega leta. Župan pripravi predlog zaključnega računa občinskega proračuna za preteklo leto in ga predloži ministrstvu, pristojnemu za finance, do 31. marca tekočega leta. Župan predloži predlog zaključnega računa občinskega proračuna občinskemu svetu v sprejem do 15. aprila tekočega leta. Župan o sprejetem zaključnem računu občinskega proračuna obvesti ministrstvo, pristojno za finance, v 30 dneh po sprejemu.

69. člen
(zadolževanje občine)

Občina se lahko dolgoročno zadolži za investicije, ki jih sprejme občinski svet, v skladu s pogoji, določenimi z zakonom.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 55. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da se občina lahko zadolži pod pogoji, določenimi z zakonom. Na tem mestu moramo opomniti na določilo prvega odstavka 85. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da se občina lahko zadolžuje na podlagi predhodnega soglasja ministra, pristojnega za finance, pod pogoji, ki jih določa zakon, ki ureja financiranje občin. Posli zadolžitve, za katere ministrstvo, pristojno za finance, ni izdalo soglasja, so nični.

70. člen
(zadolževanje javnih podjetij in javnih zavodov)

- (1) Javna podjetja in javni zavodi, katerih ustanoviteljica je občina, se lahko zadolžujejo in izdajajo poroštvo samo, če je to dovoljeno z zakonom in pod pogoji, ki jih določi občinski svet. Soglasje izda župan.
- (2) O poroštvi za izpolnitev obveznosti javnih podjetij in javnih zavodov, katerih ustanoviteljica je občina, odloča na predlog župana občinski svet.
- (3) Kadar občina z eno ali več občinami ustanovi javno podjetje ali javni zavod, o soglasju k zadolževanju odločajo občinski sveti vseh občin ustanoviteljic.

Obrazložitev:

Besedilo prvega in drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 88. člena Zakona o javnih financah /ZJF/, ki določa, da se posredni uporabniki občinskega proračuna, javni gospodarski zavodi in javna podjetja lahko zadolžujejo in izdajajo poročila samo, če je z zakonom, ki ureja financiranje občin, to dovoljeno in pod pogoji, ki jih določi občinski svet.

71. člen
(finančno poslovanje občine)

- (1) Finančno poslovanje občine izvršuje finančna služba v okviru občinske uprave.
- (2) Opravljanje posameznih nalog finančne službe ali notranjega finančnega nadzora sme župan naročiti pri izvajalcu, ki izpolnjuje pogoje strokovnosti oziroma pogoje, predpisane z zakonom in podzakonskimi predpisi.

Obrazložitev:

Z besedilom je določeno, da finančno poslovanje občine izvršuje finančna služba v okviru občinske uprave.

72. člen
(javno naročanje)

Nabavo blaga, nabavo storitev ter oddajo gradbenih del izvaja župan občine v skladu s predpisi, ki urejajo javno naročanje.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi Zakona o javnem naročanju /ZJN-2/ (Uradni list RS, št. 12/2013-UPB5, 19/2014, 90/2014-ZDU), ki določa obvezna ravnanja naročnikov, ponudnikov in podizvajalcev pri javnem naročanju blaga, storitev in gradenj (1. člen ZJN-2).

9 Splošni in posamični akti občine

9.1 Splošni akti občine

73. člen
(splošni akti občine)

- (1) Splošni akti občine so statut, poslovnik občinskega sveta, odloki, odredbe, pravilniki in navodila.
- (2) Občinski svet sprejema kot splošne akte tudi prostorske in druge načrte razvoja občine, občinski proračun in zaključni račun, ki sta posebni vrsti splošnih aktov.
- (3) Kadar ne odloči z drugim aktom, sprejme občinski svet sklep, ki je lahko splošni ali posamični akt.
- (4) Postopek za sprejem splošnih aktov občine ureja poslovnik občinskega sveta.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila 64. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina sprejme svoj statut, s katerim določa temeljna načela za organizacijo in delovanje občine, oblikovanje in pristojnosti občinskih organov, razen glede organov občinske uprave, način sodelovanja občanov pri sprejemanju odločitev v občini in druga vprašanja skupnega pomena v občini, ki jih določa zakon. V skladu z določilom 65. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ občina ureja zadeve iz svoje pristojnosti z odloki, odredbami, pravilniki in navodili.

Z besedilom drugega odstavka je določeno, da občinski svet sprejema kot splošne akte tudi prostorske in druge načrte razvoja občine (29. člen Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/), občinski proračun in zaključni račun, ki sta posebni vrsti splošnih aktov.

Z besedilom tretjega odstavka je določeno, da občinski svet sprejme sklep, ki je lahko splošni ali posamični akt, kadar ne odloči z drugim aktom.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovnikom.

74. člen (statut občine)

(1) Statut je temeljni splošni akt občine, ki ga sprejme občinski svet z dvotretjinsko večino glasov vseh članov občinskega sveta.

(2) Statut se sprejme po enakem postopku, kot je predpisan s poslovnikom občinskega sveta za sprejem odloka.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 64. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina sprejme svoj statut, ki določa temeljna načela za organizacijo in delovanje občine, oblikovanje in pristojnosti občinskih organov, razen glede organov občinske uprave, način sodelovanja občanov pri sprejemanju odločitev v občini in druga vprašanja skupnega pomena v občini, ki jih določa zakon. Statut sprejme svet z dvotretjinsko večino vseh članov.

75. člen (poslovnik občinskega sveta)

S poslovnikom, ki ga sprejme občinski svet z dvotretjinsko večino glasov navzočih članov, se podrobneje uredi organizacija in način dela občinskega sveta in delovnih teles občinskega sveta pri izvrševanju nalog iz pristojnosti občinskega sveta, zagotavljanje javnosti dela občinskega sveta, uresničevanje pravic in dolžnosti članov občinskega sveta, postopki sprejemanja občinskih splošnih aktov in proračuna, sodelovanje občanov pri pripravi predlogov predpisov, volitve in imenovanja in druge zadeve, pomembne za delo občinskega sveta.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 36. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občinski svet ureja svoje delo s poslovnikom, ki ga sprejme z dvotretjinsko večino navzočih članov.

76. člen (odlok občine)

(1) Z odlokom ureja občina na splošen način zadeve iz svoje pristojnosti, ustanavlja organe občinske uprave in določa način njihovega dela, ustanavlja pravne osebe javnega prava, izvajalce občinskih javnih služb, in ureja druge zadeve, če je tako določeno z zakonom.

(2) Z odlokom ureja občina tudi zadeve iz prenesene pristojnosti, kadar je tako določeno z zakonom.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 65. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina ureja zadeve iz svoje pristojnosti z odloki, odredbami, pravilniki in navodili.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 65. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina ureja zadeve iz prenesene pristojnosti z odloki in drugimi predpisi, določenimi z zakoni.

77. člen (pravilnik)

S pravilnikom se podrobneje uredi izvrševanje določb statuta ali odloka.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 65. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina ureja zadeve iz svoje pristojnosti z odloki, odredbami, pravilniki in navodili.

9.2 Posamični akti občine

78. člen (posamični akti občine)

- (1) Posamični akti občine so odločbe in sklepi.
- (2) S posamičnimi akti, odločbo ali sklepom, odloča občina o upravnih stvareh iz lastne pristojnosti in iz prenesene državne pristojnosti.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 67. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da občina odloča s posamičnimi akti o upravnih stvareh iz lastne pristojnosti in iz prenesene državne pristojnosti.

79. člen (odločanje o pritožbah zoper posamične akte občine)

- (1) O pritožbah zoper posamične akte, ki jih izdajo organi občinske uprave v upravnem postopku, odloča na drugi stopnji župan, če ni za posamezne primere z zakonom drugače določeno.
- (2) O pritožbah zoper posamične akte, izdane v upravnih stvareh iz prenesene državne pristojnosti, odloča državni organ, ki ga določi zakon.
- (3) O zakonitosti dokončnih posamičnih aktov občinskih organov odloča v upravnem sporu pristojno sodišče.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 67. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da o upravnih stvareh iz občinske pristojnosti odloča na prvi stopnji občinska uprava, na drugi stopnji pa župan, če ni z zakonom drugače določeno.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 67. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da o pritožbah zoper odločbe organa skupne občinske uprave odloča župan občine, v katere krajevno pristojnost zadeva spada, če zakon ne določa drugače.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila 69. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da o zakonitosti dokončnih posamičnih aktov organov občine odloča v upravnem sporu pristojno sodišče.

80. člen (pooblastila v upravnih zadevah)

Pooblastila za vodenje postopka in odločanje v upravnih zadevah iz občinske pristojnosti se podeljujejo uradnim osebam v skladu z zakonom in predpisi izdanimi na podlagi zakona.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 28. člena Zakona o splošnem upravnem postopku /ZUP/, ki določa, da v upravni zadevi, za katero je pristojen monokratičen (individualno voden) organ, izda odločbo v upravnem postopku njegov predstojnik, če ni s predpisom o organizaciji tega organa ali z drugimi predpisi določeno drugače. Na tem mestu moramo opomniti na določilo drugega odstavka 67. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da o upravnih stvareh iz občinske pristojnosti odloča na prvi stopnji občinska uprava, na drugi stopnji pa župan, če ni z zakonom drugače določeno. V skladu z določilom drugega in tretjega odstavka 28. člena Zakona o splošnem upravnem postopku /ZUP/ lahko predstojnik pooblasti drugo osebo, zaposleno pri istem organu, za odločanje v upravnih zadevah iz določene vrste zadev. Pooblastilo za odločanje pa obsega tudi

pooblastilo za vodenje postopka pred odločitvijo. Na tem mestu moramo opomniti, da lahko upravni postopek vodi in v njem odloča oseba, ki izpolnjuje pogoje glede izobrazbe in strokovnega izpita iz upravnega postopka (prvi odstavek 31. člena Zakona o splošnem upravnem postopku /ZUP/).

81. člen (izločitev uradne osebe)

(1) O izločitvi zaposlenega v občinski upravi odloča direktor občinske uprave, ki v primeru izločitve javnega uslužbenca o stvari tudi odloči, če je javni uslužbenec pooblaščen za odločanje v upravnih stvareh.

(2) O izločitvi direktorja občinske uprave ali župana odloča občinski svet, ki v primeru izločitve o stvari tudi odloči.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila petega odstavka 49. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da o izločitvi predstojnika organa občinske uprave ali zaposlenega v občinski upravi odloča tajnik občine (direktor občinske uprave), ki v primeru izločitve predstojnika občinske uprave o stvari tudi odloči, če je predstojnik pooblaščen za odločanje v upravnih stvareh.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila šestega odstavka 49. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da o izločitvi tajnika občine (direktorja občinske uprave) odloča občinski svet, ki v primeru izločitve o stvari tudi odloči.

82. člen (obveščena o upravnih postopkih)

(1) Župan mora od pristojnih državnih organov zahtevati, da je občina obveščena o vsakem upravnem postopku, v katerem pristojni državni organ odloča na podlagi predpisov občine. Ta organ mora občino pisno obvestiti o začetku upravnega postopka v osmih (8) dneh.

(2) Župan mora vstopiti v upravni ali sodni postopek kot stranka ali kot stranski intervenient, če bi lahko bile v teh postopkih oziroma, če so z že izdanimi akti prizadete pravice in pravne koristi občine, določene z ustavo in zakoni.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 93. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da ima občina v postopku, v katerem se odloča o pravicah in obveznostih posameznikov in organizacij pred državnimi organi položaj stranke, če so s temi akti neposredno prizadete njene pravice in koristi, določene z ustavo in zakoni. Občina ima pravico biti obveščena o vsakem upravnem postopku, v katerem pristojni državni organ odloča na podlagi predpisov občine. Pristojni državni organ, ki vodi navedeni postopek, mora občino obvestiti o začetku upravnega postopka v osmih dneh.

10 Varstvo občine, pravic posameznikov in organizacij

83. člen

Občinski svet ali župan lahko vloži zahtevo za presojo ustavnosti in zakonitosti predpisov države, s katerimi se posega v ustavni položaj in v pravice občine.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi 91. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko občina oziroma pokrajina vloži zahtevo za presojo ustavnosti in zakonitosti predpisov države pri Ustavnem sodišču, s katerimi se posega v ustavni položaj in pravice lokalne skupnosti.

84. člen

Občinski svet ali župan lahko začneta pred ustavnim sodiščem spor o pristojnosti, če državni zbor ali vlada s svojimi predpisi urejata razmerja, ki so po ustavi in zakonih v pristojnosti občine. Enako lahko postopa, če pokrajina ali druga občina posega v njeno pristojnost.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi 91. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko občina oziroma pokrajina vloži zahtevo za presojo ustavnosti in zakonitosti predpisov države pri Ustavnem sodišču, s katerimi se posega v ustavni položaj in pravice lokalne skupnosti.

85. člen

(1) Župan lahko kot stranka v upravnem sporu spodbija konkretne upravne akte in ukrepe, s katerimi državni organi izvršujejo oblastni nadzor. Upravni spor lahko sproži tudi če osebe javnega in zasebnega prava z dokončnimi upravnimi akti uveljavljajo pravice na škodo javnih koristi občine.

(2) Župan mora od pristojnih državnih organov zahtevati, da je občina obveščena o vsakem upravnem postopku, v katerem pristojni državni organ odloča na podlagi predpisov občine. Ta organ mora občino pisno obvestiti o začetku upravnega postopka v osmih dneh.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi 92. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da lahko občina oziroma pokrajina v upravnem sporu spodbija konkretne upravne akte in ukrepe, s katerimi državni organi izvršujejo oblastni nadzor.

86. člen

Župan lahko vstopi v upravni ali sodni postopek kot stranka ali kot stranski intervenient, če bi lahko bile v teh postopkih oziroma če so z že izdanimi akti prizadete pravice in koristi občine, določene z ustavo in zakoni.

Obrazložitev:

Z besedilom je določeno varstvo občine, pravic posameznikov in organizacij.

87. člen

Delovna telesa so dolžna za potrebe občinskega sveta oblikovati mnenje glede pripravljajočih se predpisov, ki se tičejo koristi občine. Na tej podlagi oblikuje občinski svet svoje mnenje, ki ga pošlje državnemu zboru.

Obrazložitev:

Z besedilom je določeno varstvo občine, pravic posameznikov in organizacij.

11 Prehodne in končne določbe

88. člen

(delovanje delovnih teles občinskega sveta)

Stalna delovna telesa občinskega sveta, ustanovljena z Statutom Občine Ruše (Uradni list RS, št. 25/11, 34/12), nadaljujejo delo do izvolitve članov občinskega sveta na prvih naslednjih volitvah po sprejemu tega statuta.

Obrazložitev:

Z besedilom je določeno nadaljevanje dela stalnih delovnih teles občinskega sveta.

89. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega statuta preneha veljati Statut Občine Ruše (Uradni list RS, št. 25/11, 34/12).

Obrazložitev:

Z besedilom je določeno prenehanje veljavnosti do sedaj veljavnega statuta občine.

90. člen
(objava in začetek veljavnosti)

Ta statut začne veljati petnajsti (15) dan po objavi v Uradnem glasilu slovenskih občin.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 66. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da mora biti statut in drugi predpisi občine objavljeni, veljati pa začnejo petnajsti dan po objavi, če ni v njih drugače določeno. Statut in drugi predpisi se objavijo v uradnem glasilu.

Številka: ...

Datum: ...

Uroš Razpet, u. d. i. a., MBA
ŽUPAN